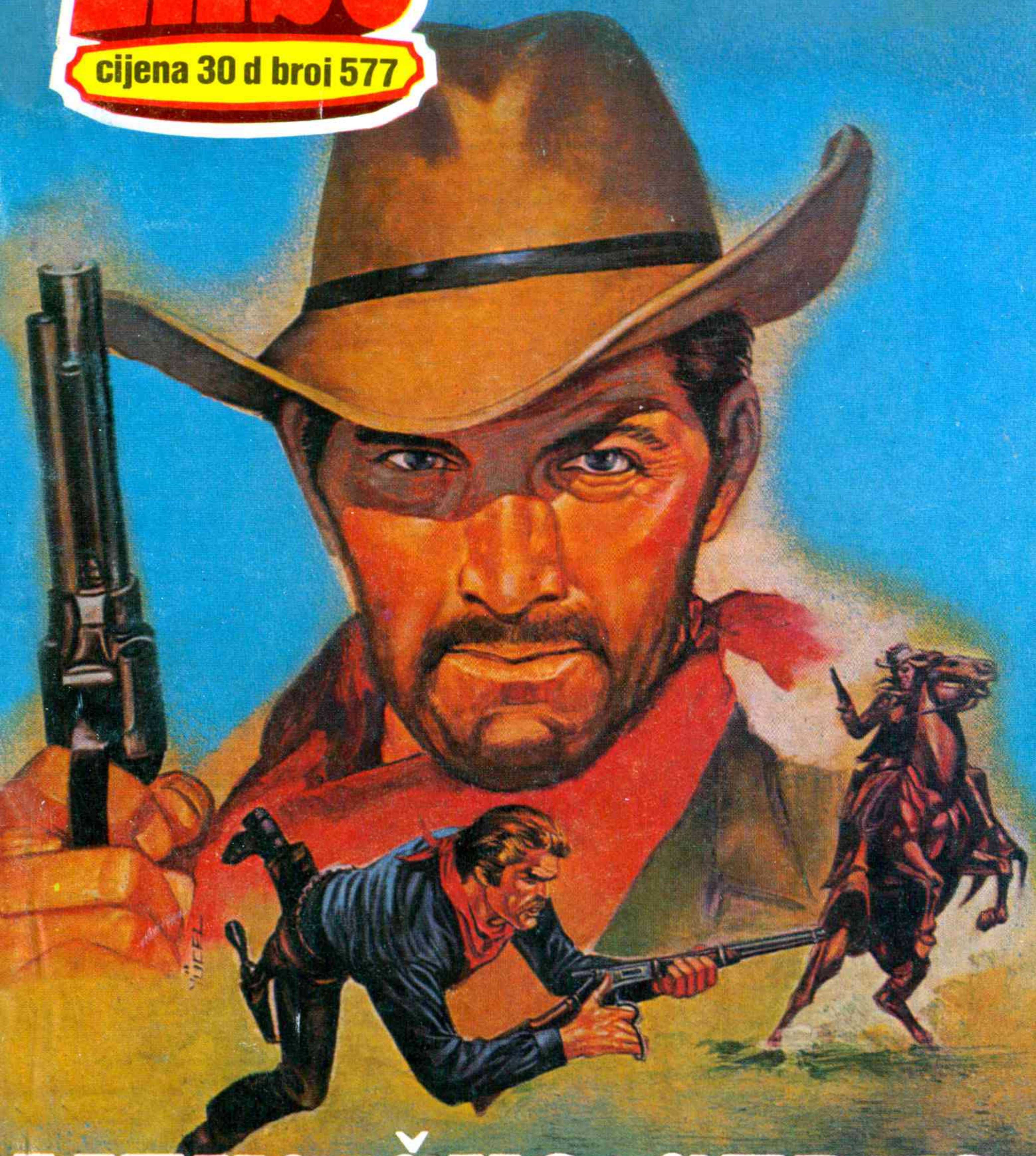

WESTERN ROMAN

LASO

cijena 30 d broi 577

MEKSIČKO SEDLO

Billy Fortune:

MEKSIČKO SEDLO

LASO 577

BILLY FORTUNE: MEKSIČKO SEDLO

Recenzija: Mladen Stary

Copyright: Mladen Bjažić i Zvonimir Furtinger

Grafički urednik: Ivica Bartolić

Urednik: Marcel Čukli

Predsjedavajući Savjeta Redakcije »Romani i stripovi«:
prof. dr Adolf Dragičević

GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK: Borivoj Jurković

LASO – Izlazi svaki tjedan – Izdavač: RO Novinsko-izdavačka djelatnost SOUR-a »Vjesnik« n.solo., 41000 Zagreb, Avenija bratstva i jedinstva 4 – Adresa uredništva: »Laso«, Redakcija »Romani i stripovi«, 41000 Zagreb, Avenija bratstva i jedinstva 4, telefon: (041) 515-555 i 519-555 – Tisak: RO Štamparska djelatnost »Vjesnik« n.solo. – OOUR Novinska rotacija n.su-b.o., i OOUR TM nsub.o., 41000 Zagreb, Avenija bratstva i jedinstva 4.

Cijena pretplate za godinu dana iznosi 1404 d, a za 6 mjeseci 702 d. U cijenu je uračunat popust. Pretplata se uplaćuje općom uplatnicom u korist računa 30101-833-1216 SOUR »Vjesnik«, Interna banka Zagreb, s oznakom »za Laso«.

Cijena za inozemstvo: DM 2,00, ASCH 10,00, SFRS 2,00, HFL 2,50 Cijena inozemne pretplate za šest mjeseci: DM 36,00, SKR 63,00, ASCH 250,00, FF 74,00, SFRS 36,00, HFL 37,00, US\$ 15,00

Uplata na devizni račun 30101-37-7210-256 – Privredna banka Zagreb (za »Laso«).

Ekonomska propaganda: »Vjesnik«, Agencija za marketing, Zagreb, Trg bratstva i jedinstva 6.

Zadnja kolor stranica 15.000 d, c/b stranica 10.000 d.

Oslobodeno plaćanja poreza na promet mišljenjem Republičkog sekretarijata za prosvjetu, kulturu i fizičku kulturu SRH broj 2935/7-1973. od 28. XI 1973.

LASO 577 izlazi 2. 11. 1984.

I

Dva zvižduka vlaka, kratki i dugi, najaviše ulazak u stanicu Fort Buttler. Upravo sam se spremao da dohvatim svoju putnu torbu, kad mi netko nagazi na nogu.

– Oprostite! – čuo sam glas.

Bio je to mladić od oko dvadeset godina koji je do maločas sjedio uz prozor vagona i očito sad htio izići.

– Ništa, ništa – promrmljao sam i počeo se gurati prema izlazu.

Mladić je očito bio željan razgovora a možda i radoznao kad je vidio da i ja silazim.

– Jeste li prvi put u ovome mjestu? – požurio je zapitati.

– Ne poznajem ovdje nikoga – odvratio sam.

– Čini se da je to neko dosadno mjesto – nastavio je mladić.

– Nemam pojma, ali je sigurno da se ovdje neću dugo zadržati – rekoh samo toliko da nešto kažem a on odmah prihvati:

– I ja putujem dalje, ali ne vlakom. Zanima me kada polazi poštanska kočija prema Joselitu.

– To morate pitati nekoga domaćeg – odgovorio sam, izlazeći iz vagona. – A sad se moramo...

Mladi čovjek kao da je predvidio što namjeravam reći, pa mi je uskočio u riječ:

– Možda ću čekati i nekoliko dana na poštansku kočiju, pa bi bilo zgodno, budući da i ja ovdje nikoga ne poznajem, da se ovih dana češće susrećemo.

– Dobro, dobro – rekao sam samo toliko da ga se oslobodim. – Ja ću odsjesti u hotelu »Eldorado«, pa ako vas put tamo nanese, dobro ste došli.

– Ako još budemo ovdje – reče mladić, podigne šešir i pođe.

Svratio sam šefu stanice i bio prilično razočaran onim što sam saznao. Rekao sam i njemu da ću odsjesti u hotelu »Eldorado« i da me obavijesti ako se što dogodi. Izisao sam iz stanične zgrade i, dakako, naišao na mladića.

– Oprostite! – reče on uljudno.

– Vidio sam da idete po neke informacije šefu stanice, pa sam vas pričekao. Bit će nam ugodnije udvoje.

– Da, ali to možemo skratiti ako uzmemo kočiju koja vozi u grad – rekoh.

Mladićevo lice se snuždi.

– Oprostite, nisam baš u takvim prilikama da bih sebi mogao priuštiti kočiju. Jedva sam skucao i novac koji mi je potreban za put.

– Ne smeta – odgovorio sam velikodušno – u kočiji će biti mje-

sta za dvojicu, makar i samo jedan platio.

Za vrijeme vožnje od stanice do grada mladić mi je pričao o sebi. Zvao se Jimmy Collingwood i upravo je završio povijest umjetnosti na sveučilištu u Baltimoreu. Školovao ga je brat koji tamo negdje na meksičkoj granici ima ranč, pa je odlučio da ga posjeti.

— Čudim se — nisam mogao a da ne kažem — što vam brat nekoga nije poslao u susret. Koliko su meni poznate ovdašnje prilike, kraj nije posve bezopasan.

— Eh, to je druga stvar — odvрати mladić, odnosno Jimmy Collingwood. — Već ga četiri godine moljakam da bih ga smio posjetiti, a on mi to neprestano zabranjuje. Ovo će za njega biti iznenađenje.

— Zašto vam brat to brani?

— Tvrdi da je to opasan kraj i da ne bi želio da mi se što dogodi.

— Mislim da vaš brat ima pravo, jer taj kraj je zaista opasan, pa nije trebalo da se odlučite za taj put. Savjetovao bih vam da se vratite na željezničku stanicu i prvim vlakom krenete u Baltimore.

— Potpuno nemoguće — odgovori Collingwood. — Za takav pothvat imam premalo novca. Put vodi na jug, do moga brata, a kad ga nađem, bit će sve u redu.

Dobio sam lijepu hotelsku sobu, spremio svoje stvari i onda krenuo u lov za novostima. Moramo objasniti radi čega sam uopće ovdje.

Poslije rata sa Španjolskom naša država je osvojila Filipine, Portorico i Kubu. U mirovnom ugovoru je bilo predviđeno da će Sjedinjene Države za taj teritorij platiti odštetu od dvadeset milijuna dolara u zlatu. Nastupio je čas isplate. Zlato je bilo deponirano u vojnoj bazi San Jose i trebalo ga je

kolima dopremiti na vlak, u stanicu Fort Buttler, odakle je trebalo da krene dalje na istok. Da bi se izbjegle sve neprilike, odnosno barem većina njih, odlučeno je da se zlato ukrca na jednoj maloj stanici, na kojoj neće biti mnogo ljudi. Radi još veće sigurnosti vlada je od detektivske agencije Pinkerton naručila osiguranje transporta. Pinkerton je za taj posao poslao jednog svog agenta a taj agent sam bio ja. Neprilika je međutim bila u tome što transport nije stigao iako je trebalo da bude ovdje, u Fort Buttleru, prije mene.

Sjeo sam za stol u hotelskoj restoraciji i počeo se raspitivati. Ali na svako moje pitanje čuo sam istu konstataciju: »Ah, vi ste s Istoka!« »Jesam«, odgovarao sam. Čini se da tu nije bila dobra preporuka biti s Istoka, jer bi nakon toga nastala mučna tišina, a razgovor bi se dalje kretao oko vremena.

Odatle sam pošao po trgovinama, da nabavim što mi je potrebno, to jest da se obučem slično kao domaći, jer fino odijelo ovdje ne pobuđuje povjerenje. Kad sam se napokon našao u jednom salunu u kockastoj košulji i krznanim leginsima, s velikim revolverom o pojasu svi su se za mnom okretali. Bio sam uvjeren da ulijevam strahopoštovanje.

Čim bih se s nekim upustio u razgovor, opet je slijedila konstatacija: »Vi ste s Istoka!« Napokon sam shvatio da me odaje govor. Koliko god sam se trudio da oponašam naglasak mještana, i dalje sam za svakoga s kim bih progovorio bio samo čovjek s Istoka. Upravo sam namjeravao promijeniti lokal u nadi da ću ipak naći nekog razgovorljivijeg čovjeka,

kad se otvore vrata saluna i uđe čovjek sav pokriven prašinom. Očito je svoga konja gonio do iznemoglosti.

– Pojavili su se Indijanci! – vikne odmah s vrata.

– Indijanci? – javi se poput jeke nekoliko glasova. – Ovdje uopće nema Indijanaca.

– To sam i ja mislio – reče došljak – ali sam na svoje oči vidio kako napadaju ranč »Tri zvijezde«. Tko zna kako bi to završilo da nije naišao odred vojnika i otjerao ih.

Kad sam čuo da se spominje odred vojnika, naćulio sam uši. To bi, dakle, mogao biti razlog što transport još nije stigao. Iz daljeg razgovora sam saznao da se ranč »Tri zvijezde« nalazi petnaestak kilometara južno od Fort Buttlera. Prema tome, bio je udaljen oko dva sata lakog kasa. Znači, treba samo biti strpljiv i vojska sa zlatom će se pojaviti.

Moje strpljenje je nakon tri sata čekanja ipak bilo pri kraju. Izdržao sam u salunu do podneva, neprestano gledao na ulicu, ali vojnicima nije bilo ni traga. Izišao sam na cestu i prošetao prema južnom izlazu iz grada. Dakako, nisam vidio ništa što bi me zanimalo, ali sam ugledao Jimmyja Collingwooda kako šeta ulicom, držeći se sjenovite strane. Vrućina je postajala nepodnosiva.

– Hej, Jimmy! – pozvao sam ga. – Jeste li nabavili konja?

– Što će mi konj? – upitao me začuđeno.

– A kako ćete stići na meksičku granicu? Da ste se raspitali na poštanskoj stanici, saznali biste da poštanska pruga vodi jedva do Joselita. Osim toga, bilo bi to i jeftinije. Ragu možete dobiti i za trideset dolara i ona će vas kako-tako

dovesti na odredište, a poštanska kočija je mnogo skuplja.

Jimmy me zaprepašteno promatrao, a ja sam nastavio:

– Konj ima i drugih prednosti.

– A koje bi to prednosti bile? – upita on napokon.

– Da se konjem može krenuti i na Istok i tako biste prije ili poslije stigli u Baltimore.

– Vi kao da me se želite otresti. Ne znam što sam vam skrivio. No, ako baš hoćete, mogu ja i sam putovati.

– Nemojte to shvatiti odviše ozbiljno – počeo sam uzmicati, jer mi je bilo žao da ga povrijedim. – To bi bilo u vašem interesu. Zar niste čuli za napad Indijanaca na ranč »Tri zvijezde«?

– Čuo sam. I što onda?

– Zar mislite da bi se ti Indijaci skanjivali da vam skinu taj lijepi kovrčavi skalp kad biste im dospjeli u ruke?

– Kad bih im dospio u ruke... ali na kraju krajeva, znam se ja i braniti.

– O tom potom. Koliko ste do sad ubili Indijanaca?

– Nisam nijednog ni vidio – odgovori Jimmy nabusito. – A vi?

– Priznajem da i ja nemam iskustva s Indijancima, ali ipak sam mnogo šta o tome čuo. Razgovarao sam s iskusnim ljudima i shvatio da na otvorenom prostoru mi bijelci nišmo dorasli Indijancima. Pogotovu niste vi, ovako sam samcat. Nego, nešto bih vam predložio.

– Što? – upita Jimmy oprezno, naviknut da svi moji prijedlozi završavaju preporukom da se vrati na Istok.

– Da unajmimo konje pa da podemo na jug. Barem da pogledamo taj ranč »Tri zvijezde«.

– Zamisao nije loša – promrsi Jimmy, a onda se nasmije. – Vi očito želite vidjeti znam li jahati. Dobro.

Pol sata kasnije jahali smo prema jugu. Kraj je bio prilično jednoličan i pomalo je nalikovao na pustinju. Štedjeli smo pa smo se sporo kretali. Nakon dobra dva sata jahanja ugledamo smo na horizontu brda koja kao da su nam zatvarala put. Izvadio sam kartu iz džepa i počeo je proučavati.

– Hoćemo li se penjati na ono brdo? – upita Jimmy.

– Nije potrebno, kroz njega vodi klanac, a osim toga, čini se da bi ovo slijeva trebalo da bude ranč „Tri zvijezde“ – pogledao sam Jimmyja, koji je zaista dobro jahao. – Kako bi bilo da odemo tamo i porazgovorimo s ljudima?

Jimmy je samo kimnuo i pošli smo prema ranču.

Iznad ulaza, na dvije uspravne grede, nalazila se velika ploča s tri nacrtane zvijezde. Lijevo i desno od ulaza, u ogradi od netesanih balvana, bilo je zabijeno nekoliko desetaka strelica. Ušli smo kroz ulaz i mimo gospodarskih zgrada došli do glavne zgrade. Nigdje nije bilo ni žive duše. I ta zgrada je bila od netesanih balvana. Oko dva prozora nalazile su se zabijene strelice, jer su s tih prozora ukućani očito pružali otpor napadačima. Ni u zgradi nije bilo nikoga. Još više sam se začudio što nije bilo nijednog komada pokućstva. Kao da su stanari pobjegli i odnijeli sve što su mogli odnijeti, zapravo ne što su mogli odnijeti, već naprosto sve što je bilo u kući, to bi bilo točnije kazano.

– Što vi mislite o tome? – upitao sam Jimmyja, rekavši mu prije toga svoje zapažanje.

Jimmy još jednom prošara očima po unutrašnjosti kuće i odgovori, smijući se:

– Valjda je ljudima dojadilo saznanje da ih Indijanci mogu napasti svaki dan, pa su otišli i odnijeli sve sobom. Sigurno namjeravaju na nekom drugom mjestu osnovati novi ranč.

– Ah, tako bi se moglo zaključiti – odgovorio sam – ali sve je to ipak malo čudno. Uostalom, ovdje nema nikoga i ničega, pa podimo dalje!

To, dakako, nisam rekao zato što me tu ništa ne bi zanimalo, jer je bilo mnogo čega što je izazivalo čuđenje i što bi trebalo objasniti. Pravi razlog bio je taj što sam se bojao da mi u međuvremenu ne promakne kolona vojnika prema Fort Buttleru, pa bih izgubio mnogo vremena.

Kad smo se opet našli izvan ograde napuštenog ranča, jedan pogled me uvjerio da vojnicima nema ni traga. Ako nisam vidio njih kako jašu, morao sam vidjeti barem stup prašine koji bi se dizao iza njihove kolone.

Nastavili smo prema brdima. Po karti mi je bilo jasno da vojnici moraju proći kroz klanac, pa ih prema tome nisam mogao mimoći.

Sunce se već prilično nagnulo prema zapadu kad smo dospjeli do ulaza u klanac. Čudno, nigdje nikoga. Ujahali smo u klanac, kad negdje iza prvog zavoja zagrmio glas ispred nas:

– Stoj! Tko ide?

Zaustavili smo konje. Ogledao sam se da vidim odakle glas dolazi. Napokon sam iza hrpe kamenja opazio pušku uperenu u nas.

– Putnici – odgovorio sam – Tko ste vi?

– Armija Sjedinjenih Država –
odgovori glas

Napokon vojnici.

– Zar se ne bi moglo proći ovim
klancem? – nastavio sam.

– Dodite bliže pa pogledajte! –
odgovori glas iza kamenja. –
Samo, bez ikakvih smicalica!

Pošli smo još dvadesetak koraka
dalje i onda sam shvatio. Cijeli klan-
nac je bio zatrpan kamenjem i to
je očito bio razlog što vojska još
nije stigla.

– Što se ovdje dogodilo? – zapi-
tao sam, sjahavši s konja.

– Vojna tajna – odgovori čov-
jek koji je i dalje stajao iza kame-
nja. – Sjednite tu i čekajte dok
dode poručnik! On će odlučiti što
ćemo s vama.

– A gdje je poručnik? – zapitao
sam.

– Vojna tajna – bio je kratak
odgovor.

Sve je bilo okruženo vojnom taj-
nom. Nisam bio toliko naivan da
bih upitao za transport zlata, a to
me u stvari najviše zanimalo.

Jimmy i ja pronašli smo sjeno-
vito mjesto i tamo smo odveli ko-
nje, a sami legli na zemlju, u hlad.
Ipak smo bili malo umorni. Tu sam
opazio dva sumnjiva humka. Na
svakom je bio grubo istesan
drveni križ. Zapitao sam vojnika,
koji je sad već izišao iz svog za-
klona, očito ne smatrajući nas
opasnima:

– A što je ovo ovdje?

– Kočijaš i njegov pratilac –
odgovori vojnik.

– Hm, zar ih je ubilo kamenje?

– Vojna tajna – opet je glasio
odgovor.

Tako smo prosjedili gotovo cijeli
sat, kad je nastala živost među voj-
nicima. Vratio se poručnik s dvoji-
com konjanika. Pristupio sam mu,

predstavio se i predao mu svoje
dokumente.

– Stigli ste prekasno – odgo-
vori poručnik. – Kočija sa zlatom
je otišla.

– Kako? – upitao sam. – Cijelo
jutro sjedim u Fort Buttleru, a sigu-
ran sam da tamo ništa nije stiglo.

– I neće – odgovori poručnik
gorko. – Ne bi zapravo trebalo da
kažem, ali budući da radimo na
istoj stvari, poslušajte! Ja sam vo-
dio prethodnicu, slijedila su me
kola sa zlatom, a iza njih, jasno, na-
lazila se zalaznica. Ušli smo u ovaj
klanac i kad smo već bili gotovo
na izlazu, začuli smo pucnjavu iz
daljine. Uspeo sam se na onu uzvi-
sinu tamo, i pogledao kroz daleko-
zor. Imao sam što vidjeti. Desno od
puta nalazi se neki ranč i oko
njega su se vrzli Indijanci na ko-
njima. Dakako, smjesti sam dao
nalog da pojurimo u pomoć nesret-
nim rančerima. Indijanci su nas
sigurno opazili, ali su se i dalje jed-
nako trudili oko ranča. To je bilo
tim čudnije što je bilo očito da ne
bi uživali plodove svoje pobjede
kad bi i uspjeli osvojiti ranč prije
našeg dolaska. Tek kad smo se pri-
bližili ranču na kilometar, Indi-
janci su se okrenuli i počeli bježati.
Progonili smo ih sve do onog šu-
marka tamo na obzoru. Kad su ne-
stali između drveća, prekinuo sam
potjeru. Bilo je očito da ih nećemo
naći, jer su se u šumi mogli snala-
ziti bolje nego mi. Ipak smo zada-
tak izvršili mislio sam. Spasili smo
rančere. Okrenuli smo se i pošli
na ranč da vidimo što je tamo i
treba li kome pružiti pomoć – po-
ručnik na trenutak zastane, po-
digne kapu i se počea iza uha kao
da je silno zbunjen. – Možete zami-
sliti naše čuđenje – nastavi – kad
na ranču nismo našli nikoga i ni-

šta. Ni ljudi ni stvari. Kako li su samo nestali? Nismo se tamo dugo zadržali, jer nismo imali zbog čega. Vratili smo se u klanac. Začudio sam se što me ostatak kolone još čekao u klancu, a trebalo je, po najobičnijoj računici, da bude barem sedam-osam kilometara dalje. Imali smo što vidjeti. Eksplozija je raznijela stijene i zatrpala prolaz između kola sa zlatom i zalaznice. Pri tom je stradalo nekoliko naših ljudi. Onda je netko došao, ubio kočijaša i sprovodnika i odveo kola zajedno sa zlatom.

– Znači da je onaj napad Indijanaca bio samo trik, da bi vas udaljio od kočije – rekao sam.

– Vjerojatno – odgovori poručnik, pocrvenjevši od neprilike. – Čini se da smo im nasjeli.

– A gdje je ostatak vojske? – zapitao sam.

– Oni moraju obilaziti. Pošao sam s dvojicom vojnika prema zapadu, jer sam mislio da će tim putem zaobići brda da bi nam se pridružili. Čini se međutim, da su pošli istočnim putem, jer ih nisam sreo, a odjahali smo toliko daleko da sam morao naići na njih.

– Dobro – upitao sam radoznalo – Zar niste pokušali poći tragom kola?

– Jesam – odvrati poručnik – ali ih nisam mogao dugo slijediti. Malo dalje, to ste valjda i sami opazili kad ste dolazili ovamo, teren je veoma tvrd i na njemu nisu ostali tragovi kotača. Razišli smo se uokolo ne bismo li nešto pronašli, ali ništa nismo našli. Mislim da bi samo neki indijanski izvidnik, kad bismo ga doveli, mogao nešto učiniti.

– A jeste li možda utvrdili kojemu su plemenu pripadali Indijanci?

To nisam mogao, znate... nikad u životu nisam vidio Indijance. Osim, dakako, ponekog izviđača koji surađuje s vojskom.

– Lijepo, onda smo jednaki – zaključio sam. – Znate li što? Ja ću vas ostaviti i vi čekajte svog majora ili pukovnika što li već jest, a ja ću početi istragu.

– Bojim se da će gospodinu pukovniku to biti krivo – odgovori poručnik. – On bi htio da sam riješi taj slučaj u tajnosti.

– Niste ga ni vidjeli poslije ovog događaja – rekao sam.

– Istina, ali znam kakav je.

– Vi ste svoje učinili, a ja vas napuštam i može vam biti posve svejedno što ću dalje raditi. Do viđenja!

II

Uzjahali smo i krenuli na sjever. Došlo je i do male prepirke s Jimmyjem. Htio je sudjelovati u istrazi. Neprestano me zapitkivao ili davao prijedloge, a ja sam u glavi pokušavao rekonstruirati događaj i otkriti bit stvari. Morao sam ga oštrim glasom zamoliti da se smiri i onda se predao svojim mislima.

Prvo pitanje: jesu li se Indijanci pojavili slučajno?

Da je to bilo slučajno, kako bi se mogla zbiti tri događaja gotovo istovremeno: napad Indijanaca, izlazak prethodnice iz klanca i eksplozija pećine? Kad se neobični događaji nagomilaju u isto vrijeme, onda je to sumnjivo. Tim više što je poslije toga uslijedio i četvrti događaj: napad na kočiju sa zlatom, koja je u stvari ostala bez zaštite. Ako je bilo tako, to znači da su bile u pokretu velike sile i da je sve vodila jaka organizacija i bi-

star duh. Sve je upućivalo na to da je netko tko nije smio, znao da će se transport zlata kretati baš tim putem i u to vrijeme.

Tko je to mogao znati?

Iako se moralo držati u tajnosti, ipak je barem desetak ljudi moralo u to biti upućeno. U prvom redu ministarstvo vanjskih poslova, pa ministarstvo financija, zatim vojna komanda i željeznica. To smo znali i mi, agencija Pinkerton.

Postojala su dva načina kako da počnem istragu. Najvažnije bi, dakako, bilo da ustanovim kako je procurila vijest. Tako bih najbrže mogao doći do organizatora zločina. Ali da i saznam njegovo ime, pitanje je kada bismo ga otkrili i što bi dotle bilo sa zlatom. Iako bi taj način bio najsolidniji, morao sam od njega odustati.

Bit će bolje da pretražim okolicu. Uvijek ima nade da se nešto otkrije. Naime, kad bismo bili izravno na tragu zločinaca, postojala bi mnogo veća vjerojatnost da ćemo ih odmah uhvatiti i vratiti zlato.

Počeo sam razmišljati kojim putem su pljačkaši mogli udariti. Najvjerojatnije je bilo da nisu krenuli na sjever, jer bi se tada našli u prilično naseljenom kraju s kakvom takvom upravom i ne bi mogli proći neopaženo. Bila je mnogo veća vjerojatnost da su krenuli na jug. Najkraćim putem, to jest kroz klanac, nisu mogli jer su ga sami zatvorili. Ako su htjeli zaobići brda sa zapadne strane, morali su naići na zalaznicu vojske, koja bi ih napala. Znači da su vjerojatno pošli na istok. Prema tome se čini da je poručnik pošao ravno za njima, samo to nije znao.

Kad smo stigli do onog tvrdog terena koji je poručnik spomenuo, zastao sam. Sunce je bilo na zalasku, pa se još dovoljno dobro vidjelo da se odatle kolima moglo krenuti na istok. Teren je za to bio pogodan. Kako je, međutim, bilo dalje, nisam znao. Postojala je mala mogućnost da su krenuli na zapad jer je teren tu bio neravan i kolima ne bi mogli daleko stići.

Krenuli smo, dakle, desno. Već je pala mrkla noć i ništa nismo vidjeli, pa nije bilo svrhe dalje istraživati. Učinili smo jedino pametno što smo u tom času mogli: rasedlali smo konje, zamotali se u gube i pošli na spavanje. No o spavanju nije moglo biti ni govora, jer je Jimmy počeo raspredati svoje teorije o tome gdje bi sve zločinci mogli biti u taj trenutak.

– Mislim – počne Jimmy – da smo učinili grešku što nismo zamolili vojnike da pođu s nama.

– Zašto?

– Mogli bismo se razviti u široku vrstu i pretražiti mnogo veće područje nego što možemo nas dvojica.

– To je istina, ali izgubili bismo mnogo vremena, jer vojnici ne bi pošli na moju zapovijed. Ni poručnik ne bi o tome mogao odlučiti, nego bismo morali čekati pukovnika s glavninom. Dotle bi pljačkaši već umakli preko brda i dolina.

– Zgodno bi bilo raspisati nagradu za svakoga tko pridonesu da se ti lopovi pronađu.

– A što mislite, Jimmy, kolika bi ta nagrada morala biti? Ukradeno je dvadeset milijuna dolara. Kad bi se taj iznos podijelio na stotine ljudi, svaki bi imao toliko novca da bi mogao platiti sve naše nagrade i da mu još dovoljno ostane. Znae,

Jimmy, mislim da će biti najbolje da napustimo mudrovanja i da spavamo, jer sutra nas čeka naporan dan.

Jimmy se pokunji, bolje zamota u gunj i okrene na drugu stranu, a ja se još jednom ogledah po okolini.

Odjednom sam na jugozapadu ugledao nešto poput odsjaja. Tamo se moralo nalaziti neko jako svjetlo.

– Molim vas – rekoh Jimmyju – pogledajte tamo, u onom pravcu, i recite što vidite!

Jimmy sjedne, zagleda se u onu sjajnu točku i reče:

– Mrak je, ali čini se da tamo nešto svjetluca.

– Pričekajte – ustao sam – odmah ćemo saznati nešto više.

Izvukao sam dalekozor i pogledao prema onom mjestu. Nije bilo sumnje: tamo je gorjela vatra. Razmišljao sam kako da iskoristimo to otkriće. Noću je teško procijeniti udaljenost izvora svjetla, tim više ako nam nije poznata jačina svijetlećeg predmeta. Ako je to bila obična logorska vatra, onda udaljenost nije mogla iznositi više od kilometar i pol. No ako je gorjela kuća, onda je to moglo biti daleko i nekoliko kilometara.

Jimmy je, dakako, odmah skočio na noge i uzeo sedlo da osedla konja.

– Kamo ćete, Jimmy?

– Poći ćemo tamo da vidimo što gori.

– Pustite to – rekoh. – Moramo biti oprezni. Dok je još bilo dovoljno svjetlo, pogledao sam kartu i vidio da se ondje dižu strme gore, pa ne bi bilo uputno penjati se sada, noću, po tom kraju. Osim toga, sigurno bismo pravili takvu buku, jer bi odronjeno kame-

nje frcalo na sve strane, da bi nam netko tamo mogao prirediti lijep doček. Poći ćemo rano ujutro i pogledati o čemu je riječ. To je mnogo sigurnije.

Jimmy se pokori, odbaci sedlo i legne pokraj mene. Čuo sam kako je još nešto mrmlijao u bradu o pretjeranoj opreznosti.

III

Nebo na istoku počelo je rudjeti kad smo uzjahali. Krenuli smo u pravcu iz kojeg smo prethodne večeri vidjeli vatru. Pokazalo se ispravno što nisam htio da tamo podemo noću. Teren se počinjao uzdizati, najprije blago, a onda sve strmije i strmije. Najgore je bilo što nije postojao pravi put, već je sve bilo izbrazdano širokim i dubokim pukotinama.

Sunce je već bilo povišoko iznad obzora kad smo napokon stigli do vrha. Tu smo naišli na stazu kojom su mogla proći i kola. Bilo je odmah jasno da je kolski put vodio uokolo i morao je biti najmanje tri puta duži od onoga kojim smo mi prošli. Činilo se po svemu da je stazom kojom smo se mi kretali prošao i poručnik kad je pokušao uhvatiti vezu sa svojom glavninom. Imao je priličnu sreću što su se pljačkaši kretali sporo, tako da je on dospio tamo i natrag, a da se s njima nije susreo.

Malo podalje vidjeli smo gdje je gorjela vatra koju smo zapazili u noći. Odmah uz stazu nalazilo se nekoliko nagorjelih balvana i dasaka, a u pepelu su bili neki željezni predmeti: zavrtnji, čavli, lanci i nekoliko kolutova. Počeo sam nogom rovati po pepelu ne bih li nešto pronašao.

– Da ne tražite zlato? – zapita Jimmy, radoznalo promatrajući moju čizmu u pepelu. – Valjda vam je jasno da su to ostaci kola.

– Pa jasno mi je, Jimmy – rekoh. – To mi se nimalo ne sviđa. Po svemu sudeći, lopovi su ovdje razdijelili blago i razišli se. Preostat će nam jedino da lovimo svakog pojedinačno po ovoj našoj lijepo, velikoj zemlji.

– Nimalo ugodno – promrmlja Jimmy, a ja se popeh na obližnju uzvišicu i počeh kroz dalekozor promatrati okolicu.

Ono što sam ugledao najprije me umirilo, ali kad sam malo pažljivije pogledao okolicu zgarista, podišli su me ledeni srsi.

– Jimmy – pozvao sam ga – što mislite o onom nabacanom kamenju uz cestu?

Jimmy dođe do mene i zavapi:

– Zaboga, umalo nismo poginuli!

– Hoćete li i drugi put poželjeti da noću idete u nepoznat kraj?

Jimmy je samo šutio i nešto petljao oko sedla svog konja. Nisam očekivao da će to toliko porazno utjecati na njega, ali i na mene. Bio sam duboko uvjeren da vatra tu nije gorjela slučajno. Sigurno je trebalo da namami progonitelje, kako bi ih razbojnici mogli posmicati. To je, koliko sam mogao zaključiti, bilo vrlo dobro mjesto za zasjedu. Što se tiče onoga prvog što me umirilo, vidio sam da se nekoliko kilometara dalje gubi staza kojom bi mogla proći kola. To je bio težak prolaz i za konje. Kola tu ne bi mogla proći. Stoga su lopovi ispravno postupili što su odustali da svoj plijen dalje voze kolima.

– Podimo dalje! – predloži Jimmy.

– Samo trenutak! – rekoh, gledajući gomile naslaganog kamena. – Htio bih pogledati što je u tim grobovima. Tko nam garantira da razbojnici u te grobove nisu sakrili zlato, računajući da nitko neće htjeti remetiti mir pokojnika.

Jimmy bez riječi pođe do prvog groba i počne odgrtati kamenje. Pridružio sam mu se. Služili smo se rukama a pomogao bi nam ponekad i kakav plosnati kamen. Preostali posao obavili smo noževima. Kad smo otkopali otprilike jedan metar visine, osjetio sam pod prstima nešto meko. Oprezno sam počeo odgrtati preostalo kamenje i napokon sam ugledao žensko lice.

– Ovo je grob s pravim mrtvacem – rekao sam začuđeno. I dalje sam odgrtao, dok leš nije bio otkriven do pojasa. Otkrio sam rupu od metka koji je žrtvi prošao ravno kroz srce. – Zatrpajmo ovo – rekoh – i podimo dalje, da vidimo i drugi grob!

U drugom grobu nalazio se muškarac četrdesetih godina, kojemu je metak prošao kroz čelo. Ali ni muškarac ni žena nisu bili odjeveni kao da su se spremili za duži put. Po tome sam zaključio da nisu bili članovi bande. Ali tko su bili? Kako su dospjeli ovamo?

Zadovoljio sam se najjednostavnijim odgovorom, da su slučajno naišli na razbojнике, koji su ih ubili da ih ne bi odali. Zanimljivo je, međutim, bilo to što su ih pokopali i još postavili križeve na grobove. To je opet govorilo da su morali pripadati bandi, jer je ipak bila riječ o nekoj vrsti pijeteta.

– Ah, ništa – rekoh. – Zapamtimo i podimo dalje!

Nastavili smo se spuštati. Put nije bio nimalo lak i to je opravda-

valo moju pretpostavku da su razbojnici izvadili zlato iz kola i uništili ih, jer se po tom terenu kolima ne bi mogli kretati.

Tek kasno po podne naišli smo na mekši teren, pa smo mogli otpustiti uzde konjima. Sad smo naišli i na tragove, doduše slabe, ali ipak tragove. Veća skupina konjanika krenula je naglo udesno. Kad sam pogledao geografsku kartu, otkrio sam da se desno nalazi potok. Očito su pošli tamo da bi napojili konje a i sami utažili žeđ. Osim toga, nedaleko od potoka nalazilo se mjesto Santa Clara. Nije mi bilo jasno zašto su razbojnici htjeli poći u to mjesto. Bilo je očito da se nisu bojali naseljenih mjesta. Uvidio sam da imamo posla s lukavim protivnicima. Nisam se usudio odjahati ravno u Santa Claru, jer bih tako možda nasjeo njihovu triku. Držali smo se tragova koliko god smo mogli i tako nas je zatekla noć.

I drugu noć smo proveli pod vedrim nebom. Tek oko deset sati idućeg dana stigli smo u Santa Claru. Tu sam unajmio sobu u hotelu. Jimmy i ja smo se smjestili zajedno, okupali se i pojeli obilan doručak, a tek onda smo se prihvatili posla.

Bilo bi glupo da smo se vratili u Fort Buttler. Jahali smo na posudnim konjima. Tu, u Santa Clari, otišli smo jednom konjskom trgovcu, kupili dva najbolja konja što smo ih kod njega našli, a svoje smo mu ostavili i zamolili ga da ih prvom prilikom vrati u Fort Buttler.

Dakako da sam se neprestano propitkivao jesu li kakvi stranci tih dana prošli kroz mjesto. Uspio sam saznati jedino to da je prethodnog dana prošla skupina kopača zlata koji očito nisu imali

sreće jer su napustili nalazišta i vraćali se kući. Drugi očiti znak da nisu imali sreće bio je taj što su se ponašali mirno i uljudno. Naime, ta skupina je otišla u banku. Bio je to za mene važan podatak, pa sam i ja otišao tamo.

Razgovarao sam sa činovnikom za šalterom. Rekao mi je da se iz skupine izdvojio neki čovjek, prava ljudeskara, i za zlato tražio papirnati novac. Pitao sam koliko je zlata dao, ali činovnik se nije usudio da to kaže, pa sam otišao direktoru. Tek kad sam se legitimirao, saznao sam što sam želio. Čovjek je prodao banci zlata za pet tisuća dolara. Čudio sam se toj maloj količini, a direktor je na to rekao:

— Vi ste, čini se, naučeni računati samo na milijune, kad je za vas pet tisuća dolara sitnica.

— Nisam — odgovorio sam — ali da vam sve bude jasno, razbojnicu su opljačkali transport zlata kojeg je bilo mnogo više. Biste li mi mogli kazati u čemu su kopači nosili zlato: u vrećama ili u džepovima?

— Da budem iskren — odgovori direktor — na to nisam pazio. Ali valjda bih zapazio da su imali vreće. Ha, čekajte, čekajte, taj njihov vođa, ljudeskara, kao da je imao nekakvu spremnicu na konju. Sjećam se toga, jer mi je upalo u oči krasno meksičko sedlo okovano srebrom. Posegnuo je rukom u aspor na sedlu i izvadio iz njega pregršt zlatnika. Čudio sam se što je pri tome bio bezbrižan, jer se mjesto na kojem se čuvaju dragocjenosti obično skriva.

— Zar vam nije upalo u oči i nešto drugo? — zapitao sam. — Otkađ se u zlatnim žilama nalaze kovani novci?

– Zaista! – zaprepasti se direktor. – Nisam na to ni pomislio. Tko bi mogao posumnjati da su to lopovi?! Tako su se pristojno ponašali da nisu izazvali ni najmanju sumnju.

– Sad bi trebalo saznati kamo su otišli – rekoh.

– Otišli su na sjever – odgovori direktor. – Tako su, naime rekli.

Bilo mi je jasno da su izvan grada napravili krug i vratili se na stari put prema jugu. Na sjeveru nisu imali što tražiti. Moralo im je biti jasno da u gusto naseljenim predjelima već svi šerifi imaju podatke o krađi zlata.

Opet sam počeo proučavati geografsku kartu. Nakon kraćeg vremena bilo mi je jasno da su najprije morali poći na jug, a onda se okrenuti prema jugoistoku. Bio je to jedini put kojim su se mogli kretati, jer je bio rijetko naseljen. Još važnije je bilo to što tuda nije bio proveden telegraf, jer on im je mogao biti najveći neprijatelj.

Otišli smo u telegrafsku stanicu, kako bih predao telegram za svoju centralu. Na kraju krajeva, stari Pinkerton je morao znati što se događa s njegovim čovjekom. Dugo sam šifrirao i predao potpuno bezazlen tekst: »Dragom ujaku za rodendan želi sve najbolje njegov nećak.« To je značilo: »Cijenjeni gospodine Pinkertone, koristim se nalogom koji ste mi dali i slijedim slabe tragove zločinaca. Pomoći ne trebam.«

– Tako – rekao sam Jimmyju i potapšao ga po ramenu. – A sad podimo dalje!

Za nama je izletio činovnik iz telegrafskog ureda i uzbuđenim glasom nam saopćio da je telegrafska veza prekinuta.

– To bi moglo biti značajno – obratio sam se tihim glasom Jimmyju, pa smo se zajedno vratili u telegrafski ured.

– Je li veza prekinuta sa svim mjestima? – bilo je moje prvo pitanje.

– Još ne znam – odvrati činovnik – ali znam da je veza s Fort Buttlerom prekinuta. Pokušat ćemo okolnim putem.

Nakon pet minuta, ispunjenim prekapčanjima i tipkanjem, ustanovio je da veza sa Saltonom još postoji. Smjesta sam pogledao na kartu i ustanovio da je to jugoistočno od nas. U tom času nešto mi padne na pamet:

– Recite mi, molim vas, je li netko slao kakav telegram u bilo koje mjesto što leži na toj liniji! – zamolio sam činovnika.

– Čekajte, pogledat ću – odgovori činovnik i počne prekapati po papirima.

Izvukao je sedam telegrama. Od toga nam se jedan jedini učinio zanimljiv, a bio je poslan u Perkins, tridesetak kilometara jugozapadno od Santa Ane. Brzjav je glasio: »Dva radoznalca u gradu.« Potpisao ga je Billy, a adresa se odnosila na Freda Stentona u Perkinsu.

– Zahvaljujem na ljubaznosti – oprostio sam se od telegrafista i napokon smo izišli na ulicu.

– Što sada? – upita me Jimmy.

– Odmah u Perkins, da potražimo tog Stentona. Očito je to čovjek povjerenja onih koje progovimo, jer radoznalci smo mi. Prema tome, znamo kamo moramo krenuti.

Odjednom se iza nas pojavi uzbuđeni telegrafist.

– Gospodo, nećete mi vjerovati, ali sada je prekinuta veza i s Perkinsom.

– Ništa, ništa – odgovorio sam nemarno, jer to što sam čuo potvrdivalo je pretpostavku da razbojnici kreću u pravcu jugoistoka.

– Ali ja još nisam predao vaš telegram – reče u neprilici telegrafist.

– Pa predat ćete ga kad se linije poprave – odgovorio sam bezbrižno, brzbrižno, jer mi je najnovije saznanje vrijedilo više od cijene telegrama.

Pošli smo kroz grad. Usput sam kupio dvije puške i nešto municije. Jednu sam predao Jimmyju i upitao ga:

– Umijete li rukovati tom stvari?

Jimmy me pogleda i odgovori:

– Pomalo.

– Hajde de, i to nam može dobro doći. Možda će nam i glave sačuvati.

IV

Putem do Perkinsa nije se dogodilo ništa značajno. Put je bio mnogo ugodniji, jer smo se za njega pripremili, a iz Fort Buttlera smo otišli sasvim neočekivano.

Dakako da sam se u Perkinsu najprije zainteresirao za adresu Freda Stentona. Doznao sam da ima kolarsku radionicu i da ću ga najvjerojatnije naći na poslu.

Kad smo stigli do radionice, rekao sam Jimmyju da ostane napulju, jer je Stenton dobio podatak o dvojici radoznalaca. Da smo se pojavili zajedno, odmah bi znao s kim ima posla.

Ušao sam u radionicu. Čovjek srednjih godina, s pripasanom kožnatom pregačom, nešto je tesao na stolarskoj klupi. Kad me ugledao, nastavio je svoj posao kao da me i

nema. Sjeo sam na jednu klupu, izvadio cigaretu i pripalio je. Radoznalo sam promatrao što čovjek radi. Odmah sam shvatio da izrađuje žbice za kotač. Nakon dobrih deset minuta, kad sam već pomišljao da pripalim i drugu cigaretu, čovjek se okrene prema meni i zapita:

– Kog vraga želite od mene?

Pa uistinu, kog vraga želim od njega? Već sam smislio kako ću nastupiti.

– Trebao bih jedan kotač. U brdima mi se slomio i posljednji koji sam imao u rezervi.

– A koje su dimenzije?

– Trebam stražnji kotač. Promjer mu je sto dvadeset šest centimetara.

– Do vraga! – zabrine se čovjek. – To je rijetka dimenzija i nemam nijedan gotov. Morao bih ga izraditi.

– Izradite ga!

– Ali to će potrajati!

– Pa ionako se ne mogu micati bez kotača. Koliko traje, neka traje.

– To će i stajati!

– Platit ću što stoji da stoji – činilo mi se da me se majstor želi pošto poto otresti. – Kako vam idu poslovi, majstore? – upitao sam, ne bih li ga nekako privolio na razgovor.

– Da niste iz poreznog ureda?

– glasio je upitni odgovor.

– O, nisam, prvi put sam u ovom mjestu, pa me zanima kako vam ide. Možda ću se jednog dana i ja zaustaviti na nekom mjestu i početi novi život – stao sam bajati.

– Imate li kakav zanat?

– Ne znam ništa posebno, ali razumijem se u štošta. Mogao bih trgovati konjima, mogao bih popravljati puške i pištolje...

– A čime se sada bavite?

Osjetio sam neku napetost u njegovu glasu kad je postavio to pitanje. Kao da mu je bilo veoma stalo do mog odgovora. Trebalo je da budem oprezan.

– U ovom trenutku sam novinar, radim za nekoliko novina na Istoku.

– I lovite senzacije kod nas? – upita Stenton.

– Uzeo sam sada malo slobodnog vremena i putujem da bih upoznao našu lijepu i veliku zemlju.

Bio sam zapravo silno nezadovoljan, jer se nikako nisam uspijevaao približiti temi koja me zanimala. Dakako da nisam mogao izravno zapitati: »Poznajete li ljude koji su ukrali zlato armiji?« Načas sam zašutio, jer smo obojica pred kućom začuli nekoliko uzbuđenih glasova.

Malo kasnije otvore se vrata radionice i ude najprije Jimmy, a za njim još trojica. Jedan od njih držao je revolver uperen Jimmyju u leđa. Još se nisam pravo ni snašao, a Jimmy poviče:

– Gospodine, ovi tipovi su me napali, a da ih nisam ničim izazvao.

Tog časa bi mi bilo milije da sam čuo bilo čiji glas, samo ne Jimmyjev. Posljedice, dakako, nisu izostale. Stenton pogleda Jimmyja, pa onda mene i vikne:

– Aha, vas dvojica ste zajedno!

Bilo je očito da je Stenton bistriji nego što bi čovjek mogao zaključiti po njegovu izgledu. No dok smo tako razgovarali, i u mene je bio uperen revolver i ja sam oprezno podigao ruke do visine glave.

– Što je bilo? – upita Stenton onog s revolverom.

– Ništa osobito. Prolazili smo ovuda i vidjeli kako ovaj čovjek uporno stoji pred tvojom kućom. Kad smo se vratili, i dalje je tu stajao. To nam je bilo sumnjivo, pa smo ga uveli.

– Dobro ste učinili – reče Stenton. – Ova dvojica nisu slučajno ovdje. Već sam obaviješten da će doći.

– A tko su oni? – upita opet onaj s revolverom.

– Već će se pokazati tko su. Kad ih stisnemo, propjevat će.

Čovjek je očito mislio da nas sasvim sigurno ima u rukama. Što se Jimmyja tiče, tako je vjerojatno i bilo, ali sa mnom je bilo malo drugačije. Na osnovi svog dugogodišnjeg iskustva poslužio sam se trikom kojim se služe kockari. Bio sam opremljen kako je najbolje odgovaralo za ovu prigodu. Okrenuo sam se i promotrio sve prisutne. Za mene je najopasniji bio čovjek koji je stajao pokraj mene s izvučenim revolverom. Bio je udaljen pet koraka i bilo je sigurno da će me pogoditi ako pritisne obarač. Morao sam mu se prema tome približiti ako sam htio djelovati.

– Prijatelju – rekao sam prostodušnim glasom i pošao prema njemu – ako je posrijedi pljačka, lako ćemo se sporazumjeti. Imam čekovnu knjižicu i mogu vam upisati velik broj s dvije ništice.

– Vidiš, to nije loša ideja – prihvati čovjek s revolverom. – Što ti misliš o tome? – obrati se Stentonu.

– Ako nam potpiše ček, ja nisam protiv toga, ali ipak je još daleko od toga da bismo ga pustili da trči uokolo.

– Onda nam neće ništa potpisati – zavapi čovjek koji je u duhu već gledao kako mu u rukama šušte novčanice.

– Šuti, Johnny! – reče Stenton.
– Moramo se točno držati uputa. Znaš da i za najmanju grešku leti glava.

Za to vrijeme sam već došao na tri koraka udaljenosti od čovjeka koji je želio moj ček. Stajao je nehajno preda mnom, ali bio sam uvjeren da bi i na najmanji moj sumnjiv pokret pritisnuo obarač. Osjetio sam da je došao moj čas. Ostala dvojica stajala su u kutu i o nečemu raspravljala. Stenton mi je stajao iza leđa i nisam mogao na njega paziti a nisam mogao ni znati ima li kakvo oružje pri ruci. Meni slijeva stajao je Jimmy, podignutih ruku. Bio je bez oružja i u tom trenutku moglo je biti malo koristi od njega.

Počeo sam polako dizati ruke još više. Potpuno sam ispružio lijevu ruku a zatim i desnu. To nije moglo biti sumnjivo, jer nema čovjeka koji se ne umori držeći dugo podignute ruke, pa im mora mijenjati položaj. No kad sam ispružio desnu ruku, začuo se prasak. Čovjek je ispustio revolver i bez glasa pao na pod. U idućem trenutku hitro sam izvukao revolver ispod košulje i s dva metka smirio onu dvojicu u kutu. Kad sam se okrenuo da vidim što je sa Stentonom, nije ga više bilo. Prestrašio sam se da je pobjegao, a onda sam opazio kako leži iza klupe a Jimmy čuči iznad njega i stišće mu vrat.

Bilo je prijeko potrebno – reče mu Jimmy i pokaže na sjekiru koja je ležala nedaleko od Stentona. – Međutim morate mi objasniti kako ste uspjeli ustrijeliti onog s revolverom u ruci. Niste valjda bili toliko brzi da ste izvukli revolver i opalili prije nego što je on pritisnuo obarač.

– Mladi čovječe – govorio sam pomalo pokroviteljskim glasom – ima još štošta što biste morali naučiti. To čudo sam učinio pomoću malokalibarskog pištolja koji je šarkama učvršćen na mom pojasu. Priliježe uz tijelo tako da se ne vidi preko kaputa. Kad podignem lijevu ruku, pomoću tanke žice revolver se otkloni iz prvobitnog položaja i postavi okomito na trbuh. Prema tome, uperen je u onoga tko stoji preda mnom. Kad podignem desnu ruku, pištolj pali. U tome je cijela tajna – osvrnuo sam se oko sebe. – A sada da vidimo tko je živ, a tko mrtav!

Najprije sam pogledao razbojnika koji me revolverom držao u šahu. Metak mu je prošao kroz trbuh, još je bio živ, ali u nesvijesti. Ona druga dva razbojnika u kutu prošla su nešto bolje. Jedan je dobio metak u glavu i ostao na mjestu mrtav, pa se bar nije mučio. Drugom je metak prošao kroz pluća i bilo je jasno da mu se život više ne može brojiti ni danima ni satima, već samo minutama. Jednom od te dvojice uzeo sam Jimmyjev revolver i vratio mu ga.

– Gospodine Stentone – rekao sam našem zarobljeniku – prijeći ćemo u drugu prostoriju i nadam se da ćete biti toliko ljubazni da mi odgovorite na sva moja pitanja. Moj drug će u isto vrijeme pokušati da onog u kutu prizove svijesti. Iako je ranjen, podnijet će pre slušavanje.

Stenton promrmlja nekakvu kletvu, digne se i pođe preda mnom kamo sam mu naredio.

– Sada, kad znate tko sam, nadam se da ćete biti toliko pametni da mi ne pravite nepravilike – rekao sam. – Meni je važno da se vaše izjave poklope s izjavama koje će dati vaš ranjeni prijatelj.

– Sav trud će vam biti uzaludan, ništa vam neću kazati, jer ništa i ne znam.

– Htio bih vam samo izručiti pozdrave. Pozdravlja vas Billy.

Udarac je bio upućen na pravo mjesto. Stenton problijedi i zaplešeno me pogleda.

– Zašto me tako gledate? Što mislite, kako sam došao do vas? Da Billy nije progovorio, ne bih ni znao za vas.

– Billy je bio tvrd momak – promrmlja Stenton.

– Nisam to zapazio – rekoh iskreno, jer Billyja nisam ni vidio. Dakako, nisam bio lud da to kažem Stentonu. – Govorio je kao violina kad sam ga malo pritegnuo.

– Što namjeravate učiniti sa mnom? – u Stentonovu glasu osjećao se strah.

– To ovisi o vama. Recite mi što znate!

Stenton duboko uzdahne.

– Dobro, reći ću vam što znam. El Tigre mi je zapovjedio da pazim na sve sumnjive ljude koji bi se zanimali za njega.

– Što vam je za to obećao?

– Obećao mi je dio plijena.

– A znate li koliki je plijen?

– Ne znam, no čuo sam da je riječ o velikom novcu.

– I vi se uzdate, kad je riječ o tako velikom novcu, da će vam El Tigre isplatiti vaš dio sada kad vas više ne treba?

– El Tigre uvijek drži riječ.

– Zaista je lijepo što imate toliko povjerenja u svog šefa. Biste li mi mogli kazati kamo je otišao?

– Nekamo na jug, to je očito.

– To znam i bez vas, stoga vas i nisam pitao kuda, već kamo je otišao, odnosno gdje mu je krajnji cilj.

– To nitko ne zna. On stalno živi negdje na meksičkoj granici, ali nitko točno ne zna gdje.

– Kako bi bilo da malo promučkate glavom i da se prisjetite? – ustao sam, provjerio još jednom ima li zarobljenik kakvo oružje, a kad sam se uvjerio da ni u prostoriji nema ničega što bi moglo poslužiti kao oružje, okrenuo sam se zarobljeniku. – Sada ću izići da vidim poklapaju li se vaše izjave s onima što ih je moj drug saznao od vašeg prijatelja. Vi budite pametni i ne mičite se!

Izišao sam i ugledao Jimmyja kako se bespomoćno vrže između trojice mrtvaca.

– Što je izjavio? – upitam Jimmyja.

Jimmy me bespomoćno pogleda, a ja mu dadoh znak da šuti, priđem mu i prošaptah o čemu je riječ. Onda sam glasno izustio nekoliko oštrih kletvi i brzo se vratio u drugu prostoriju. Stenton je još sjedio na stolici i zamišljeno gledao pred sebe.

Zastadoh na otvorenim vratima i okrenuh se Jimmyju.

– Nadi malo baruta pa mu ga saspi na rane i zapali – rekoh. – Da vidiš kako će progovoriti!

– Bit će kako ste kazali – odgovori Jimmy.

Zatvorio sam vrata za sobom i opet sjeo nasuprot Stentonu.

– Još malo pa ćemo vidjeti na čemu smo – rekoh.

– Što ćete sa mnom? – zapita Stenton zabrinuto.

– Ići ćete redovnim putem u zatvor. Valjda u ovom gradu postoji šerif a i dobar zatvor. Slušajte, zašto ste me htjeli pošto-poto odbiti kad sam htio naručiti kotač za kola?

– Zato što ste rekli da su vam se kola slomila u brdima, a to je značilo da bi morao napustiti grad i poći tamo. Zadatak mi je bio da budem u gradu i pazim na sumnjive strance.

Razgovarali smo još desetak minuta. Stenton je priznao da se petnaest godina bavio pljačkama u Arizoni, gdje se jednog dana upoznao s El Tigrem, koji mu je ponudio da će mu otvoriti radionicu u mjestu u kojem ga nitko ne poznaje, uz uvjet da mu čini male usluge. Stenton je na to pristao i počeo mu se svidati miran život. Pokazalo se da su ona trojica koja su se našla tu kod Stentona pripadala El Tigreovoj bandi i da ih je El Tigre ostavio u gradu kako bi bili Stentonu na pomoći.

– Dobro, to mi je dosta. Stentone, Ustanite!

Kad smo ušli u radionicu, u kojoj su ležali mrtvaci, Stenton se nasmiје.

– Ah, to je bio trik s mrtvima, a vi ste još naredili svom čovjeku da jednog zapali, kako bih ja sve priznao.

– Čovjek se nekiput mora služiti i ne baš posve časnim sredstvima – rekoh – Hajdemo!

Drugog jutra napustili smo grad i pošli na jug. Cilj nam je bio gradić Mujer Vieja, udaljen oko dvadeset kilometara. Bilo je očito da će razbojnici proći kroz to mjesto. Pokušao sam o tome telegrafski obavijestiti vlasti, ali dakako, telegrafska linija nije bila u redu. Činilo se da su razbojnici redom prekidali veze, kako bi otežali potjeru.

V

Jahali smo prema Mujer Vieji. Put nije bio težak, pa smo dobro

napredovali. Računali smo da ćemo već prije podnevne vrućine stići tamo. Da bismo skratili vrijeme, usput smo razgovarali. Jimmy mi je pričao o svom životu. Roditelji su mu bili siromašni i jedva su vezali kraj s krajem. Kad je Al, to mu je bio stariji brat, navršio šesnaest godina, otišao je od kuće. Nikome nije ništa rekao, samo su jednog jutra našli ceduljicu na kojoj je pisalo:

»Kad postanem svoj čovjek i zaradim prvih tisuću dolara, javit ću se.« Roditelji su tražili Ala kod prijatelja i rodaka, ali mu nigdje nisu mogli naći traga. Napokon su se pomirili sa sudbinom. Njihovo se stanje međutim nije popravilo. Još su naišle i bolesti a uz njih i nesreće. Majka je naglo umrla od neke bolesti. Nikada nisu saznali od čega je umrla, jer nisu imali novca ni za liječenje. Otac je za njom tugavao i jedne večeri su ga donijeli na gunju. Radio je u luci na utovar. Lanac na dizalici pod kojom je radio popustio je i teret se prosuo djelomično i po njemu.

No onda se odjednom dogodilo čudo. Poštar je donio pismo u kojem je bila novčanica od tisuću dolara. Bez potpisa, bez ijednog slova.

Taj novac je barem malo uljepšao posljednje dane Jimmyjeva oca.

Nije to bilo zbog samog novca, već zbog toga što je njegov sin ipak uspio i sjetio se svojih. Nije bilo nikakve sumnje da je to moglo doći jedino od Ala.

Nakon mjesec dana stiglo je još petsto dolara, ali sada s pismom.

Al je javljao da je negdje na meksičkoj granici osnovao ranč i da

mu dobro ide. Poslao je i adresu na koju mu se moglo pisati. Bila je to banka u pograničnom gradu Joselitu. Jimmy mu je odmah zahvalio i pisao mu o svojim planovima. Namjeravao je ostatak novca iskoristiti za prijemni ispit na sveučilištu. U odgovoru starijeg brata, na koji nije trebalo dugo čekati, pisalo je da je to dobra zamisao i da se odmah upiše na sveučilište, a on će se dalje brinuti o njegovu školovanju. Tako je i bilo. Nakon četiri godine Jimmy je imao u džepu diplomu povjesničara umjetnosti. Kao dobar student, mogao je smjesta dobiti mjesto nastavnika na svom fakultetu, ali ga je srce vuklo bratu. Stoga mu je pisao da će ga posjetiti. Bratov odgovor silno ga je iznenadio. Najstrože mu je zabranio da mu dođe u posjet. Kraj u kojemu živi, pisao je, vrlo je opasan, pa bi neiskusni mladić poput Jimmyja tu brzo propao.

Jimmy mu je pisao da će ga poslušati, ali nije odustao od namjere da posjeti brata. Jednog dana je sjeo u vlak, a ostalo mi je već bilo poznato. Jimmy mi je pokazao i fotografiju svog brata. Bio je to lijepo razvijen mladić od oko šesnaest godina.

Stara je poslovice: kako god bacio mačku, on će uvijek pasti na noge. Ako fotografiju pokažeš policajcu, on će je smjesta analizirati. To sam učinio i ja. Podsvjesno sam počeo klasificirati pojedine dijelove Alova lica.

Prisiljen sam da napravim stanku u pričanju, kako bih objasnio o čemu je riječ. Mnogima danas nije poznato da su se fotografije uvele u policiju relativno kasno. Tako je još krajem devetnaestog stoljeća svaki bolji policajac

pamtio fizionomije kriminalaca. Postojala je posebna metoda. Oblik glave mogao je biti ili ovalan, ili okrugao, ili sužen prema bradi, ili prema čelu. To su bile glave a, b, c i d. Čelo je moglo biti visoko, nisko, srednje, okruglo, udubljeno, rano, a to se označavalo brojkama. Isto su tako bili razvrstani oči, nos, usta i brada. Prema tome bi šifra A3-51-243 označavala čovjeka ovakog oblika glave, visokog ravnog čela, velikih plavih očiju, kratkog nosa, tankih usana i jakog podbratka. To je upravo bilo lice Jimmyjeva brata.

Kad sam shvatio da sam šifrirao njegovu glavu, nasmijao sam se sam sebi, tako da me Jimmy upitao što je smiješno na slici njegova brata. Rekao sam mu da sam se sjetio nečega što nema veze s njegovim bratom. To ga je donekle umirilo.

Sunce je već bilo visoko na nebu i omara je postajala sve nepodnošljivija, a gradiću još nije bilo ni traga. Ogledao sam se za mjestom na kojem bismo se mogli skloniti od sunca. nedaleko od nas nalazio se brežuljak na čijem je vrhu bilo nekoliko stabala s lisnatim krošnjama.

— Podimo gore — predložio sam Jimmyju — kako bismo se sklonili u hladovinu dok je sunce najjače.

Stigavši na vrhu, Jimmy se udobno smjestio, a ja sam dohvatio dalekozor i počeo promatrati okolicu. Nisam to činio u nekoj posebnoj namjeri, osim u nadi da ću ugledati cilj našeg putovanja. Ugleđao sam međutim nešto sasvim drugo. Zrak je bio čist, pa se vidjelo daleko. Tako sam opazio da se iz pravca u kojem se nalazio gradić Muje Vieja diže stup prašine. Vidio sam i nekoliko točaka kako

se miču. Očito su to bili jahači. Na toj daljini ni kroz dalekozor se nije moglo razabrati o čemu je riječ. Čekao sam, nadajući se da će se točkice približiti i povećati.

Nakon petnaestak minuta već se jasno moglo razabrati da je riječ o četvorici jahača. Došli su do nekog klanca i nestali u njemu. Nestrpljivo sam čekao da izađu. Prošlo je dobrih pet minuta, a nisu se pojavljivali. Zaključio sam da su se zadržali u klancu. Počeo sam dalekozorom istraživati rubove klanca i ugledao sam dvojicu kako pužu uz kosinu, zapravo do mjesta koje se strmo rušilo. Imali su nekakve motke, u kojima sam, bez mnogo mašte, prepoznao puške.

To miriše na zasjedu, pomislio sam. Rastvorio sam kartu i bolje pogledao teren. Da, put za Mujer Vieju vodio je kroz klanac, o tome nije moglo biti sumnje, a ljudi na konjima došli su upravo s one strane na koju smo mi namjeravali poći. Lako je moglo biti da je ta zasjeda bila namijenjena nama. Ako je El Tigre dobio obavijest da ga mi slijedimo, možda je odlučio da nas preduhitri. Ali kako su ga mogli obavijestiti, kad je telegrafske linije prekinuo?

Gledajući kartu, opazio sam još nešto: kad bismo najprije pošli na istok, do napuštene drvenjare koju sam mogao vidjeti kroz dalekozor, i kad bismo se odanle približili klancu, oni gore na osmatračnici ne bi nas mogli vidjeti tim više što moraju motriti cestu kojom treba da prođu njihove žrtve. Pod brdom bi trebalo sjahati, popeti se do vrha, iznenaditi razbojnike i pitati ih što čekaju. A možda to i nisu razbojnici, već poštteni ljudi.

Vratio sam se do Jimmyja, koji je zadrijemao.

– Ustanite, Jimmy! – rekao sam. – Idemo dalje!

– Ššto se dogodilo? – prenuo se. – Ah, to ste vi! Oprostite, sasvim sam zaboravio gdje se nalazim.

– To mi je jasno, jer da ste mislili gdje se nalazite, sigurno ne biste zadrijemali. Četiri kilometra daleko od nas, u pravcu kojim se krećemo, sprema se zasjeda. Poći ćemo da vidimo o čemu je riječ: da možda ne spremaju doček nama!

Jimmy smjesta počne pripremati konja, a ja sam slijedio njegov primjer.

Bili smo toliko daleko da sam bio siguran da nas oni koji su pripremili zasjedu ne mogu vidjeti. Krenuli smo polako putem koji sam odabrao, stigli do one drvenjare koja je bila ruševnija nego što se činilo kroz dalekozor i skrenuli prema klancu.

Za pol sata stigli smo pod brežuljak, tu i tamo obrastao niskim grmljem i sparušenom travom. Ponegdje su se iz pijeska dizali ostaci kamenja koje erozija još nije razjela.

– Ovdje ćemo ostaviti konje – rekao sam.

– Ionako se s konjima ne bismo mogli šuljati – odgovori Jimmy.

– To je istina, mi prilično riskiramo – počeo sam mu objašnjavati. – Htio bih da znate u što se upuštamo. Ako nam tko odvede konje ili sami pobjegnu, upropašteni smo. Sva naša imovina, zajedno s rezervnom vodom, otišla bi u nepovrat.

– A da jedan ostane uz konje? – upita Jimmy.

– Sumnjam da bi samo jedan bio dovoljan za obračun sa četvoricom, kad bi do njega došlo. Bit će bolje da podemo obojica. Ne znam s kim imamo poslalo.

Konje smo privezali pod velikim kamenom i zaputili se uzbrdo. Otprilike sam znao gdje se nalaze ona dvojica, pa smo prilazili s one strane s koje im je vidik bio najslabiji.

Nakon dvadesetak minuta šuljanja bili smo na vrhu. Lijevo od nas, pedesetak metara daleko, nalazila su se dvojica neznana. Držali su puške u pripravnosti i napeto gledali prema sjeveru, u pravcu kojim je trebalo da dođemo, da smo pošli ne sluteći opasnost.

— Jimmy — rekao sam pošto sam ocijenio situaciju — ostanite ovdje i ako zatreba, štitite me vatrom! Pokušat ću se prišuljati do njih. Očito je da o nečemu razgovaraju. Možda ću saznati što zanimljivo. Kad bismo se zbog bilo čega morali razdvojiti, sastanak je kod one drvenjare. Je li jasno?

— Jasno — Jimmy je bio malo uzbuđen zbog pustolovine koju je očekivao, ali nisam opazio na njemu ni traga strahu. To je bilo dobro.

Oprezno sam se iskrao iz našeg zaklona i pužuci od jedne do druge kamene gromade, približavao se dvojici u zasjedi. To mi nije bilo teško, jer su oni napeto motrili klanac, da im žrtve ne bi umakle. Nisam, međutim, znao gdje su ostala dvojica i to me malo zabrinjavalo, jer bi u stanovitim okolnostima mogli za mene postati neugodni. Šuljajući se i oprezno pretrčavajući udaljenost od zaklona do zaklona, uspio sam im se približiti. Između nas je bila jedino velika kamena gromada, tako da sam mogao čuti što su razgovarali. Čini se da je razgovor već dugo trajao, jer je onaj bliži meni očajnički zavapio.

— Na ovom suncu ćemo se ispeći kao ribe na žaru, a nikoga nećemo dočekati.

— Ako me pamet ne vara — javio se otresito drugi — to si mi već sedmi put ponovio, ali jadikovanje ne pomaže. Zadatak treba izvršiti!

— Čini mi se da je to glupost. Ako nekakva dva žutokljunca jašu u pravcu u kojem se i mi krećemo, to još ne znači da su za nas opasni.

— El Tigre zna što radi — glasio je odgovor, nakon kojeg se onaj prvi, činilo se, pokunjio.

Tih nekoliko riječi bilo mi je dovoljno. Zasjeda je bila pripremljena za nas. Ali gdje su ona druga dvojica?

— Mike i Lill imaju mnogo bolji položaj od nas — opet se tužio onaj prvi.

— Ali to neće još dugo trajati — javi se drugi. — Najkasnije za pol sata sunce će biti u takvom položaju da ćemo mi biti u sjeni, a oni će se pržiti.

To mi je bio važan podatak. Počeo sam se ogledavati. Gdje li bi to mogli biti? Onda mi pukne pred očima: s druge strane klanca nalazila se visoka stijena koja je bacala sjenu i bilo je očito da će se za pol sata ta sjena pomaknuti, ustupivši mjesto suncu. Tamo je, dakle, trebalo tražiti onu drugu dvojicu. To je bilo dobro, jer ako bude okršaja, teško da će ona druga dvojica moći pružiti pomoć ovima.

Smatrao sam da sam završio posao. Ustanovio sam kome ti ljudi pripadaju i doznao da El Tigre odnekud zna da ga slijedimo. Zaključio sam da bi bilo najbolje da zaobidemo klanac i ostavimo te ljude da se i dalje peku na suncu, čekajući nas dvojicu koji nikada nećemo doći.

Tada se oglasi onaj kojem nije smetalo sunce:

– Mislim da su ta dvojica opasna i da je za sve nas važno da ih se što prije oslobodimo.

– Po čemu si to zaključio? – javi se onaj prvi. – Ta dvojica su s Istoka i ne poznaju ovdašnje prilike. Kad ugledaju cijev mog revolvra, obuzet će ih drhtavica.

– Nisam u to baš uvjeren – glasio je odgovor. – Zar ne znaš što su učinili u Perkinsu? Izgubili smo tri dobra čovjeka i još je uhapšen naš povjerenik. To možemo njima zahvaliti.

– Stenton je vjerojatno bio neoprezan kad ga je nanjušio šerif.

– Ne brbljaj! – prekine ga drugi. – Dobili smo lijep pismeni izvještaj. Iz njega se dobro razabire što je bilo. Ta dva Istočnjaka prokleta su neugodna i treba ih što prije onemogućiti.

Tog trenutka mi nešto prozui pokraj ušiju, a u sljedećem sam začuo prasak i gotovo istodobno mi se po licu prosula nekakva prašina.

Uvukao sam glavu i pritajio se. Hitac je došao s druge strane klanca. Dvojica na mojoj strani uzvrpoljila su se i jedan od njih počne vikati:

– Hej, Mike, Lill, jeste li poludjeli? Ne pucajte na nas! Osim toga, stavljate našu prisutnost na veliko zvonu.

S druge strane klanca dopre glas:

– Iza vas je bio netko tko ne pripada vama. U njega sam pucao.

– Hej, Mike – poviču obojica s moje strane u jedan glas – gdje je taj?

– Lijevo gore – javi se opet onaj glas.

Htio je još nešto reći, ali se uto oglasi puška i začuje se kotrljanje kamenja. Zatim se začuje zvuk kao da je vreća pala na zemlju.

– Ode Mike! – vikne jedan od mojih susjeda, a ja sam ocjenjivao loše strane tog događaja. Očito je to bilo Jimmyjevo djelo.

Provirio sam oprezno iza kamena da vidim što rade moja dvojica. Gledali su na suprotnu stranu. Shvatio sam odmah i zašto. Mike je viknuo da sam na lijevoj strani, misleći na svoju lijevu stranu, a ova dvojica su smatrala da je riječ o njihovoj lijevoj strani. Mogao sam ih obojicu ustrijeliti, ali to nije bio moj način. Obojica su, kao što sam već rekao, imala puške, a s njima se nije moglo tako lako okretati i rukovati kao kad imaš revolver u ruci. Stoga sam im rekao:

– Najprije bacite oružje, a onda ruke uvis!

Onaj koji je toliko patio od sunca munjevito se okrenuo, ali ja sam bio brži. Pao je nauznak a puška mu se otkotrljala niz strminu. Drugi je bio oprezniji. Bacio je pušku, podigao ruke i onda se počeo polako okretati.

– Dobar dan! – reče kao da smo se sreli na ulici. – Čime vam mogu služiti?

– Sad samo time da otkopčate opasač s revolverima.

– Vi ste s Istoka? – upita razbojnik.

– Točno, mi na Istoku smo radoznali ljudi, pa bih želio znati gdje nas čeka El Tigre!

– Da vam pravo kažem, ne znam ni sam.

– Ako vas je već isplatio i pustio svakog da ide kuda hoće, to mi se ne čini baš pametno.

– To ne, ali nedaleko odavde... Samo, što ja to vama govorim? Domislite se sami!

– Vrlo dobro, diskretni ste.

– Uostalom, zašto ne bih govorio? – opet se javi čovjek, a lice

mu se ozari od nekakvog veselja.
– Pazite: mi smo se poslije završenog posla morali vratiti u Mujer Vieju. Tamo nas čeka čovjek koji bi nam kazao kamo dalje da krenemo. Ja ću vam u prašini nacrtati put kojim smo došli i mjesto na kojem će nas čovjek čekati.

Bilo mi je čudno što se razbojnik toliko raspričao, ali tajna se odmah otkrila kad je odjeknuo hitac. Pogledao sam razbojnika: lice mu je pokazivalo očaj i razočaranje. Sve mi je bilo jasno. Razbojnik s druge strane klanca iskoristio je priliku za vrijeme našeg razgovora i popeo se na našu stranu. Razbojnik s te strane ga je očito vidio, pa me zabavljao da bi odvratio moju pažnju. Jimmy je, međutim, dobro obavio posao.

Osvrnuo sam se za Jimmyjem, ali ga nisam vidio.

– Jimmy, dodite! Ne morate više stražariti.

Jimmy je došao do samog vrha.

– Ne bih rekao, netko nam se približava! – upozorio me.

– Dobro, onda pazite i dalje dok ja ovdje ne završim.

A kako ću završiti, i sam nisam znao. Uhapsiti razbojnika i voditi ga, to bi bilo nespreatno. Pustiti ga, dakako, nisam mogao, a hladnokrvno ustrijeliti nisam htio. Tada sam se dosjetio.

– Svucite se!

Čovjek me gledao, ne shvaćajući.

– Cujete li, svlačite se, skidajte to što imate na sebi!

Čovjek poslušao i začas je stajao preda mnom u gaćama. Velikodušno sam mu dopustio da ih zadrži.

– Tako, a sad se gubite! – viknuo sam, uperivši revolver u njega.

– Kamo mogu ovakav? – upitao me zaprepašteno.

– To je vaša briga. Da smo bili glupi i uletjeli u vašu stupicu, ostali bismo bez glave. Ja vam poklanjam život, a vi to ne prihvaćate. Gubite se!

– Dopustite mi da uzmem bar revolver!

– A što će vam? Vi njime ne znate rukovati. Naređujem vam da se gubite prije nego što me izda strpljenje!

– Ako mi ne date ni oružje ni odjeću, hoću li dobiti barem konja?

– Ne mislite valjda da ćete na konju otići odavde. Poći ćete pješice.

– Vi me ubijate! – kukao je razbojnik.

Potprašio sam mu metkom pete i posrćući bos po kamenju, razbojnik se dao u bijeg. Uskoro mi se izgubio iz vidika. Brzo sam pošao za njim, jer je bilo očito da će otići po svog konja. Pogledao sam dolje, u klanac. U maloj udolini nalazila su se četiri konja. Pritajio sam se da vidim što će se dogoditi.

Razbojnik je odvezao konje a onda ih privezao jednog za drugog i prvog uzjahao. Dotle sam i ja sišao u udolinu.

– Silazi s konja!

Razbojnik gundajući poslušao, a ja ga upozorih:

– Još jedna takva nepodopština i ispalit ću ti metak u nogu, pa da vidimo kako ćeš izići odavde!

Nevoljko se udaljio od konja i krenuo. Gledao sam neko vrijeme za njim, a onda mi pažnju privuče topot kopita. Netko se približavao. Mogao je to, zaključio sam, biti samo čovjek kojeg je El Tigre postavio kao vezu između zasjede i sebe, ako je istina ono što mi je razbojnik rekao.

Kad sam ugledao jahača, vidio sam da moja pretpostavka nije

točna, jer je dolazio iz pravca iz kojeg smo i mi došli, a El Tigreov čovjek morao je biti negdje između nas i Mujer Vieje. Osim toga, nije to bio jahač, već jahačica.

Opazila me tako kasno da više nije mogla natrag. Bila je to vitka djevojka od osamnaest ili devetnaest godina. Sjedila je u sedlu kao salivena. Ja sam bio zabavljen time da odjeću i obuću razbojnika kojeg sam pustio gola i bosa skupim na hrpu i zapalim. Djevojka pogleda hrpu, a onda mi se zagleda u lice.

– Dobar dan! – pozdravio sam je.

– Dobar dan... dobar dan! – odgovorila je. Vidjelo se da napeto razmišlja. – Čudno ja uvijek pamtim lica, ali ne bih mogla reći da sam vaše ikad vidjela.

Dok je to govorila, nehotice me izazvala da i njezinu glavu klasificiran: B 3 – 3 1 – 2 2 1, a to je značilo da ima okruglu glavu, zaobljeno čelo, zelenoplave oči, prćast nos, pune usne i malo istaknutu bradu.

– To me ni najmanje ne čudi – odgovorio sam. – Tek odnedavno sam u ovom kraju.

– Hm – promrmlja djevojka, kao da se moja izjava poklapa s njezinim nagađanjima. – No to ipak nije razlog da nisam mogla vidjeti vaše lice.

– A gdje, molim vas? – postao sam radoznao.

– Na nekoj potjernici. Očito bježite pred vlastima. Domogli ste se novog odijela i sad staro želite uništiti. To je bar jasno.

– Aha! – odgovorio sam podrugljivo, uživajući u djevojčinu ugodnom glasu. – Imate bujnu maštu.

– Pa vi ste s Istoka!

– Jesam... jesam.

– I što namjeravate sa mnom? Upozoravam vas da nemam više od deset dolara. Osim toga, ne bih vam preporučila da me dirate, jer ja sam kći vlasnika ranča Tri potkove – djevojka je na mom licu mogla pročitati da ta izjava nije ostavila nikakav poseban dojam na mene. Stoga nastavi: – Moj otac ima pedeset govedara i svi vrlo vješto pucaju. Imamo i dva izviđača, koji izvrsno čitaju tragove.

– Možda je to točno, ali među nama nije bilo riječi po kojima biste mogli zaključiti da bih vas htio orobiti. Mene mnogo više zanima odakle dolazite i kamo idete.

– Oho! Sad biste se igrali tutora!

– Ne tutora, nego oprezna čovjeka. Budući da ste očito odrasli u ovom kraju, možda nešto znate o ranču Tri zvijezde?

– Što bi vas zanimalo? Tamo nema ničega takvog što bi vas moglo zanimati, ni novca ni vrijednih stvari.

– Otkuda pretpostavljate da sam razbojnik? Mene zanima tko je vlasnik tog ranča, a osim toga bi me zanimalo i gdje se sada vlasnik nalazi.

– Na to vam mogu jednostavno odgovoriti. To je bio ranč mogao i on ga je prije nešto više od mjesec dana nekome prodao, mislim da se taj čovjek zvao Black. Nedavno sam čula nevjerojatnu priповijest da su taj ranč napali Indijanci.

– Zašto bi to bila nevjerojatna priповijest? – upao sam joj u riječ.

– Zato što ovdje već više od sto godina nitko nije vidio Indijanca. Tko zna odakle su došli.

– Jeste li sigurni da ovdje nema Indijanaca?

— Potpuno sam sigurna. To vam može potvrditi svatko tko ovdje živi duže od deset godina.

— Hm — promrmljao sam — sad mi je sve postalo malo jasnije. A što je s vlasnikom? — upitao sam.

— Ne znam. Samo sam čula da su ranč napali Indijanci, ali se poslije toga, jer mi je to bilo nevjerovatno, za to više nisam zanimala. Očito je da je u svemu tome nešto mutno. Indijanci u ovome kraju, ha!

To je za mene bio važan podatak i sve mi je bilo mnogo jasnije, a i zadivio sam se, postajući svjestan protiv kakvog se organizacionog talenta borimo. Bilo je očito da je pljačka državnog zlata bila nadugo i naširoko planirana. Lopovi su najprije poslali svog čovjeka da kupi ranč na mjestu koje im je odgovaralo. Morali su biti dobro obaviješteni kojim će putem prolaziti transport zlata i kako će biti organiziran.

El Tigre je poslao svoje ljude, odjevene kao Indijance, da tobože napadnu ranč, računajući da će vojnici sigurno priteći u pomoć ugroženima, kao što se to napokon i dogodilo. Trebalo je onda dignuti u zrak klanac, da bi se odijelila kočija od glavnine. Budući da su kola ostala bez zaštite, jer su vojnici iz prethodnice gonili tobožnje Indijance, pljačkaši kola nisu bili izloženi ni najmanjoj opasnosti.

Unatoč svemu što sam zaključio na osnovi djevojčinih riječi smetala mi je ta djevojka, jer nisam znao kamo bih s njom, pogotovu zato što nije bilo uobičajeno da takvim krajem šeta djevojka bez zaštite. Tog trenutka stvorio se Jimmy pokraj mene.

Spazivši djevojku na konju, skine šešir, nakloni se i reče:

— Bi li gospodica bila tako ljubazna da side s konja i malo se odmori? Ovdje imamo čak i hlada.

— Pa mogla bih — odgovori djevojka. — Ionako me nećete pustiti da samo tako prođem. Ponovo upozoravam da nemam više od deset dolara.

Zaboga, gospodice! — uzvikne Jimmy. — Ako vam je to malo, mogao bih vam posuditi.

— Iz banke ili iz poštanske kočije? — upita djevojka.

Jimmy se bespomoćno zagleda u mene, jer nije shvatio na što djevojka cilja, ali ja sam znao što misli.

— I iz banke i iz poštanske kočije — odgovorio sam. — Poštanska kočija je novac dopremila u banku, a onda je moj prijatelj ispravnim dokumentima podigao taj novac.

— To je dobro — odgovori djevojka, smještajući se na kamen. — Još nisam vidjela razbojnika koji bi sam za sebe rekao da je razbojnik.

— Gospodice, krivo mi činite! — zavapi Jimmy. — Mi smo poštenu ljudi, mnogo pošteniji nego što možete i zamisliti.

Djevojka pogleda konje, pa zapita:

— Gdje su trupla?

— Kakva trupla? — i nehotice sam se lecnuo.

— Pa onih ljudi koji su jahali te konje. Nećete valjda tvrditi da ste vas dvojica jahali šest osedlanih konja!

— Ah, tako — nasmiješio sam se. — Jedan leži gore, na vrhu klanca u hladovini, a dvojica na drugoj strani.

— A četvrti? — upita djevojka.

— Četvrtog smo otjerali. Ovo odijelo koje treba da izgori pripada njemu.

Tog trenutka sam se sjetio: moramo i mrtvace svući i spaliti im odijela, jer bi se onaj lopov mogao dosjetiti da se vrati i uzme odjeću s jednog od mrtvih. Dakako, nećemo to učiniti pred djevojkom.

— Budući da već dugo razgovaramo, bilo bi zgodno da se i upoznamo! Ja sam Patrick O'Brien, a ovo je moj prijatelj Jimmy Collingwood.

— To ime kao da sam već negdje čula.

— O'Brien ili Collingwood?

— Collingwood.

— Možda — odgovorio sam. — Koliko mi je poznato, jedan Nelsonov admiral se tako zvao.

— Dobro — odgovori djevojka. — No da vam sada kažem tko sam ja. Zovem se Janet Lee. Kao što vidite, i ja imam historijsko prezime.

— Vrlo dobro, sad bar znamo tko je tko. Bih li vas smio upitati, gospodice Lee, kamo ste naumili?

— Zar vam moram odgovoriti?

— Moglo bi to biti čak i u vašu korist, jer ljudi što smo ih postrijeljali bili su razbojnici koji su pošli u lov na našu kožu. Ako ste naumili u kraj iz kojeg su oni došli, mogli biste imati grdnih neprilika.

— Hm — promrmlja djevojka — htjeli biste čak biti plemeniti. Uostalom, ne izlažem se nikakvoj opasnosti ako vam kažem da idem u Mujer Vieju.

— To smo i mi naumili, pa vam predlažemo da podemo zajedno.

— Bojim se da bih mogla imati neprilika, jer bi me prvi šerif uhapsio zajedno s vama.

— Kad je tako, nastavit ćemo put sami. Nemojte nas okriviti da vam nismo htjeli pružiti pomoć ako vam se što loše dogodi.

Da bi što duže zadržao djevojkicu, Jimmy joj je predložio da popije

kavu. Djevojka je pomalo oklijevaajući pristala i on se odmah bacio na posao.

Iskoristio sam priliku, uspeo se do vrha klanca i počeo skidati odjeću s mrtvaca. Kad sam to završio, vratio sam se, bacio odjeću na hrpu i zapalio.

Zatekao sam Janet i Jimmyja u živom razgovoru. Kad sam im se približio, Janet ustane i odmjeri me od glave do pete.

— Tako dakle! Vi ovog mladića vodite na krivi put!

Upitno sam pogledao Jimmyja, a on nemoćno slegne ramenima.

— Gospodice Lee, nije mi jasno kako nadolazite na takvu pomisao. Jimmy vam sigurno nije ništa loše rekao o meni.

— Nije — odgovori djevojka. — Lagao mi je i uzimao vas u obranu, a to znači da su vaše otrovne riječi pale na plodno tlo. Uostalom, kad me ne želite ni orobiti ni zarobiti, ostavljam vas. Nadam se da neću dobiti metak u leđa.

Nije mi preostalo ništa drugo nego da se naklonim i poželim joj sretan put. Jimmy je uslužno prišao njezinu konju i pomogao joj da uzjaše. Bez riječi je ošinula konja i odjahala.

— Divno poznanstvo! — reče Jimmy sa žarom u očima.

— Da, samo ne znam kamo bih tu djevojkicu smjestio — odgovorio sam. — Strši mi iz svake sheme. Upravo je nevjerojatno da se odvažila na priličan put u Mujer Vieju iz nekog hira. Bilo kako bilo, mi ovdje više nemamo što tražiti, sjednimo na konje i podimo!

Privezali smo sva četiri konja jednog za drugog, uzjahali svoja dva i pošli.

Kad smo izišli iz klanca, uspeo sam se na uzvisinu i pogledao kroz

dalekozor. Ugledao sam djevojku nekoliko stotina metara ispred nas kako jaše uskom stazom. Odjednom je pala s konja. Smjesta sam pojurio za njom.

Da je djevojka pala zato što se konj propeo, bio bih mnogo mirniji. Ona je, međutim, pala kao rukom odnesena. Istina, ništa nisam čuo, ali možda je strijelac bio između kakvih stijena, pa se zvuk nije mogao daleko širiti.

— Čemu tako brzo? — poviče Jimmy iza mene.

— Vi se brinite za konje, a ja idem dalje! Čini mi se da se dogodila nesreća.

Kad sam prešao nešto više od polovine udaljenosti, ugledao sam opet konja i na njemu jahača. Jurio je kao bijesan. Iznenadilo me što to nije bila Janet. Jahač je bio gol i bilo je jasno da je to razbojnik kojeg sam pustio na slobodu. Kad sam stigao do mjesta na kojem je Janet pala, bilo mi je jasno da je to morao biti prepad. Našao sam je kako sjedi na zemlji, još napol ošamućena.

Sva sreća što sam zaustavio konja, jer da sam produžio još desetak metara, došao bih do mjesta na kojem staza skreće ulijevo. Baš na tome mjestu bio je u visini prsa jahača postavljen preko ceste splet šiblja. Bilo mi je jasno da je razbojnik postavio tu zamku kako bi prvi jahač koji naiđe pao, a on se domogao konja. Na našu sreću, bila je to Janet, a ne mi.

— Jeste li čitavi? — upitao sam djevojku.

— Zasad jesam.

— Pričekajte malo, ubrzo će dojahati Jimmy s konjima, a ja ću na stojati da uhvatim razbojnika.

— Učinite to, molim vas... — djevojka je još nešto govorila, ali ja je više nisam čuo.

Razbojnik je bio oko trista pedeset metara ispred mene i nije vrijedilo da se prihvatim puške. Ponovo sam podbo konja i još brže pojurio za njim. On je sišao sa staze i krenuo u pustinju. Neravno tlo mu je znatno smanjilo brzinu i stoga sam mu se, kad sam došao do mjesta na kojem je skrenuo, približio na manje od trista metara. Odlučio sam da pokušam sreću.

Zaustavio sam konja, podigao pušku i ispalio dva hica. Dakako, nisam ga pogodio, a on je počeo krivudati u cikcaku da bi mi otežao ciljanje. To je za mene bilo dobro. Jahač sam u ravnoj liniji, iako sporije zbog mekog tla, ne prije ili poslije morao sam ga stići. Od časa do časa bih ispalio metak da bih ga prisilio da i dalje krivuda. Napokon sam mu se toliko približio da sam mogao računati na sigurniji pogodak.

Ponovo sam zaustavio konja, naciljao i opalio. Razbojnik je zaglavinjao u sedlu i nakon nekoliko trenutaka pao na zemlju. Kad sam stigao do njega, pokušavao se pužuci nekamo skloniti. To je bila besmislica, jer smo se nalazili na otvorenu prostoru.

— Ona zamka je lukavo zamišljena — rekao sam mu i zaustavio se pokraj njega. — No ipak je za vas sve loše završilo. Ostavit ću vas ovdje, pa činite što znate.

— To bi bila smrt! Da niste ubojica? — uzvikne razbojnik.

— Neću vas ni dirnuti, a bolju sudbinu niste zaslužili.

Uhvatio sam Janetina konja i vratio se stazom do nje. U međuvremenu je stigao i Jimmy i razgovarao s Janet.

Djevojka je ponovo uzjahala svog konja. Pri tome je uzalud pokušavala prikriti jecaje. Nisam mogao odoljeti a da joj ne kažem:

– Gospođice Lee, da ste nam vjerovali, to vam se ne bi dogodilo. Smatram da je to bila pravedna kazna za vaše ponašanje.

– Od ovog starog ubojice – obrati se Janet Jimmyju – nikako da se čuje neka prijazna riječ.

Iako je, kako je govorila, bila duboko uvjerena da smo mi razbojnici i ubojice, ipak je pretpostavila da će biti pametnije da pođe s nama, jer smo pokazali da joj ne želimo nikakvo zlo.

VI

Stigli smo u deset sati, a već u deset i trideset saznao sam da sam grdno pogriješio. Sve se odigralo ovako: budući da je Janet bila umorna a i mi nismo bili odviše svježi, zaključili smo da će biti najbolje da potražimo smještaj u hotelu.

Dok smo vezali svojih sedam konja ispred hotela, pobudili smo pažnju. Uzeli smo dvije sobe i svi pošli gore da se dotjeramo. Požurivao sam Jimmyja, jer sam htio što prije javiti šerifu što se dogodilo. Želio sam ga obavijestiti o ubijenima prije nego što ih nađe netko drugi.

Obrijao sam se, umio, počeošljao i izišao na hodnik prvog kata, htijući izići na ulicu. S galerije se lijepo vidio restoran u kojem je bilo bučno, iako je do podneva bilo još daleko. No kad sam htio zakoračiti na prvu stepenicu, otvorila su se vrata i u lokal je ušao neki čovjek i viknuo:

– Je li Dick ovdje?

Nekoliko glasova je odgovorilo da ne poznaju nikakvog Dicka, ali jedan iz kuta vikne:

– Nema Dicka. Čudi me što još nije došao.

– Kako ga nema? – začudeno će onaj s vrata. – Pred hotelom je privezan njegov konj!

– To nije moguće! – odgovori onaj iz kuta i pođe u susret došljaku, a onda obojica izidu na ulicu.

Zar mi je to trebalo, pomislio sam. Bio sam toliko nepromišljen da nisam računao da će netko prepoznati konje.

Ti konji su igrali istu takvu ulogu kao da sam nosio transparent: »Tražim El Tigrea i njegovu bandu!«

Medutim, tu više nije bilo pomoći. Spustio sam se niz zavojito stubište i kroz kuhinju izašao na stražnja vrata. Oprezno sam provirio iza zgrade. Da, obojica su se nalazila kod konja i upravo su jednog pregledavali. Po kimañju glava mogao sam zaključiti da je dan drugog uvjeravaju da je to zaista Dickov konj. Dobro sam promotrio obojicu, a onda pojurio šerifu. Imao sam sreću da je šerif upravo zaključavao svoj ured i spremao se da nekamo ode. Predstavio sam mu se, legitimirao i rekao:

– Je li vam poznato da je kroz vaše mjesto projurilo tridesetak razbojnika koji su državi opljačkali transport zlata?

Zaprepašteno ne pogledao i uzviknuo:

– Da vi ne sanjate?

– Ne. Na žalost, to je točno. Mogu vam reći još nekoliko podataka: vođa bande je El Tigre. Pravo ime mu nisam mogao saznati, ali i ovo ime vam vjerojatno nešto govori.

– El Tigre! – poviče šerif. – O njemu se ovdje mnogo govori.

– Poslušajte dalje! – nastavio sam. – Dosad je El Tigre izgubio četiri čovjeka, a na najboljem je putu da izgubi još dvojicu.

– Kako to mislite? – upita šerif.
– Jednostavno. Postavio mi je zasjedu od četiri čovjeka, a trojica su bila nepokorna pa su stradala. Jedan je možda još živ. – U nekoliko riječi ispričao sam mu kako je prošao četvrti razbojnik.

– Što kažete? – začudio se šerif. – I gospodica Lee je s vama?

– Da, stigla je u onaj klanac pol sata pošto smo mi obračunali s razbojnicima. Nastavila je put s nama, jer je uvidjela da je tako sigurnije.

– Vrlo pametno od nje, ali i čudno. Ta djevojka je vrlo samostalna i nije je lako zaplašiti...

– Dopustite mi da završim! – prekinuo sam ga. – Dvojica El Tigreovih ljudi nalaze se ovdje u gradu.

Isripovijedao sam mu kakvu sam glupost učinio s konjima koje sam doveo ovamo i dodao da je od toga ipak bilo nekakve koristi, jer su se dvojica na njih upecala.

– Što biste predložili da učinimo? – zapita šerif.

– Najjednostavnije je što se može učiniti – rekoh – da podemo i uhapsimo ih.

– A ako se budu branili? – upita šerif.

– Imamo oružje – odvratih. – U najgorem slučaju možemo ih postrijeljati, ali meni bi više odgovarali živi.

– Dobro, podimo! – slegne šerif ramenima i zaključa vrata svog ureda.

Otišli smo do hotela. Najprije sam kroz prozor pogledao nalaze li se u restauraciji ona dva čovjeka. Bili su ondje, ali mi je nešto upalo u oči. U jednom kutu sjedio je onaj što je tražio Dicka s nekim koga nisam poznavao. Onaj što je prije sjedio u kutu sad je sjedio za

susjednim stolom u društvu s trojicom. Pokazao sam ih šerifu i dodao:

– Pazite šerife, njih su šestorica, a ne dvojica! Ako ih želimo žive, trebali bismo bar još jednog čovjeka.

– Imate pravo – progunda šerif – ali ako sad podem u potragu za pomoćnicima, ptičice bi mogle odletjeti.

– Znam nešto bolje – rekao sam. – Imam ovdje prijatelja i zamolit ću ga da nam pomogne. Vi pazite da se banditi ne udalje.

Kad je čuo o čemu je riječ, Jimmy je oduševljeno pristao da nam pomogne. Naš plan je bio jednostavan. Šerif će ući u restauraciju i pozvati onu dvojicu da pođu s njim. Jimmy i ja ćemo ostati na polju, uz prozor. Ako šerifu zaprijeti opasnost, pomoći ćemo mu svojim revolverima.

Čini se da je šerif bio čest gost u salunu, jer se ni barmen ni bilo tko od gostiju nije začudio njegovu dolasku, već su ga svi pozdravljali i dobacivali mu dosjetke. Šerif je otpozdravljao kao da nije došao ni radi čega drugog nego da se provede. Pošao je, međutim, u kut do one dvojice i viknuo:

– Vi i vi, da, vas dvojica, podite sa mnom!

Oni kao da su se silno začudili. Onaj koji je tražio Dicka nasmijao se.

– Tko ste vi, molim vas, da toliko čeznete za našim društvom?

– Čini mi se da bi vam trebale naočale – odgovori šerif – kad ne vidite moju zvijezdu!

– Ha, ha, ha! – nasmije se bandit na silu. – Zar mislite da je to dovoljno da otjerate dva poštena čovjeka u zatvor? Uostalom, zbog čega nas optužujete?

– To ćete čuti kad budete dobro zaključani u ćeliji – odgovori šerif. – A sad idemo! Nemam mnogo vremena!

– Oho-ho! – ogласi se opet bandit. – A mislite li da mi imamo vremena da sjedimo u ćeliji zbog vašeg hira? Iz toga brašna neće biti pogače! Je li tako, prijatelji? – obrati se onima što su sjedili.

– Tako je! – odgovoriše gotovo jednoglasno četvorica.

– Pazi! – gurnuo sam Jimmyja kad su ona četvorica ustala.

Više sam pazio na tu četvoricu nego na one s kojima je šerif razgovarao. Opazio sam, naime, da je jedan od njih, čim je šerif izgovorio prve riječi, izvukao revolver i položio ga na stolac pokraj sebe.

Namignuo sam Jimmyju i upozorio ga na njega:

– Ako posegne za revolverom, odmah pucajte!

Slijedio sam pogledom ostale. Činilo se da je u tom trenutku šerifa napustila strpljivost, jer je prišao banditu da ga zgrabi za ramena. Bandit ga je dočekao iznenadnim udarcem, tako da je šerif zateturao. U istom trenutku u banditovoj lijevoj ruci stvorio se revolver.

Povukao sam obarač i bandit se srušio kao gromom ošinut. Začudio sam se, jer sam ciljao u ruku s revolverom. Kasnije se ustanovilo da je metak pogodio ruku, kliznuo po kosti podlatkice i ušao u prsa. To je bilo djelovanje moderne municije sa čeličnom košuljicom.

Ispitivanja uhapšenih nisu nas dovela do cilja. Banditi su bili lukavi, pa su svaku krivnju, ako se i mogla dokazati, svaljivali na poginule. Zbilo se ono što sam i predvidio: onaj kojeg je ustrijelio Jimmy bio je tek godinu i pol pekar u

tome mjestu. Svi su potvrdili da je bio čovjek El Tigreova povjerenja. Isto tako je onaj kojeg sam ja ustrijelio bio veza između bandita i El Tigrea.

Serif im je na sve načine prijetio, ali rezultata nije bilo. Tek kad im je zaprijetio da neće dobiti vode ako i dalje budu izbjegavali prave odgovore, jednom se razvezao jezik.

– Slušajte – rekao je – vi ste nas uhvatili samo zato što smo se usprotivili zakonu, pa nas za to i kaznite! Za drugo dokaza nema, a neće ih ni biti. Kažete da nam nećete dati vode za piće, no bilo bi bolje da odustanete od te nakane. Na sudu bismo ionako porekli sve što bismo vama priznali. Osim toga, ne vjerujem da bi ijedan od nas koji bi nešto više rekao, doživio suđenje.

Bilo mi je jasno da je El Tigre znao provesti disciplinu među svojim ljudima. Odustao sam od ispitivanja. Već i sam taj iskaz bio je dovoljno zanimljiv. Ako su se oni bojali za svoju glavu ovdje, u Mujer Vieji, bilo je više nego sigurno da El Tigre tu ima još pomagača.

Zanimljivo je bilo da ništa nismo pronašli kad smo pregledali sedla njihovih konja. Našli smo samo kojekakve sitnice, ali ni grama zlata. Znači da su lopovi svoj dio već sakrili. To me baš nije razveselilo, jer je isto tako bilo i s ona četiri sedla što smo ih oduzeli mrtvim razbojnicima.

VII

Otišao sam u hotel. Budući da se Janet još nije pojavila, poslao sam Jimmyja da vidi što je s njom.

Kad se nakon pol sata i on nije pojavio, odlučio sam da vidim što je posrijedi.

S kraja hodnika čuo sam vrištavi ženski glas:

– Što je to s vama? Jeste li vi svodnik, trgovac bijelim robljem? Dosad sam vas smatrala razmjerno poštenim čovjekom!

Jimmy joj je nešto odgovorio, ali tako tiho da ga nisam mogao čuti. Na to se opet oglasila Janet:

– Pustite me na miru s tim svojim O'Brienom! On je razbojnik, vidi mu se to po očima, a vi me već pol sata nagovarate da budem pristojna prema njemu. Idite do đavola i vi i on! Ostavite me na miru! Kako sam bez vas živjela dosad, tako ću i odsad!

Taj razgovor me počeo zanimati, pa sam tiho prišao vratima i napleo uši.

– Slušajte, Janet – rekao je Jimmy tihim glasom kojim je očito htio steći veće povjerenje – vi ste neobično tvrdoglavo stvorenje i svoje zaključke ste stvorili bez ikakve podloge. Stoga vas još jednom molim da ostanete s nama u društvu i mi ćemo vas otpratiti kamo želite. Tako ćete biti potpuno sigurni.

– Jimmy, stekla sam dojam da ste pošten ali i naivan čovjek. Lako nasjedate svakom prepredenijem razbojniku. Da je pošten, ne bi me pustio da sama odjašem iz onog klanca, jer je znao da mi je pripremljena zamka. Možda je bilo i gore nego što mislim. Nije isključeno da je pretpostavljao da će se putem nešto dogoditi, pa je mene pustio naprijed da stradam umjesto njega.

Sad sam znao o čemu je riječ. Jimmy je želio zaštititi Janet, pa joj je predlagao da jaše s nama, a ona

je to odbijala, izgovarajući se mnome. Po njezinu shvaćanju ja sam bio zloduh koji je Jimmyja nagovarao na zločinački život. Bio sam u iskušenju da joj se legitimiran, ali ona nije bila osoba koja bi trebalo da zna tko sam.

Odmaknuo sam se od vrata i počeo dozivati Jimmyja. Morao sam tri puta viknuti prije nego što me čuo. Prepirka s Janet dobro ga je zagrijala.

Otvorio je vrata i izišao u hodnik. Povukao sam ga u stranu i tiho zapitao:

– Što ste rekli Janet o meni?

– Ništa posebno. Samo to da smo se slučajno upoznali.

– Kako ste joj objasnili događaj u restauraciji?

– O tome joj ništa nisam rekao. Zapravo, htio sam joj reći, ali onda smo prešli na drugu temu, pa se toga više nisam ni sjetio.

– Ako je tako, dobro je – rekao sam. – Nemojte joj ništa o tome govoriti. Ne bi bilo zgodno kad bi saznala da radim za detektivsku agenciju Pinkerton.

– Ali zaboga, Patrick, zar mislite da je ona pod istom kapom s banditima?

– Ne mislim, ali mogla bi se negdje izbrbljati, a onda bi nastale neprilike i za mene i za vas.

– Držat ću se toga što ste mi rekli – prošapće Jimmy. – Ona je tvrdoglava i želi sama nastaviti put.

– Je li vam rekla kamo je naučila?

– Nije. Čini se da to taji, kao da je to za nju vrlo važno, kao da je riječ o životu i smrti.

– Da vam pravo kažem, ne bi mi bilo drago da ta djevojka nastrada. Bilo bi za nju mnogo sigurnije kad bi putovala s nama. Jeste li joj rekli cilj našeg puta?

– Govorio sam joj nešto o mom bratu, ali to je nije odviše zanimalo. Ne poznaje nikoga tko bi se makar i slično zvao kao moj brat. Prema tome je zaključila da to mora biti neki sitni posjednik.

– Čini se da ta dama nije sitničava, nju zanimaju samo velike stvari. Dobro, dovedite je sada dolje u restauraciju da nešto pojedemo, a onda ćemo se odgovoriti što ćemo dalje.

Ušao sam u restauraciju i naručio tri doručka. Prije nego što je naručeno stiglo na stol, sišli su Janet i Jimmy.

– Dobro jutro, gospodine O'Briene! – pozdravi me Janet. – Čemu mogu zahvaliti da ste se preružili u džentlmena?

– Džentlmena? – propentao sam začuđeno.

– Da. Imate čisto odijelo, umiveni ste i počesljani. Posve ste drugačiji nego jučer. Ne treba da mi odgovorite, i sama se mogu domisliti što je posrijedi.

– Što? – upitao sam.

– Vidi se da ste svestran lopov. Najprije želite okušati sreću kao ženidbeni varalica.

I nehotice sam ustuknuo, kao da sam dobio udarac u lice. Sve sam očekivao, samo ne to što sam čuo.

– Zbunili ste se! Zar sam pogodila?

– Slušajte, Janet – počeo sam polako i oprezno – s vama se uopće ne isplati razgovarati. Vi ćete sve što kod mene opazite odmah pretvoriti u najcrnije osobine.

– Ja znam što znam! – ustrajala je tvrdoglavo. – Samo čekam da mi predložite brak, pa da me onda opljačkate i nestanete.

– Slušajte, gospodice! – umiješa se Jimmy. – Ponovo vam kažem da smo časni i poštteni i da ne

bismo rado gledali kako sami krećete u taj divlji kraj. Uz nas ćete biti sigurniji.

– Aha, i vi ste mu se pridružili! – onda se Janet malo zamisli i kao da je zrelo razmislila, reče: – Dobro, možemo poći zajedno, ionako mi je jasno da se neću lako osloboditi dvojice nasrtljivaca.

Tako je privremeni sporazum bio sklopljen, no ja sam ipak želio znati nešto više.

– Slušajte, gospodice, kad smo već odlučili da putujemo zajedno, bilo bi dobro da nam kažete kamo putujete, kako bismo znali koliko se naši putovi poklapaju.

Janet me saželno pogleda i odgovori:

– To vam sigurno neću reći. Uostalom, i vi meni niste rekli kamo putujete.

– Mi još i sami ne znamo kamo ćemo – javi se Jimmy.

– Sad želite izigravati dvije bezazlene budale – reče Janet. – Dvojica ljudi putuju u divlji kraj, a ne znaju ni zašto ni kamo. Tko da vam to povjeruje?

– Gospodice – umiješao sam se – mogu vam reći samo to da ćemo negdje do meksičke granice, a na koje ćemo mjesto izbiti na Rio Grande, to vam unaprijed ne bih mogao reći.

– Vidite, sa mnom je isto tako. I ja idem nekamo na meksičku granicu i zaista ne znam koliko dana ću uživati u vašem društvu.

Za vrijeme tog žučnog razgovora uspjeli smo pojesti jaja s prženom slaninom i popiti kavu, pa sam mogao predložiti da smjesta krenemo na put. Nisam želio da El Tigre stakne preveliku prednost pred nama.

VIII

Prošla su tri dana a mi smo neprestano jahali prema jugu. U svako naseljeno mjesto ulazili smo oprezno, jer nismo mogli vjerovati da nam El Tigre neće postaviti još neku zamku.

Pod večer smo stigli u Mendosu, malo mjesto od pedesetak kuća. Brigu o smještaju prepustio sam Jimmyju, a ja sam pošao u potragu za vijestima, da saznam je li El Tigre pred nama ili nije.

Mendusa je bila naseljena pretežno Meksikancima. Samo desetak Jenkija živjelo je u tome mjestu. Ušao sam u malu krčmu, zapravo ruševnu kolibu u kojoj su se točila oštra pića.

Počeo sam razgovor s konobarom. Bila je to prilična muka, jer čovjek je slabo govorio engleski. Na moje prvo pitanje je li tuda prošla kakva veća skupina konjanika konobaru su se zakrijesile oči i oduševljeno je povikao:

– Hombre, nikad niste vidjeli većeg džentlmena!

– Kakvog džentlmena? – upitao sam.

– Mislim na vođu te skupine, iako su se svi ponašali kao džentlmeni i dijelili obilne napojnice.

– Jeste li i vi dobili svoj dio? – zapitao sam.

– Pa zar vi mislite, gospodine, da će takav džentlmen ući u ovu stračaru? Čuo sam o njemu od konobara koji rade u »Alvaresu«.

Saznao sam da je »Alvares« hotel s najboljom restauracijom u Mendosi.

– Taj voda je moj prijatelj – promrmljao sam kroz zube. – Jaše li još na svom meksičkom sedlu?

– A na kakvom bi savršeni džentlmen mogao jahati nego na

meksičkom? – odgovori mi konobar protupitanjem.

– Poznajete li vi mog prijatelja? – htio sam još znati.

– Jučer sam ga prvi put vidio – odgovori konobar – ali pravi džentlmen se odmah može prepoznati. Mi konobari imamo za to istančan njuh.

– Znate li možda kamo se uputio moj prijatelj?

– To bi vam možda mogao reći stari Pablo. On trguje konjima, a oni su od njega kupili dva grla.

– Mnogo vam zahvaljujem – rekoh i ispih tekilu, a onda platih i dadoh dobru napojnicu. – Sad idem potražiti ležaj da se odmorim.

Trgovac konjima očito je rano lijegao, jer su staje bile zatvorene a stan zamračen. Dobro, pomislio sam, to se može i sutra obaviti, a sada da vidim što je Jimmy pronašao.

U obzir su dolazila samo dva mjesta za prenoćište:

»Hermanos Villa«, kamo bih ušao s najvećim oprezom, i »Alvares«, koji je izgledao mnogo pristojnije. U restauraciji »Alvaresa« pronašao sam Jimmyja i Janet. O nečemu su živo razgovarali, tako da me nisu vidjeli kad sam ušao. Prišao sam sasvim tiho Jimmyju iza leđa i položio mu ruku na rame. Nisam to još pravo ni učinio, a on je već bio na nogama i u ruci je držao revolver.

– Ah, to ste vi! – reče – Gotovo ste me uplašili.

Djevojka ga je kritički odmjerila, a ja sam rekao:

– Dobro bi bilo da se ne zabavljate s takvim žarom, jer da je moja ruka bila nečiji nož, ne bi vam vrijedila cijela ova akrobatska vještina. No mene zanima

može li se ovdje dobiti nešto za jelo.

– Već smo naručili tri porcije, i za vas jednu – dobaci Janet tvrdim glasom, a to je moglo značiti da ću posve nezasluzeno dobiti večeru.

Odmah nakon jela Jimmy je otpratio Janet do njezine sobe. Rekli smo joj da se mora dobro odmoriti, jer nas čeka dug i naporan put. Nakon toga smo se i mi povukli u svoju sobu.

Objasnio sam Jimmyju da je El Tigre pred nama i da je cijelo mjesto oduševljeno njime i njegovim momcima, jer se ponio kao džentlmen a i momci mu nisu zaostajali u galantnosti. Bilo je očito da nitko ili barem većina stanovnika Mendose ne siuti tko je on zapravo. No to i nije bilo važno. Napomenuo sam Jimmyju da još moram potražiti trgovca konjima i da ću možda od njega nešto saznati.

Tada me Jimmy zaskoči riječima:

– Slušajte, Patrick, jurimo za tim El Tigreom, a kad ga stignemo, nas dvojica ćemo biti preslabi da obračunamo s bandom koja broji tridesetak ljudi.

– Meni u ovom trenutku nije važno da pohvatam lopove – odgovorio sam. – Najvažnije je saznati gdje su, jer se tamo nalazi i zlato. Kad saznamo tko su i gdje su, bit će lako naći ljude koji će s njima obračunati. Stoga smo... Što je s vama?

Pitanje je bilo potpuno suvišno. Jimmy je sjedio za stolom nasuprot prozoru, oči su mu bile iskolačene a tijelo mu se njihalo lijevo-desno. Ja sam bio leđima okrenut prozoru, ali sam se za svaku sigurnost bacio na pod. Gotovo istodobno razlegao se strahovit prasak i začuo vrisak.

Jimmy je u ruci držao revolver koji se još dimio.

– Onaj me htio ustrijeliti kroz prozor! – vikne Jimmy i potrči prema prozoru.

Sve se to odigralo tolikom brzinom da sam tek tada počeo shvaćati redoslijed događaja. Netko se uspio uspeti do prozora koji se nalazio barem tri metra iznad zemlje i onda je uperio oružje, vjerojatno revolver u Jimmyja. Jimmy se stao njihati tijelom i glavom kako bi zbunio strijelca a u međuvremenu je izvukao revolver i opalio.

Letimičan pogled kroz prozor uvjerio me da dolje nitko ne leži. Očito je Jimmy promašio, a to uostalom ne bi ni bilo čudo. Stoga sam odmah odjurio do vrata i potrčao niz stubište.

– Ovdje je pao, ovdje je pao! – čuo sam kuhara kako viče i pokazuje na tratinu ispod prozora.

– Tko je pao? – upitao sam kuhara.

– Onaj odozgo!

– Zar je bio na krovu?

Kuhar je odrješito odmahnuo glavom.

– Kakvom krovu, na jahaču!

Još ništa nisam shvaćao. Napokon se sve razjasnilo. Kuhar je slučajno pogledao kroz prozor i ugledao neobičan prizor. Nailazio je jahač a na njegovim ramenima je sjedio neki čovjek. Dojahali su do prozora i zaustavili se. Kuhar je mislio da spremaju nekakvu šalu, ali se onda začuo strahovit prasak i onaj gornji je odletio na zemlju. Jahač je brzo sjahao, prebacio ga preko konja i smjesta se udaljio.

Sad mi je sve bilo jasnije. Cijelo vrijeme sam se čudio što je strijelcu trebalo toliko vremena da zapuca, pa je Jimmy imao vremena da izvuče revolver. Jasno,

ako je sjedio na jahačevim ramenima, nije imao mirno uporište i bilo mu je teško gadati.

Pošao sam u pravcu koji mi je pokazao kuhar. Znao sam da nije lako pobjeći sa čovjekom koji bez svijesti leži na ledima konja. Na ulici sam se raspitao je li tko vidio čovjeka kako leži preko konja a drugi ga vodi. Ulica je bila mračna i nitko ništa nije vidio. Na dva mjesta sam ipak saznao da su čuli konja koji je išao korakom. Budući da grad nije bio velik, brzo sam se našao kod zadnje kuće.

Pretpostavio sam da je bandit izašao iz grada, jer se u njemu nije osjećao sigurno. Kako je bio mrak, nisam mnogo vidio i već sam se htio vratiti, kad me iznenadni zvuk zaustavi. Hitro sam se bacio na zemlju. Bio je to zbuk kokota koji se napinje. Netko je htio ispaliti metak, i to po mogućnosti u mene.

Bilo je mračno kao u rogu i na udaljenosti od desetak koraka ništa se nije vidjelo. To još nije značilo da je onaj koji je napinjao kokot bio udaljen od mene deset koraka. Čuo je moje korake, pa se pripremio. Ležao sam tiho na zemlji i čekao što će biti. Zatim sam začuo prigušen glas:

– Kladio bih se da sam čuo korake! Ja ću ga zaobići slijeva, ako je netko zaista tu, a ti ovdje pazi i štiti me vatrom ako zatreba.

– Oh, još mi buči u glavi, ali ipak... treba ga srediti, pogotovu ako je to onaj s prvog kata.

Te riječi su me umirile. Bila su to ona dvojica i neću pogriješiti ako zapucam. Pucati prvi u sumnjive ljude u mraku, kojima namjere nisu poznate, bilo bi riskantno, jer bih mogao pogoditi nevine.

Oprezno i tiho počeo sam puzati udesno. Budući da se jedan od one

dvojice spremao doći s te strane, iznenadit će se kad naide na mene prije nego što je očekivao.

Mrak je zaista bio takav da nisam vidio prsta pred nosom. Odjednom se sjetih svog šefa i učitelja Alana Pinkertona. Kao da sam jasno čuo njegov glas nakon toliko godina: »Najopasnije je kad situacija nije pregledna. Steći pregled nad njom polovica je pobjede ili čak i više«.

Zašto sam se baš tada sjetio tih riječi, ne znam. Ali pomogle su mi. Trebalo je zbuniti protivnika. Zastao sam, napipao kamenčić i bacio ga ispred sebe. Čuo sam kako je pao. Ubrzo zatim začuo sam nekakvo psikanje i komešanje. Nisam znao što to znači, ali sam predosjećao opasnost. Otkotrljao sam se u stranu, ne mareći što ću stvoriti buku. Činilo se da se moj protivnik zbunio. Čuo sam kako i on izvodi nekakve vratolomije u mraku.

Po zvuku sam prosudio da smo se približili na pet-šest koraka. Tada sam začuo vrisak i očajnički povik:

– Pucaj, pucaj! Čini se da me već dohvatio!

Onaj drugi nije bio spreman Revolver je zapraskao, ali meci nisu bili upravljani prema meni već nekamo ispred mene, odnosno prema mjestu na kojem je nastalo ono komešanje. Iskoristio sam buku pucnjeva, ustao i potrčao koliko su me noge nosile u suprotnom pravcu. Priljubio sam se uz stablo na koje sam naletio i odlučio pričekati da vidim kako će se događaji razvijati.

– Pomozi mi! – čuo sam opet očajnički glas onov prvog. – Samnom je gotovo!

Činilo se da je onaj drugi došao do njega i da mu je govorio nešto

što ja zbog udaljenosti nisam razumio. Počeo sam razmišljati o svojoj situaciji. Što se tu moglo dogoditi? Očito je posrijedi bila opasnost, jednaka za mene i za njih. Činilo se da je jedan od njih nastradao. Razmišljao sam što li se to moglo dogoditi. Sad mi je bilo jasno zašto sam se sjetio riječi Alana Pinkertona u odlučujućem trenutku. Glasovi bandita, kad su se sporazumijevali kako će me jedan zaobići a drugi ga štititi vatrom, bili su odviše razgovijetni a da bi oni to ozbiljno mislili. Podsvjesno sam osjetio da je to zamka za mene i da su namjerno govorili glasno, kako bih ih ja čuo i postupio kako su željeli. Kamenom što sam ga bacio pokvario sam njihove namjere.

Po mom računu moglo je biti oko jedanaest sati. Onaj prijeko koji nije namjeravao otići odande, zaključio sam to po nekim zvucima, pripremao je ležaj za svog prijatelja. Onda sam začuo nekakvo škripanje, rezanje, što li, i na kraju se javio glas:

– Hej, ti tamo prijeko, može li se s tobom razgovarati?

Zaklonio sam se bolje iza stabla i viknuo:

– Može.

Očekivao sam prasak révolvera, ali ništa se nije dogodilo. Glas je nastavio:

– Predlažem primirje.

– Mogu li znati zašto?

– Moram upaliti vatru, a onda ćeš me moći gađati po miloj volji. Ja sam svoje revolvere ovjesio o drvo, desetak koraka daleko od sebe. Učini to i ti, pa možeš doći k meni. Mislim da bi mi dobro došla tvoja pomoć.

– O čemu je riječ? – nije mi radoznalost dala mira.

– Pa ti se još rugaš! Znaš li što si učinio?

– Da budem iskren, ne znam.

– Uznemirio si leglo zmija. Jeff je naletio na jednu i ona ga je ujela. Potrebna mi je vatra da bih mu ispalio ranu. Ako to ne učinim za petnaestak minuta, s Jeffon je gotovo.

– Dobro, pali vatru! Revolver možeš zadržati, i ja svoje neću odložiti, ali vam se neću ni pridružiti. Je li jasno?

– Jasno. Hvala ti!

Kad je vatra već gorjela, oprezno sam se počeo približavati svom konju, ali sam umjesto jednoga našao tri. Bili su tu i konji dvojice koju sam progonio. Iznenadno posjedovanje njihovih konja dalo mi je ideju. Opipao sam bisage na njihovim šedlima, ali nije bilo onoga što sam tražio. Nisu imali zlato.

Zanimalo me je li El Tigre svim ljudima koje je slao u akciju oduzimaو zlato, kako ne bi ostavili kakav trag za sobom ako ne uspiju, ili je slao samo one koji nisu bili dovoljno pouzdani, ili one koji zbog nekog drugog razloga nisu dobili svoj dio zlata.

Razmišljajući tako, vraćao sam se u grad. Nisam htio da probudim Jimmyja, pa sam se tiho ušuljao u sobu. Opres je međutim bio suvišan, jer Jimmy nije bio u sobi.

Svukao sam se, legao i stavio revolver pod jastuk. Upravo su mi se oči počele sklapati, kad se vrata otvore i Jimmy stupi u sobu.

– Dobra večer! – pozdravi ga.

– Ili bi možda bilo bolje reći dobro jutro.

– Ah, vi ste ovdje, a mi vas čekamo. Moram priznati da sam se malo uplašio što se toliko dugo niste vratili.

– A s kim ste me to čekali?

– Pa s Janet.

– Zar je i gospodica bila zabrinuta za sudbinu takvog razbojnika kao što sam ja?

– Ispričao sam joj kako nas je ovaj htio ustrijeliti kroz prozor. U početku je bila zaprepaštena, a kad je saznala da je sve dobro završilo, nije se mogla suzdržati od svojih oštrih primjedbi.

– Dakako, na moj račun – rekao sam.

– I mene nije mnogo štedjela. Ispričao sam joj tko sam i kamo idem.

– Vrlo zanimljivo – dobacih. – I što je kazala mlada dama?

– Rekla mi je malo oštrije ono što ste mi i vi rekli: da se pokupim i što prije vratim na Istok i da mi je brat sigurno pametan čovjek kad mi je zabranio da dolazim u tako opasan kraj. Dakako da je završila riječima „ako je istina to što ste mi ispričali“. Najviše me zapanjilo što nikad nije čula za ime Collingwood, a po onom što znam o svom bratu on je ovdje bogat i ugledan rančer, pa je trebalo da o njemu nešto čuje.

Za to vrijeme Jimmy se svukao, a prije nego što će leći u krevet, htio je zatvoriti prozor.

– Ovako ćemo biti sigurniji – rekao je.

– Možete mirne duše prozor ostaviti otvoren, jer se ništa neće dogoditi.

U nekoliko riječi ispričao sam mu kako je završila moja potjera i kako smo sklopili primirje.

– Niste smjeli na to pristati – reče Jimmy. – Time ništa niste dobili, a banditi su spasili jednog svog čovjeka.

– To je, doduše, istina, ali nisam mogao dopustiti da onaj klipan umre od zmijskog ujeda. Ako ništa drugo, bar ćemo imati mira dok

smo u ovom gradu, a i to nešto znači. Osim toga, nikad se ne zna što se iz toga može izleći, ako ne sada, a ono jednog dana.

Nisam čuo što je Jimmy na to rekao. Zapao sam u dubok san.

IX

Lisičine su škljocnule, a Jimmy me zapanjeno promatrao. Bilo je i prijekora u njegovu pogledu. Pomoći nije bilo: vezao sam Janetinu lijevu ruku lisičinama za krevet. No treba reći što se dogodilo u posljednjih osam dana te se morala zbiti tako neugodna scena.

Jahali smo na jug, nas troje, i slijedili trag. Kad smo stigli u Hopkinsville, stekao sam dojam da je svih trista stanovnika na strani bandita. Nisam mogao dobiti ni jednu jedinu obavijest. I mjesni šerif je rekao da ništa ne zna, čak ni to da je skupina od tridesetak jačača prošla kroz njegov grad. Je li to bio utjecaj meksičke granice koja nije bila daleko ili su se ljudi odnosili prema nama kao prema strancima, ne bi znao reći. Bilo kako bilo, nismo znali kamo da krenemo.

Naši odnosi s Janet malo su se popravili, a osobito između nje i Jimmyja. Bilo je očito da se mladić zagrijao. Jednom, kad me djevojka opet nazvala okorjelim ubojicom, Jimmy se nije mogao suspregnuti pa se izlanuo.

– Kakav ubojica, pa on je detektiv!

– Da mi je samo znati koga gonite! Taj je po svoj prilici nedužan.

– Kako vi to znate? – izletjelo mi je.

– Poznajem vas. Vi ste toliko zbrkani da nikad ne biste uhvatili

pravog – zastala je trenutak, gotovo koketno nacherivši glavu. – A zašto ga gonite, ako smijem znati?

– Zato što je prisvojio oko dvadeset milijuna dolara – odgovorio sam nehajno.

– Vi se šalite – reče djevojka.

– Sasvim ozbiljno vam kažem. Nadam se da sad možete shvatiti moju gorljivost. Mene su poslali da osiguram transport, a nisam ga mogao ni prihvatiti, jer su ga prije toga opljačkali.

– Hm, ako je to i djelomično istina, onda bi to mogao biti samo...

Naćulio sam uši da bih čuo neko ime, ali djevojka se naglo prekinula, a onda uzdahnula.

– Eh, tko bi znao tko je mogao tako omastiti bradu!

– Jeste li vi maloprije imali pred očima neku određenu osobu? – zapitao sam je.

– Nisam. Samo sam htjela reći da je to morao biti lopov velikog kalibra. Po tome zaključujem da ste na krivom putu. Mi ovdje živimo u kraju u kojem su ljudi uglavnom prosječni, a isto tako i banditi. Teško da bi se mogao naći čovjek koji je kadar da počini takvo djelo.

Poslje ko252doslužili toga je razgovor prešao na druge teme i nikad više nismo spominjali tko bi mogao biti počinitelj pljačke. U meni je neprestano nešto kopkalo. Sve više i više sam postajao siguran da Janet zna mnogo više nego što je priznala.

Tako smo stigli i u Hopkinsville. Budući da smo posljednje tri noći proveli u preri, smjesta smo otišli u hotel, unajmili dvije sobe i obilno se pslužili kupaonicom.

Odmah nakon toga otišao sam u šetnju gradom. Posjetio sam neko-

liko saluna, ne bih li nešto saznao. No saznao sam jedino da nitko ništa ne zna. Osobito su me zanimala ceste koje vode iz grada.

Zaboga, pa tu je morao biti bar jedan čovjek koji je vidio onu skupinu kako odlazi. No od svega toga ništa.

Bilo je već skoro podne, a ja još nisam saznao ni najmanji koristan podatak. Polako sam se vraćao prema hotelu, umoran od omare.

Najednom zastanem. Nalazio sam se ispred male kuće u čijem dvorištu je bio, nećete mi možda vjerovati, pravi pravcati indijanski totem. Bio je visok oko tri metra i očito nije bio ništa izvanredno, ali kako sam dotad takve stvari pozna-
vao jedino iz knjiga, nisam mogao odoljeti a da ne uđem u dvorište.

– Hej, što tražite? – začujem odjednom glas koji je dolazio iz kućice.

– Ako dopuštate, razgledao bih ovaj totem. Oduvijek me zanimala indijanska umjetnost.

– Možete ga gledati koliko želite, ali nemojte ga dirati! Čim biste ga dodirnuli, za vas bi se zaljepili zli duhovi, a onda nema sile koja bi vas mogla spasiti.

Tražio sam pogledom čovjeka koji je to govorio, htio sam saznati šali li se ili misli ozbiljno. Čovjek je, međutim, bio u kući, u dubokoj sjeni, i nisam ga mogao vidjeti. Odlučio sam da ga shvatim ozbiljno, da ne diram totem.

Malo kasnije čovjek izide. Mogao je imati oko šezdeset godina. Sjeda kosa mu je padala gotovo do ramena, na glavi je imao šešir a za šeširom pero. Unatoč godinama izgledao je živahno i okretno. Bilo mi je jasno da je Indijanac. Prvi Indijanac kojega sam u životu sreo. Moram priznati da je izgle-

dao drugačije nego što sam zamišljao Indijanca. Po mojoj predodžbi morao je biti visok, širokih prsa, s velikom perjanicom na glavi koja seže do pol leđa, a za pasom je morao imati nož i sjekiru. Ovaj Indijanac, međutim bio je nizak, mršav, čak slabunjav. Umjesto perjanice nosio je šešir s perom. Bio je odjeven onako kako su se Amerikanci odijevali u tom kraju. Umjesto noža i sjekire imao je lulu s dugačkim kamišem. Pažnju su mi privukle njegove oči. Bile su bistre i oštre. Onda mi padne na pamet: pa taj čovjek stanuje pokraj ceste i mora znati je li tuda prošla skupina od tridesetak konjanika. To sam ga i zapitao a on odgovori:

– Želio sam vam objasniti nešto o tom totemu, jer sam mislio da vas to zanima, ali ako hoćete da govorimo o prolaznicima, neka bude. Čekajte, idemo na cestu da vidim!

Začudio sam se što čovjek mora izići na cestu da vidi je li vidio trideset ljudi, ali sam ga poslušao.

Pogledom je prešao preko ceste, pošao dvadesetak koraka prema gradu, a onda se vratio do mene.

– Ovuda je prošlo tridesetak ljudi, zapravo se čini da su bila trideset dvojica. Bili su u tri skupine, ako vam to nešto znači.

– Kako ne! Samo, jeste li ih vidjeli ili ste po nečem drugom zaključili da su prošli ovuda?

– Iskreno da kažem, nikoga nisam vidio, ali sam vidio njihove tragove.

– Razumijem da ste vidjeli tragove skupine, odnosno tri skupine, ali kako znate da ti tragovi spadaju zajedno?

– Podite sa mnom! – reče Indijanac i krene kroz travu pokraj ceste. Nakon nekoliko koraka za-

stane i pokaže pred sebe: tu se nalazila goveda lubanja, već izbijeljena od sunca. – Vidite li?

– Vidim – odgovorio sam – ali ništa ne razumijem. Vidim samo lubanju.

– A ne vidite li da tragovi svih triju skupina vode do lubanje? Tu su načas zastali i onda pošli dalje, i to u pravcu u kojem lubanja gleda. Bio je to očito znak, da bi se odijeljene skupine mogle snaći. Samo, bili su neoprezni što su lubanju ostavili.

– Po mom mišljenju ti ljudi i nisu bili neoprezni. Ja nikada ne bih nadošao na pomisao da bi netko po tragovima mogao izvesti takve zaključke.

Taj mi je podatak dobro došao. Zahvalio sam Indijancu i ostao s njim u dužem razgovoru. Saznao sam da se zove Joe i da je u Hopkinsville došao prije petnaest godina s prijateljem Amerikancem kojemu je čuvao goveda. Taj prijatelj je umro, a on je ostao u gradu. S vremena na vrijeme prihvaćao je posao vodiča, jer je dobro poznavao taj kraj. Smjesta sam ga zapitao bi li i meni htio biti vodič.

Neko vrijeme je razmišljao, a onda odgovorio:

– Dobro, platite pa idem.

– Očito, besplatno ne biste nikamo išli – nisam se mogao suzdržati a da ne kažem zajedljivo.

– Ne bih. Kad mi se plati, savjest mi je mirna. Ne znam zašto trebate moje usluge. Recimo, da pri tome učinite kakvo zlo, i ja sam tome zlu pridonio svoj dio. No ako mi platite, onda je to moj posao i nitko mi ništa ne može predbaciti.

Dogovorili smo se da ćemo narednog jutra poći na put čim se toliko razdani da se mogu slijediti tragovi. Zatim smo se rastali.

Kad sam došao u hotel, Jimmyja nije bilo ni u restauraciji ni u našoj sobi. Bio sam uvjeren da je kod Janet, pa nisam želio ometati idilu dvoje mladih. Samo sam pomislio da ih ipak treba upozoriti da sutra u zoru putujemo i da se moramo dobro odmoriti.

Upravo sam se digao da pođem u Janetinu sobu i potražim Jimmyja, kad se on pojavi.

– Moramo nešto učiniti! – vikne s vrata. – Janet je pozlilo.

– Do vraga! – izleti mi. – Sutra u zoru krećemo. Što ćemo s njom? U kakvim okolnostima joj se to dogodilo?

– Malo smo se porječkali. Počela je govoriti sa mnom povišenim glasom, a ja sam joj to zabranio. Onda se uhvatila za srce i pala na pod. Digao sam je na krevet i stavio joj hladan oblog na čelo. Čini se da to nije koristilo, jer je sirota i dalje ležala bez glasa. Onda me krajnjim naporom zamolila da dovedem liječnika, jer će inače umrijeti. Dakle moram brzo dovesti liječnika.

– Da najprije vidimo bolesnicu!

Otišli smo u njezinu sobu. Ležala je nauznak i duboko disala. Oči su joj bile sklopljene. Upalio sam šibicu i naglo joj je primakao očima, a onda sam uplašenim glasom rekao:

– Ne smijemo gubiti ni trenutka! Idemo odmah po liječnika, i to obojica.

Jimmy kao iz pračke izleti iz sobe, a ja za njim. Pošli smo stubištem prema izlazu i tu rekoh Jimmyju:

– Potrčite desno! Na kraju ulice naći ćete liječnika, kuća mu je na samom uglu.

– A vi? – upita Jimmy.

– Ja ću se pobrinuti za bolničara. Požurite!

Jimmy je pojurio kao da ga vjetar nosi, a ja sam se približio uz zid pokraj vrata. I zaista, nisam morao dugo čekati. Iz kuće istrči Janet i krene u staju. Toliko je žurila da me nije ni opazila.

Pošao sam za njom. Zamolila je momka u staji da joj pomogne osedlati konja. Čekao sam da vidim što će biti. Nakon kratkog vremena Janet izjuri iz staje na konju. Vrata dvorišta bila su zatvorena, pa je morala nekoga zamoliti da ih otvori ili sama sjahati da to učini.

Potrčao sam i stigao do nje upravo kad je sjahala da otvori vrata.

– Gospodice – zaustavio sam je – vidim da ste ozdravili! Nakon teške boljetice ne smijete poći na daleko putovanje, jer bi to značilo da se igrate životom.

Pri tom sam je jednom rukom uhvatio i podigao, a drugom joj začepio usta koja je upravo otvorila da bi vikala.

Moram reći da sam uz neznatna oštećenja svoje kože ipak stigao s njom u sobu. Tresnuo sam njome o krevet i zapitao je što treba da znači to njezino ponašanje.

– Kako se usuđujete? – počela je vriskati. – Da ste i sto puta policajac, ne smijete sprečavati slobodnu građanku u njezinu kretanju. Da znate da ću se potužiti vašem šefu i da ćete izletjeti iz službe. Kao ptica! Bit će užitak gledati kako letite!

– Iskreno u to sumnjam – odgovorio sam. – Nego, bih li smio znati kamo ste naumili tako naglo?

– To se vas ne tiče! Mogu ići kuda hoću po ovoj zemlji.

– Pa vidite, praksa pokazuje da baš i ne možete. Ali da budem iskren, ako ste nakanili tamo kamo i

sam ne vjerujem da biste pošli, onda sam morao ovako postupiti.

Svadili smo se još neko vrijeme, a onda sam začuo kako se netko uspinje stepenicama.

Izišao sam na hodnik da bih spriječio liječnika da uđe u sobu. Na sreću, Jimmy je bio sam.

— Zamislite, Patrick — počne Jimmy dok se još penjao stepenicama — doktor se napio, tvrdi da će porod biti lak i da ima vremena da dođe kad se otriježni. Onako pijan, nikako nije mogao shvatiti što je posrijedi.

— I bolje je tako — umirio sam Jimmyja. — dodite u sobu pa ćete vidjeti da je naša bolesnica već sasvim zdrava.

Jimmy je najprije bio sretan kad je vidio da je Janet dobro, ali silno se pokunjo kad je iz naše svade, koja se odmah nastavila, saznao što se dogodilo. Počeo mi je očima davati znakove da mi želi nešto kazati. Ustao sam, rekao da je bilo dosta svade i da se moramo odmoriti i poveo Jimmyja u hodnik. Dobro sam zaključao vrata Janetine sobe i stavio ključ u džep. Otišli smo u našu sobu.

— Siguran sam da sam ja kriv za sve — počeo je Jimmy pokajničkim glasom. — Opet smo se počeli svadati, jer je ona napadala vas da ste lažni policajac koji je ubio pravog detektiva i da sad putujete s njegovim dokumentima. Ja sam na to bubnuo da progonimo razbojnike koji su ukrali dvadeset milijuna dolara, na što se ona najprije umirila, a onda je iznova počela svadu. Onda se uhvatila za srce i pala na pod. ostalo znate.

— Jimmy, nešto nije u redu u vašoj priči — rekao sam. — O razbojnicima progonjenim zbog dvadeset milijuna dolara ona zna već neko-

liko dana, a ova njezina reakcija morala je biti posljedica nečega drugog. Dobro razmislite jeste li joj još nešto rekli!

— Pa spomenuo sam samo to da voda razbojnika jaše na nekakvom meksičkom sedlu.

— Onda to može značiti samo jedno: Janet zna tko je to!

— Još ćete ustvrditi da je u dosluhu s lopovima! — skoči Jimmy.

— Pa ne bi bilo sigurno ni kad bih rekao ne ni kad bih rekao da. Ako je u dosluhu s lopovima, onda zna gdje bi mogla naći čovjeka s meksičkim sedlom, pa je htjela pohitati da ga upozori na opasnost. Ako je već čula o njemu i zna da je opasan, možda se uplašila i htjela otići nekamo gdje bi bila izvan njegova dohvata.

— Bio bih sretan da je posrijedi ovo drugo — propenta Jimmy, koji je bio duboko potišten zbog ovakvog razvoja događaja.

— Moramo dobro paziti da djevojka ne pobjegne, jer bi nam mogla upropastiti pothvat, a pitanje je i kako bismo se mi provedi. Zar vam nije upalo u oči da već osam dana nismo imali nikakvog sukoba s bandom?

— Da, to je čudno. Imate li kakvo tumačenje za to? — upita Jimmy.

— Da vam pravo kažem, nemam. Najbolje bi bilo, a možda tako i jest, da voda razbojnika nije saznao da mu posljednji napad na nas nije uspio, pa prema tome nema razloga ni da poduzima išta novo. Druga mogućnost je da se banda nalazi negdje na sigurnom, pa ne smatra potrebnim da gubi vrijeme s nama. Uostalom, sutra putujemo, pa ćemo saznati nešto više.

Kazao sam Jimmyju da sam našao očića, a onda smo se vratili u Janetinu sobu. Kako sam naglo ot-

vorio vrata, dospio sam vidjeti kako je Janet nešto gurnula pod krevet. Izvukao sam to i ugledao nekoliko po dužini razderanih plahti povezanih čvorovima. Djevojka je očito pripremala bijeg kroz prozor. Po tom platnu mogla se lijepo spustiti do zemlje, a onda bismo joj mogli staviti soli na rep!

– Učinit ću nešto što vam neće biti pravo, ali bit će za vašu korist – izvukao sam iz džepa lisičine i zapitao Janet najpristojnijim glasom: – Želite li se možda svući prije nego što legnete u krevet?

– Ne vidim ni najmanjeg razloga da se pred vama svlačim.

– Dobro, onda ćete spavati odjeveni – rekao sam ravnodušno, uhvatio je za lijevu ruku, odveo do kreveta i stavio joj lisičine oko zapešća. – Gospodice Janet, nemojte previše mahati lijevom rukom, jer ovo su lisičine s dvije osovine. Što se više natežu, više se stežu. Na žalost, drugih nemam uza se.

– A kako ćete me sada silovati?

– zapitala je.

– Što vam pada na pamet? – iznenadio sam se.

– Pa najprije ste me nagovarali da se svučem a sad ste mi onemogućili obranu. Čula sam kako pripovijedaju da se to može činiti samo u golom stanju.

– Nemojmo sada teoretizirati o tome! Moramo se odmoriti. Laku noć! Ponovo vas upozoravam: ne trzajte rukom!

Jimmy, podimo! – rekao sam kad sam vidio da Jimmy oklijeva.

– Dragi moj prostace i tamničaru – javi se Janet – ovaj mlađić koji je s vama u društvu još nije sasvim pokvaren. Meni će trebati još kojekakve usluge, a lijevom rukom se ne mogu služiti. Kako bi bilo da ga još malo ostavite kod mene?

Razmislio sam o tome i zaključio da je Jimmy prilično pouzdan, a ključ lisičina ionako je kod mene. O tome da bi rastavio željezni krevet nije moglo biti ni govora.

Dobro, neka ostane. Samo bih predložio da sad pođe sa mnom na večeru, a onda ćemo i vama donijeti jelo.

Poslije večere odnijeli smo joj pečenku sa salatom i čak bocu vina. Ušli smo u njezinu sobu, ali nije nas udostojala nijednog pogleda. Još jednom sam sve pregledao da vidim je li kako treba i kad sam se uvjerio da je sve u redu, otišao sam u svoju sobu.

Jimmy je ostao kod Janet.

Upravo sam sklopio oči i počeo tonuti u san, kad se naglo otvore vrata i uđe Jimmy.

– Patrick, trebam vašu pomoć!

– reče uzbuđenim glasom.

– Što vam se dogodilo? – zapitao sam bunovno.

– Meni ništa, ali Janet je zaboravila da ima lisičine, naglo je trgnula rukom i lisičine su se tako stegle da joj je ruka pomodrela. Biste li bili ljubezni da joj ih olabavite?

Pomislio sam na to da moram ustati i obući se, pa sam potražio ključ u džepu i predao ga Jimmyju.

– Evo vam ključ. Malo popustite, ali ne odviše, a onda mi ključ vratite!

Jimmy zahvali i ode, a ja skočim i podem za njim. Kad je otvarao vrata, čuo sam Janetin glas:

– Je li već spavao?

– Ne znam. Sad dakako ne spava, ali dao mi je ključ.

– Dobro je – reče Janet – meni je ruka već odrvenjela.

Zatim sam čuo tiho škljocanje, uzdah olakšanja i ponovno škljocanje. Požurio sam u krevet. Odmah nakon toga došao je Jimmy.

– Evo ključa!
 – Dobro – rekoh. – Kako je Janetina ruka?
 – Grdno ju je stisnulo, imat će modrice od toga.
 – Neće joj naštetiti – odgovorio sam. – Uostalom, sama je kriva.
 – To je malo preoštro.
 – Ne bih baš rekao – ostao sam pri svome. – Kako bi bilo da se sad smirite i legnete? Sutra imamo posla.

Jimmy se počeo vrpeljiti kao da je u neprilici, a onda reče:

– Ali, Patric, ona je tako bespomoćna. Zamolila me da još malo ostanem kod nje. Možda će joj nešto trebati...

– Idite onda – rekao sam samo da ga se oslobodim i napokon zaspi. – Želim vam mnogo sreće!

Jimmy je otišao, a ja sam nekoliko minuta nakon toga zapao u dubok san. Ne znam koliko sam spavao. Razbudio me drmanje i glas koji je vapijao:

– Patrick, Patrick, probudite se već jednom!

Otvorio sam oči, ali dakako, ništa nisam vidio, jer je u sobi vladao mrak. Tada sam začuo Jimmyjevo uzbuđeno disanje.

– Oprostite što vas budim, ali ne želim sam kopati po vašim džepovima. Dogodilo se nešto strašno!

– Čekajte malo! – Još sam bio bunovan, no uznemirilo me ono »nešto strašno«. Zamolio sam Jimmyja da mi objasni o čemu je riječ, ali on je jadikovao, optuživao sebe da je okrutan, bešćutan i da mu je čud vučja i još je koješta naklapao na svoj račun. Bilo mi je toga već dosta, pa sam ga prekinuo:

– Kažite već jednom o čemu je riječ, pa da to riješimo!

– Kad vam sve ispriповijedam, više se nećete htjeti sa mnom družiti. Kako li sam to mogao učiniti?

– Recite napokon što je bilo!
 – Razgovarali smo Janet i ja. Razgovor se malo zaoštrio i ona je po običaju opet počela napadati vas, a onda i mene. Uzeo sam vas u zaštitu i tada mi je u bijesu doviknula da sam nitko i ništa, zelembać i bebica. To bebica me razljutilo, jer su me tako dražili i u školi, pa sam zamahnuo rukom prema njoj, a ona se sirotica trgla i lisičine su joj se zarezale u ruku. Eto, sad sam došao da mi pomognete.

– Ah, vi biste htjeli da vas izmirim.

– Ma ne to! – Jimmy samo što nije zaplakao. – Dajte mi na trenutak ključ da joj popustim lisičine! Ovaj put sam ja kriv.

Vidio sam da imam posla sa zaljubljenim momkom, pa sam izvadio ključeve i dao mu ih, govoreći:

– Evo, a kad se vratite, a to bih vam preporučio da učinite što prije, jer ujutro moramo rano ustati, stavite ključ u desni džep moje košulje! Ne treba da mu budite.

Jimmy uzme ključ i istrči iz sobe. Okrenuo sam se na drugu stranu i uskoro sam opet utonuo u san.

X

Probudio sam se u svitanje. Pošao sam do Jimmyjeva kreveta da ga probudim, ali nije ga bilo. Ostao je dakle kod Janet. Obukao sam se i pošao do susjedne sobe. Najprije sam, kao pristojan čovjek, pokucao na vrata, ali kad se nitko nije odazvao, otvorio sam ih i ušao. Zastao sam na pragu kao gromom pogođen. U sobi nije bilo Jimmyja, ali nije bilo ni Janet. Pogledao sam jesu li ostali kakvi tragovi. Ostale su lisičine. Jedan kolut se držao za krevet, a drugi je bio prazan. Pažnju mi je privuklo nešto na kre-

vetu, odnosno na jastuku: bilo je to nekoliko kapljica krvi. Pokušavao sam dokučiti što se tu moglo dogoditi.

Kad sam sišao do staje, vidio sam da nema Janetina konja, ali ni Jimmyjeva. Tog trenutka sam shvatio da sam naivan. Kako sam mogao povjerovati Jimmyju? Znao sam da se zaljubio u Janet i da je spreman za sve, samo da joj ugodi. Ono sa stegnutim lisičinama bio je običan trik, da je oslobodi i da zajedno pobjegnu. Da sam je bar prisilio da se svuče i njezinu haljinu zadržao kod sebe, ne bi mogla pobjeći.

Uzjahao sam i krenuo Indijancu Joeu. Sad sam imao prečeg posla nego da se brinem o Jimmyju i Janet. Opasnost je bila jedino u tome što je Janet mogla dati banditima dragocjene obavijesti o meni ako je na neki način bila u vezi s njima. No što je tu je.

Joe me čekao u svom dvorištu. Uzjahao je kobilu koja je, čini se, pogadala njegove misli. Nikad nisam opazio da bi povukao uzde ili je podbo ostrugom, a kobila je uvijek učinila ono što je trebalo.

Izjahali smo na cestu i stigli do lubanje. Najprije smo jahali korakom, a onda Joe reče da konji mogu prijeći u kas, jer tragovi su bili jasni, za njega, dakako. Jahali smo oko dva sata, a onda nešto privuče Joeovu pažnju. On sjaše i pažljivo se zagleda u tragove.

– Što se dogodilo? – nisam se mogao suzdržati a da ne zapitam.

– Ovdje se jedan jahač odvojio. Moram ispitati je li to bio netko iz bande ili slučajni prolaznik.

Pošli smo pedesetak koraka dalje, a onda Joe opet uzjaše kobilu i zadovoljno reče:

– To je bio netko drugi, a taj nas se ne tiče. Oni koji nas zanimaju ostali su na cesti.

– Počekajte trenutak! – nešto mi je palo na pamet. – Možete li što reći o tom jahaču? Zanimalo bi me vrijeme kada je ovuda prošao.

– Onda se moramo vratiti pedesetak koraka, na mjesto na kojem se konj odvojio, jer tamo je trag najjasniji.

Vratili smo se. Joe se zagledao u zemlju, a onda rekao:

– Nije moglo proći više od tri-četiri sata otkako je taj bio ovdje.

– A zašto je skrenuo s puta? Možete li mi na to odgovoriti?

– Vjerojatno zato što ovdje cesta zavija i pravi veliki luk, a on je udario prečacem. Pregaziti potok nije teško, a osam kilometara dalje opet je izašao na cestu.

– Onda bi možda bilo najbolje da i mi pođemo prečacem. Treba da stignemo ove po čijem tragu jašemo.

– Molim, kako želite!

– Znam da time riskiramo da izgubimo trag, ali uvijek se možemo vratiti na cestu i vidjeti gdje su skrenuli.

Preko Indijančeva lica prijede ponosni smiješak zbog moje vjere u njegovu sposobnost.

– Onda podimo! – reče i kobila prijede u kas.

– Hej, Joe – vikao sam, jašući za njim – možete li otkriti kakvu pojedinost o tom jahaču? Možda je to važno.

– Pokušat ću – reče Joe.

Kad smo došli do potoka koji je trebalo pregaziti, Indijanac pokaže prstom udubinu u blatu. Meni ta udubina ništa nije kazivala, ali mi Joe blistava pogleda saopći:

– Ovdje je konj naglo stao – pogleda u potok i doda: – Moramo sjahati. Vidite ovo okruglo kamenje u potoku, na njemu se konj može okliznuti pa i pasti. Stoga će biti bolje da konje vodimo. Uostalom, i taj kojeg slijedimo tu je sjahao – Joe mi pokaže u potoku nešto što je bilo nalik na poveći isprekidani otisak i dometne: – Vidite i sami.

Morao sam priznati da ne vidim ništa osim malo izrovane zemlje, pa me Joe podučiti:

– Otisak noge, točnije čizme. Po dubini otiska rekao bih da taj čovjek nije imao više od pedeset kilograma. I stopalo mu je maleno.

– Bi li to mogla biti žena? – zapitam Joea, pun iščekivanja.

– Mogla bi, kako ne!

– Onda podimo dalje!

Moram priznati da prelazak preko potoka nije bio nimalo bezazlen. Kamenje je predstavljalo veliku zapreku konjima, koji su se neprestano klizali. Da smo ostali na njima, ne bismo se održali u sedlu a sigurno je da bi i konji pali. Trebalo je dobro utvrditi svaki korak i pridržavati konje. Iako potok nije bio širi od tri metra, trebalo nam je gotovo deset minuta da ga prijedemo. No kad smo se našli na drugoj strani, sve je bilo u redu. Pošli smo dalje.

Na prvoj uzvisini uzeo sam dalekozor i pogledao okolinu, ne bih li koga ugledao. Nikoga nisam vidio. Nakon nepuna sata stigli smo ponovo na cestu. Joe izrekne nekoliko oštih riječi na indijanskom jeziku. Nisam ga razumio, ali shvatio sam da je to kletva.

– Tu nema tragova one grupe koju smo slijedili – reče, a to je objasni ono nerazumljivo što je maloprije izgovorio.

– To znači da moramo natrag – zaključih. – Izgubili smo dva sata.

– Poći ćemo po cesti natrag – reče Joe. – Prije ili poslije moramo naići na njihove tragove.

Zamisao nije bila loša. Tako smo opet pošli prema sjeveru. Put nas je vodio prema šumici. Kad smo joj se približili na oko petsto metara, Joe naglo zaustavi konja.

– Gospodine, po onome kako ste se dosad izražavali o ljudima koje smo slijedili čini se da vam nisu prijatelji.

– To je točno – odgovorio sam.

– Onda vam ne bih savjetovao da dalje jašemo, jer mi se ne sviđa ono iznad šume.

Pogledao sam nad šumu, ali ništa nisam vidio. Rekao sam to Joeu, a on mi odgovori da se u zraku vide ptice. Što je u tome čudno, mislio sam.

– Ptice imaju krila da lete, pa prema tome čine ono što im je prirodno – kazao sam.

– Da – potvrdi Joe – ali one kruže samo na jednom mjestu.

– Ima li to neko posebno značenje? – zapitao sam, sjetivši se jedne pojedinosti iz povijesti starog Rima: tamo su bili nekakvi svećenici koji su po letu ptica saznavali volju bogova. Da nije i kod Indijanaca slično?

– Ptice mi govore da na drveću ima gnijezda – zastao je i upitno me pogledao, a kad je vidio da još ništa ne shvaćam, nastavi: – Tamo su sigurno neki ljudi, pa su se ptice poplašile. One pak čuvaju svoja gnijezda i leteći čekaju da se ljudi uklone.

– To još ne mora biti nikakvo zlo – rekao sam. – Ljudi mogu prolaziti šumom...

– Koliko one ptice čekaju da oni prođu, morali bi jahati na puževima. Gledam ih već petnaestak minuta kako kruže i uvijek na istom mjestu. Znači da tamo netko stoji.

– Joe, mogu li nas oni vidjeti?

– Morali bi se nalaziti na rubu šume da bi nas vidjeli, a oni su, kako mi se po svemu čini, nekoliko stotina metara daleko od ruba.

Izvadio sam dalekozor, no koliko god sam motrio, nisam mogao ništa zapaziti. Ptice sam vidio.

– Joe – rekoh – ne bih vas htio uvlačiti u neprilike. Vi ostanite ovdje, a ja idem da vidim što se u šumi događa. Ako nema opasnosti, ispalit ću tri metka u znak da možete prići.

Joe se nekako tajanstveno nasmiješi i sjaše.

– Pretpostavljam – reče – da se nećete šuljati na konju.

– Tako je – potvrdio sam.

Sjahao sam i ja. Od oružja sam ponio nož i revolver. Pušku sam ostavio u navlaci na sedlu. Skrenuo sam sa ceste i u luku se približavao šumi. Kad sam zašao u šumu, postao sam oprezniji. Pažljivo sam koračao i pazio da ne izazovem buku. S vremena na vrijeme sam zastao ne bih li čuo kakav glas. Osim zujanja kukaca ništa nisam čuo. Bila je sreća što sam imao džepni kompas, pa sam se mogao držati pravca usporednog sa cestom, inače mi se moglo dogoditi da izidem iz šume na istu stranu s koje sam i ušao. Zaista je nevjerojatno kako se čovjek u šumi teško orijentira. Na trenutke mi se činilo da se zapravo bavim glupošću. U šumi može biti bilo tko, a ne samo razbojnici.

Baš u trenutku kad sam odlučio da pođem brže začujem slijeva ispred sebe glasove. Bilo je predaleko da bih razumio o čemu govore. Stao sam se oprezno približavati mjestu s kojeg se čuo razgovor. Došao sam već tako blizu da sam neke glasnije riječi mogao razabrati. Onda sam odjednom zastao kao gromom pogoden. Prepoznao sam Jimmyjev glas. Vikao je:

– Što, do đavola, hoćete od mene? Pustite me!

Oho, vidi ga! – onaj koji je to govorio samo što nije puknuo od smijeha.

Jimmy je upao u nevolju, zaključio sam. Prva pomisao mi je bila da se okrenem i odem. Sam je bio kriv što mu se to dogodilo. Ali onda sam pomislio na njegovu mladost i počeo se još opreznije približavati. Puhnuo je blag vjetar i lišće je zašumjelo. To mi je omogućavalo da se brže približavam. Osjetio sam miris vatre a malo poslije ugledao Jimmyja. Oko pet metara iznad zemlje visio je o konopu koji mu je bio svezan ispod pazuha, a drugi kraj je bio pričvršćen za granu. Ispod njega je gorjela vatra i na njoj se nešto kuhalo u loncu. Tri čovjeka su sjedila uz vatru i

bacala na nju suho granje. Jedan od njih podigao je pogled prema Jimmyju i viknuo:

– Pazi, uskoro će šali biti kraj! Vatra će biti toliko visoka da će te doseći, a onda ne znam hoćemo li ti moći pomoći budemo li i htjeli. Stoga budi pametan i reci sada, dok si još živ i zdrav, tko ste vas dvojica i gdje se nalazi tvoj prijatelj!

– Rekao sam vam da smo se posvadili i da sam ga napustio usred noći. To i jest razlog što ste me uhvatili.

– Najbolje da te nismo uhvatili! Po cijelom gradu ste se raspitivali o nama, tako da je naš vođa već dva sata pošto ste stigli znao gdje ste. A to da ste se posvadili reci nekom drugom. Vatra sve jače plamsa, pa možeš zamisliti kako će ti biti kad se razgori!

Lopovi i kukavice! – preskao je Jimmy. – Uхватili ste me iz zasjede. Htio bih vas vidjeti u borbi na otvorenom, pa makar vas bilo još toliko!

– Samo ti vrišti! – podrugljivo će onaj koji je i dotad s njim razgovarao. – Kaži ono što nas zanima ili ćeš se peći!

Upravo sam probušim kojem da prije probudiš lubanju, kad me odjednom netko dotakne i prošapće u uho:

– Ja ću onog lijevo, a vi onog kraj vatre. Trećeg bismo možda mogli uhvatiti živog.

– A ako imaju stražara? – kazao sam kad sam se oporavio od prepasti, jer to je bio Joe, koji se došuljao do mene.

– Više ga nemaju! – odgovori Joe. – Ja sam se došuljao brže od vas, obišao njihov logor i na drugom kraju našao stražara. Motrio je put kojim je trebalo da mi dođemo.

Obojica smo opalili gotovo istovremeno i dvojica su se srušila mrtva. Onaj treći je povukao revolver i potrčao prema jednom drvetu da se sakrije. Joe ga je obo-

rio drugim metkom. Onda smo razgrnuli vatru i spustili Jimmyja na zemlju.

– To je zaista spas u posljednji čas! – uzdahne Jimmy.

Nisam se osvrnuo na te riječi, ali sam rekao Joeu:

– Osedlajte konja ovom čovjeku, da može odjahati kamo želi.

Jimmy me izbezumljeno pogleda i vikne:

– Silno mi je žao, Patrick! Ja sam zamišljao da smo prijatelji, a sad se držite kao santa leda.

– Da budem iskren, i ja sam to mislio, ali nakon onoga što ste noćas učinili, smatram da više nemamo što razgovarati.

– Vi mislite da sam vas izdao. Zar nije dovoljna jedna nesreća, zar je potrebno još i to? – zavapi Jimmy.

Pomislio sam da nešto ipak nije onako kako se meni činilo. Prvo, Jimmy nije jahao s Janet, a drugo, njegovo zaprepašteno lice dovoljno je govorilo. Da ne bih bio nepravedan, zapitao sam ga:

– Dobro, Jimmy, kako tumačite to što je Janet uspjela pobjeći?

– Kako tumačim? Jednostavno. Lukavija je nego što sam mogao i pomisliti. Vjerojatno je silom zategnula lisičine, samo da bih ja otišao po ključ da ih olabavim. Vratio sam se s ključem i oslobodio joj ruku, a ona me udarila po glavi bocom napol napunjenom vodom.

Odatle, znači, krv na jastuku, pomislio sam i pustio Jimmyja da dalje pripovijeda.

– Kad sam se osvijestio, na svoj užas sam opazio da nema Janet. Bilo mi je jasno da me nadmudrila. Smjesta sam potrčao u staju da vidim je li ondje njezin konj. Nije ga bilo. Mislio sam da vas probudim, ali sam se onda sjetio kakvo ćete lice napraviti kad sve čujete i kako ćete me smatrati krivim. Uzeo sam svog konja i pošao u potragu za Janet. Naišao sam na dvojicu pijanaca koji su vidjeli po kojoj stazi je izašla iz grada. Požurio sam za

njom. Kad sam prolazio kroz šumu, odjednom me netko uhvatio lasom i povukao s konja. Ostalo znate.

Razmišljao sam o njegovim riječima. Moglo je biti tako. Nasmijeshio sam se, pružio mu ruku i rekao razdraganim glasom:

– Ako je tako, onda je dobro. Bar vidim da se nisam prevario u vama.

– Ali dopustite – reče Jimmy – bio sam silno naivan.

– Pa rekao sam da se nisam prevario u vama, jer sam vas već od početka smatrao naivnim.

Vidio sam da je Jimmyju odlanulo. Budući da tu više nismo imali posla, probili smo se do ceste i Joe je pošao po naše konje.

XI

Dok smo čekali Joea, ugledao sam kako nam se iz pravca Hopkinsvillea približava stup prašine. Nije to bio nikakav tornado, već jahač, kako sam se mogao uvjeriti pomoću dalekozora.

– Netko, čini se, juri za nama. Da vidimo tko je! Vjerujem da neće biti opasan.

Stajali smo nasred ceste i jahač nas je ugledao. Nije trgnuo konja, već je još brže pojurio. Čim je stigao do nas, zaustavio je konja i počeo nas promatrati.

– Dobar dan! – pozdravi.

Odzdravili smo. On nas je i dalje ispitivački promatrao. Bio je mlad, preplanula lica, po svoj prilici kauboj. Gledao nas je i gledao, ali kao da nije mogao stvoriti nikakav zaključak. Na kraju zapita:

– Zar vas dvojica jašete na jednom konju?

– Ne – odgovorio sam. – Moj konj je ostao pokraj šume. Moramo pričekati da dode. Zašto vas to zanima?

Kauboj skine šešir počese se po glavi kao da je u neprilici, i reče:

– Ljudi su kazali... ali dok ne vidim drugoga konja, ne znam ništa.

– Biste li mogli biti jasniji? Vaše riječi nisu unijele baš nimalo svjetla u naše odnose.

Kauboј se još više zbunio, jer nije navikao na kićeniji razgovor. Onda reče:

– Ne zamjerite mi, ali moram vas nešto upitati. Gdje se nalazi Janet Lee?

Sve bih drugo očekivao, samo ne to. Tko je taj čovjek i što hoće? Je li prijatelj ili neprijatelj? Razmislivši, rekao sam:

– Prije nego što vam odgovorim, htio bih znati nešto o vama. Tko ste vi? Zašto vam treba taj podatak?

– Na to je lako odgovoriti. Ja sam Harry Brown i jašem za starog Leeja. Gospodica je prošlog tjedna nestala s našeg ranča ostavivši samo cedulju. Gospodin Lee me poslao za gospodicom da je po mogućnosti dovedem kući, a u najgorem slučaju da joj budem zaštita.

To je moglo biti točno. Nisam imao što riskirati kađem li istinu.

– Gospodine Browne – rekao sam – moram vas razočarati. Ne znam gdje je gospodica.

– Kako ne znate? – začudi se kauboј. – Raspitivao sam se o vama od Mujer Vieje dovde. Vi ste vrlo napadni i svi su se čudili gospodici Lee što putuje u društvu dvojice s Istoka. Kažite mi gdje je, jer je to u njezinu interesu, a pretpostavljam da ste prijatelji.

– Ona nas je ostavila prošle noći i nije nam rekla ni zbogom – uplete se Jimmy, ali sam ga brzo prekinuo da ne bi rekao nešto nezgodno.

– Mi zaista ne znamo gdje se nalazi. Pretpostavljamo da je prošla ovuda, ali nismo u to sigurni. Nijednom riječju nam nije rekla kamo namjerava poći.

– Ako je tako, možda ću je pronaći – reče kauboј. – Njezin otac

mi je rekao da se vjerojatno zapu-tila na ranč gospodina Madisona.

Ispod oka sam pogledao Jimmyja.

– Gospodica se zaželjela svog dragog, stoga je i krenula na taj dugi i opasni put.

Jimmy je izgledao prilično pokunjeno poslije te vijesti a ja sam morao nastaviti ispitivanje:

– Čini mi se da znate gdje je taj ranč.

– Znam po opisu, ali nikada nisam bio na njemu. To bi moglo biti oko dvadeset pet kilometara daleko odavde.

Uto se Joe vratio s konjima. Zapi-
tao sam ga za ranč Madison i on reče da zna gdje je, da je već jahao pokraj tog imanja, ali da nije bio na njemu.

– Kad je tako, onda znamo kamo treba poći – javi se Jimmy.

Pogledao sam ga i oštro rekao:

– Vi zaboravljate da ja nisam ovdje zbog gospodice Lee, već po drugom poslu. Prema tome naši putovi se razilaze. Podite s gospodinom Brownom kamo god želite, a ja idem svojim poslom.

Jimmy je bio zatečen, pokušao se pobuniti, ali ja sam ostao tvrd. Prije nego što ću poći dalje, izvadio sam dalekozor i razgledao okolicu. Cestom od Hopkinsvillea dolazilo je nekoliko jahača. Okrenuo sam se Jimmyju.

– Dobro, ići ću još malo s vama – rekao sam. – Podimo brzo!

Joe mi je namignuo i bio sam uvjeren da je i on opazio jahače. Prešli smo još nekoliko kilometara cestom, a onda Joe odjenom zaustavi konja i reče:

– Gospodine O'Briene, vi možete dalje i sami, a ja bih vas molio da me isplatite.

Ogledao sam ga začudeno, ali sam izvadio novac i dao mu ga, a onda ga zapitao:

– Čemu tolika žurba?

– Još nisam doživio da je mrtav čovjek isplatio svoj dug. Bilo bi pametno da podete gore, u onu

napuštenu kućicu. Tamo se utvrdite i moći ćete se dugo održati, a možda će vam uspjeti da noću i pobjegnute.

Stekao sam iskustvo da Joe nikada ne govori uzalud. Krenuo sam uzbrdo i doviknuo mu:

– Kamo ćete vi?

– Jedan čovjek se još nekako i može probiti. Blizu je šuma. Osim toga poznajem ovaj kraj. Pazite da vam ne padne na pamet da nastavite tom cestom! U susret vam također dolaze jahači!

Nisam provjeravao dalekozorom njegovu izjavu, jer sam znao da uvijek ima pravo.

Joe potjera konja stazom kojom smo izbili na cestu. Mi smo se počeli uspinjati. Na vrhu brijega smo vidjeli da je ona kuća ruševina. No ipak je mogla pružiti zaklon. Ogleдали smo se, računajući da će naši progonitelji, jer očito su to bili, proći pokraj nas. Sklonili smo konje u prostoriju koja je svojedobno po svoj prilici bila kuhinja. Zatim smo zauzeli položaje. Izvadio sam dalekozor.

Taj Joe je morao imati prokleta dobre oči, jer sam sada sasvim dobro vidio kako se niz cestu s jednog brežuljka spušta skupina jahača. Da smo ostali na cesti, našli bismo se između čekića i nakovnja.

Jahači su najednom zastali. Okupili su se kao da se savjetuju, pa onda opet pojurili naprijed. Odmah mi je bio jasan razglog njihova zastajkivanja. Ugledali su drugu skupinu jahača, koju nisu očekivali. I zaista, na mjestu koje je ležalo okomito prema našem skloništu, sastale su se te dvije skupine. Pažljivo sam kroz dalekozor promatrao svako sedlo, ne bih li otkrio i ono besnoslovno meksičko, o kojem sam slušao. Koliko god sam pažljivo motrio, meksičko sedlo nisam ugledao. Onda me Jimmy zgrabi za rame, prodrma i pokaže ulijevo, u pravcu odakle smo došli.

– Odonud dolaze još neki jahači!

Pogledao sam kroz dalekozor u tom pravcu.

– To je samo dokaz naše brzopletosti – rekao sam Jimmyju. – Tamo je sedam konja, a samo su tri jahača. Ona četiri konja bez jahača pripadala su onima što smo ih ustrijelili u šumi.

– Do vraga! – namršti se Jimmy. – Pa što je trebalo da učinimo?

– Trebalo je da leševe pokopamo, a konje nekamo odvedemo ili ih bar pustimo da odlutaju. Bojim se da će iz toga nastati nove neprilike – odjednom sam tiho zazviždao i rekao Jimmyju: – Onaj prvi jaše na meksičkom sedlu, to je voda!

Jimmy uzme pušku i počne nišati.

– Ubit ću vodu, pa će se ostali razbježati.

– Nisu to pčele da ne mogu bez matice! – usprotivio sam se. – Ako zapucate, otkrit ćete im našu prisutnost, a to nam ne treba.

Jimmy odloži pušku. Ja sam i dalje promatrao što se događa. Kad su se ona trojica priključila glavnini, smjesta su se odijelila po dva jahača u pet skupina i počela pretraživati okolicu.

– Tako je – procijedio sam. – Pronašli su leševe i topli pepeo od vatre i zaključili da ne možemo biti daleko. Nisu glupi da se ne bi mogli domisliti tko je sredio njihove ljude.

– Pazite, Patrick! – opomene me Jimmy. – Dvojica su se zaputila prema nama. Ako dođu do kuće, sigurno će nas otkriti, stoga valja pucati. Vi lijevog uzmite a ja ću desnog.

Ta dvojica su se uspinjala po cik-cak-putanji, jer su željela pretražiti što veći prostor. Kretali su se polako. Kad su došli do vrha brda, pedesetak koraka daleko od nas, ogledali su se, zastali i počeli živo raspravljati. Mogli smo to zaključiti po mahanju ruku. Ogledavali su se na sve strane, tako da nismo mogli zaključiti je li im naše skloni-

šte sumnjivo. Onda su se razdvojili i svaki se sa svoje strane u luku počeo približavati kući u kojoj smo se sklonili. Bilo je očito da će nas otkriti.

— Vrijeme je — rekao sam i stavio pušku na rame. — Kad zazviždim, zapucajte!

Jimmy kimne.

— Hej — javi se onaj s lijeve strane — tu su im konji!

Zazviždao sam i oba praska su se stopila u jedan. Oba jahača su pala na tlo, a konji su otkaskali i za kratko vrijeme nam nestali iz vidokruga.

Znao sam što slijedi. Da budem iskren, bilo mi je drago što su me sad zaokupile druge misli, jer mi se ubijanje smučilo. U toj jednoj jedinoj akciji ubio sam više ljudi nego u cijeloj svojoj policijskoj karijeri. Ipak sam se tješio da nije bilo izbora: ili ubij, ili ćeš biti ubijen. Osim toga ti ljudi su imali, tako sam bar sam sebe uvjeravao, po nekoliko ljudskih života na duši. Više se nisam mogao baviti takvim mislima, jer je svakog trenutka trebalo očekivati juriš. Pogledao sam na cestu. Oni dolje su se uzbudili i mahali rukama. Onda je onaj u meksičkom sedlu nešto rekao i petorica jahača se uputila prema nama, na vrh.

Bilo je očito da razbojnici još nisu znali što se dogodilo.

Situacija je bila ovakva: na vrhu brda, gdje se nalazila kuća u koju smo se sklonili, bila je zaravan, tako da se sa ceste nije moglo vidjeti što se gore događa. Kuća je bila mnogo više od čovjeka na konju, pa se odozdo mogla vidjeti. Zbog toga razbojnici nisu vidjeli što se dogodilo s njihovim ljudima.

— Hoćemo li pucati po ovima? — zapita Jimmy.

— Moramo iskoristiti svaku priliku da smanjimo broj neprijatelja. Čitao sam u nekoj vojnoj knjizi da jedna jedinica ne može podnijeti gubitak veći od dvadeset posto. Ako je svaki peti izbačen iz stroja, stroj popušta i jedinica bježi.

— Znači da bismo ih morali ubiti još četiri-pet, kako bi se ostali razbježali.

— Ne vjerujem da smo takve sreće.

Za to vrijeme su nam jahači nestali s vidika i vjerojatno su nam bili blizu ali ih je štitila kosina brda.

— Moramo čekati i pucati čim se pojave — rekao sam.

— Koješta! — odgovori Jimmy, istrči iz kuće i pojuri prema rubu zaravni.

— Smjesta natrag! — povikao sam.

Jimmy samo odmahne rukom u kojoj je držao revolver i potrči dalje. Ja sam s udvostručenom pažnjom motrio hoće li se netko odnekud pojaviti, kako bih štitio Jimmyja vatrom. To se pokazalo nepotrebno. Došavši do ruba zaravni, Jimmy legne na zemlju i proviri iza jednog kamena. Nakon toga se oglasi njegov revolver. Čuo sam nekoliko povika i odronjavanje kamenja. Kao da je taj zvuk Jimmyju dao ideju: zgrabio je oveći kamen i zakotrljao ga niz kosinu. Na to je odgovorila vriska, no odmah nakon toga opazio sam da su se razbojnici na cesti uznemirili. Jimmy je izazvao odron kamenja i ono je počelo padati na cestu. Razbojnici su se dali u bijeg i zaustavili se u polju podalje od ceste.

— Vidite da je sve bilo kako treba! — reče mi Jimmy. — A osim toga ja sam već mrtav čovjek, samo što još nisam ubijen.

— Što to pričate, Jimmy? — zaprepastio sam se. — Valjda se ne bojite tih nekoliko desetaka razbojnika?

— Tko kaže da ih se bojim? Oni su čak dobrodošli. Zar niste čuli što je onaj Brown pripovijedao?

Trgnuo sam se na te riječi i osvrnuo se da vidim gdje je Brown. Čučao je u drugom kutu kuće i pazio na svoj sektor. Jimmy je nastavio:

— Janet je je poduzela sve da dođe do svog Madisona. Ima li onda smisla živjeti? Samo se pi-

tam da li sunce još izlazi i zalazi i da li zvijezde noću sjaju.

– Slušajte, Jimmy – rekao sam – to vam neće biti ni prvo ni posljednje razočaranje u životu. Klonite se takvih misli i upamtite da sunce ne izlazi zbog vas i da zvijezde ne sjaju da biste vi bolje vidjeli note dok pjevate podoknice.

Jimmy je odmahivao glavom, htijući da nešto odgovori, ali onda smo osjetili kako nas počinje gušiti jednak miris, koji je nastao od iznenadne eksplozije nedaleko od nas. Odmah zatim eksplozija se ponovila. Bilo je prilično jasno što se događa. Nekoliko El Tigreovih ljudi približilo se zaravni i zaklonjeni od naših pogleda, bacali su dinamitne štapiće s gorućim fitiljem. Sva sreća što je zaravan bila toliko velika da nas nisu mogli dohvatiti, jer mi se nismo mogli braniti. Čuli smo kako se međusobno dozivaju i hrabre. To je, drugim riječima, značilo da će učiniti nešto da nas dohvate. Kako je kuća u kojoj smo se nalazili bila ruševna, znali smo da neće izdržati ni jedan jedini pogodak.

– Pazite Jimmy! – rekoh. – Čim vidite da se nešto miče, odmah pucajte, i to po mogućnosti točno!

– Da pozovemo Browna? – zapita Jimmy.

– Nije potrebno. On je tamo u kutu i pazi da nás ne iznenade sa strane.

Nakon tih riječi sam zapucao. Na rubu zaravni, koji nije bio udaljeniji od trideset metara, pojavio se razbojnik koji je skočio i bacio nešto prema nama. To je palo desetak koraka ispred kuće.

– Pazite, sad slijede ostali! – doviknuo sam Jimmyju, dok se plamen fitilja naglo približavao dinamitu.

Imao sam pravo, jer se u tom trenutku pojavio drugi razbojnik i potrčao prema nama, vitlajući nečim u ruci. Jimmy ga je oborio jednim metkom. Odmah zatim eksplodirao je dinamit koji je ležao

ispred nas. Zahvatila nas je samo prašina i snažni val zraka. Sva sreća što to nisu bile granate koje bi razbacivale komadiće metalne košuljice.

Čovjek kojeg je Jimmy oborio nije bio mrtav, već samo ranjen. Iz petnih žila se trudio da se sakrije iza obronka prije nego što eksplodira dinamit.

– Hoćemo li ga pustiti? – upita Jimmy.

– Hoćemo. Ionako nam ne može nauditi.

Čovjek se uistinu sklonio na vrijeme, ni sekundu prekasno.

– Slušajte, Jimmy, bilo bi možda dobro da se pokušamo povući, jer još imamo vremena, pa bismo se mogli odšuljati na drugu stranu brda i potražiti spas u bijegu. Da su razbojnici bili spretniji, da su se dvojica ili trojica odjednom pojavila s dinamitom, bili bismo gotovi.

– Bilo bi možda pametno da se uspnemo na prvi kat kuće – odgovori Jimmy – jer bismo imali bolji pregled, a onda bismo mogli donijeti odluku.

Smišljeno – učinjeno. Dok smo se penjali uz natrule stepenice, začuli smo prodorno zviždanje. Očito je netko davao nekakav signal. Čim smo se uspeli na prvi kat, provirili smo kroz prozor. Nešto se zaista dogodilo. Oni dolje na cesti mahali su rukama u pravcu iz kojeg je dolazio zvižduk. No mene je iznenadilo nešto drugo. Uz onog što je jahao na meksičkom sedlu ugledao sam konja koji mi se učinio poznat. Pun crnih slutnji, zgrabio sam dalekozor i pogledao. Nisam se prevario.

Uz njega je jahala Janet. Iako sam bio silno iznenađen, dobro sam se čuvao da to ne saopćim Jimmyju, koji je bio očajan i bez tog saznanja. Uto sam opazio kako se tri čovjeka spuštaju prema cesti. Zapravo, spuštala su se samo dvojica a trećeg su vukli između sebe. Zaključio sam da su to dinamitaši, a treći je bio onaj kojeg je Jimmy ranio. Iz nekog razloga su

obustavili juriš. To me prilično začudilo, jer iz onoga što sam dotad znao El Tigre nije bio čovjek koji se ne bi znao snaći u svakoj situaciji i točno procijeniti elemente koji govore i za protiv njega. Ako je bio imalo pametan, morao je znati da će nas napadima dinamičnima prije ili poslije uništiti.

Zašto je odustao?

No to nije bilo sve. Događaji su se odvijali dalje. Iz skupine se odvojio jahač koji se uputio prema nama. Nisam vjerovao svojim očima: u ruci je držao granu za koju je bila privezana bijela krpa. Mahao je njome iznad glave i približavao nam se.

— Pazite, Jimmy, nemojte pucati u ovoga, jer je to, kako se čini, parlamentarac.

Jimmy se iznenadio.

— Čudim se što žele s nama pregovarati, a toliko su jači od nas!

— Pričekajte, pa ćemo čuti!

Čovjek s bijelom zastavom došao je već sasvim blizu i nestao iza kosine. Čekali smo neko vrijeme, a onda se na rubu zaravni pojavila bijela zastava. Čovjek je viknuo —

— Ne pucajte! Imam poruku za vas.

— Dobro — odgovorio sam. — Možete nam je reći odmah, ne morate se uspeti do nas. Dobro vas čujemo.

— El Tigre želi s vama razgovarati — začuje se glas.

— Doći će bez oružja.

Zapela mi je riječ u grlu. Sve bih očekivao prije nego to.

— Dobro, ako želi razgovarati, neka dođe! Nećemo pucati dok nas netko ne napadne.

Malo zatim vidjeli smo čovjeka s bijelom zastavom kako se na konju vraća.

— Razumijete li vi išta od ovoga?

— Posve mi je nejasno. Najviše se čudim što će sam El Tigre doći da razgovara s nama. Moramo biti oprezni, da nije kakva smicalica!

Jimmy je napeto razmišljao.

— Valjda ne misli da ćemo svu pažnju usredotočiti na njega i da će nas njegovi ljudi uhvatiti na spavanju.

— Ne vjerujem u to. Za svaku sigurnost poći ću do Browna i upozoriti ga da pazi na sve strane. Osim toga moram mu reći da ne puca u čovjeka koji će se pojaviti.

Kad sam se vratio na prvi kat, vidio sam čovjeka kako u meksičkom sedlu jaše pema nama. Dakle osobno El Tigre. Bio sam radoznao da ga vidim i čujem. Odlučio sam da ga dočekamo na rubu zaravni, ali tako da nas ne mogu odoydogadati. Ostavio sam u kući pušku. Jedino sam, vjerolomno, revolver ostavio ispod košulje. Zatim smo Jimmy i ja pošli do mjesta koje smo odredili za satanak.

XII

El Tigre je bio mojih godina, crnokos, stasit zarastao u gustu bradu. Kladio bih se u što god želite da bi bez pol muke premlatio i Jimmyja i mene kad bismo ga zajedno napali. Bio je vrlo snažan, mišićav i elastičan, napol odjeven kao Meksikanac, a na glavi je nosio široki sombrero — Vi ste dakle ta dvojica koja mi već pola mjeseca ne daju mira! — uzvikne umjesto pozdrava.

— Da vam pravo kažem, — odgovorio sam — da vas nema, ja bih bio u svom New Yorku i ne bih morao lutati po ovim pustim krajevima. Prema tome, i ja bih vama mogao prigovoriti da ste mi ukrali već pol mjeseca života.

— Pustimo to! — odvrati El Tigre. — Došao sam da vam nešto predložim.

— A što bi to bilo? — upita Jimmy. — Mi ne običavamo praviti sporazume s ljudima vašeg kova.

Neopazice sam gurnuo Jimmyja među rebra, da ga upozorim kako ne bi bilo zgodno razdraživati protivnika. El Tigre samo odmahne rukom i obrati se meni:

– Ne razgovaram sa žutokljuncima, govorim s vama. Vi ste po svoj prilici detektiv Patrick O'Brien.

Nije mi trebalo baš mnogo pameti da se dosjetim odakle to El Tigre zna. Očito mi je to saopćila Janet.

– Da, to sam ja – rekoh.

El Tigre nastavi:

– A ovaj mladić, to će biti, ako se ne varam, Jimmy Collingwood iz Baltimorea.

– Dobro ste upućeni – prizna Jimmy. – Samo, želio bih čuti odakle vi to znate.

– Eh, ljudi mog zanata moraju biti dobro obaviješteni o svemu ako misle poživjeti. Nego, pustimo te trice! Došao sam da s vama sklopim pogodbu.

– Da čujemo! – rekosmo u jedan glas Jimmy i ja.

– Pazite, vaš položaj nije nimalo ružičast! Prije ili poslije mi ćemo vas uništiti ako nastavimo akciju. No meni nije stalo do toga da vas ubijem. Želi samo da vas se otresem. Stoga vam predlažem ovo: ostanite ovdje dvadeset četiri sata, a onda krenite tamo odakle ste i došli. Dat ćete mi časnu riječ da ćete tako učiniti i naša pogodba je sklopljena.

Brzo sam razmišljao. Odbijao sam i zbrajao sve povoljne i nepovoljne činjenice i onda zaključio da je ponuda prilično velikodušna. No, s druge strane, bio je to ipak moj poraz. Za dvadeset četiri sata El Tigre će biti preko granice, a onda mu mogu staviti soli na rep! Ali ako budem tvrdoglav, ništa neću postići, jer ovu noć sigurno ne bismo preživjeli u ovoj kući. A El Tigre bi tada opet mogao otići kamo želi. Ipak nisam htio brzo popustiti, pa sam počeo okolišati:

– Priznajem da je to prilično velikodušna ponuda. Ali tko nam jamči da nećete iskoristiti prvu priliku da nas ubijete? Osim toga, tko vama garantira da ćemo mi održati riječ?

El Tigre se oporo nasmije.

– Tako naivan nisam ni ja. Ostavljam vam nekoliko anđela čuvara koji će vas iz prikrajka promatrati. Ako se ne budete pridržavali dogovora, oni znaju što moraju učiniti.

– Razumijem vas. I ja bih na vašem mjestu tako postupio. Međutim, biste li bili ljubazni i objasnili nam zašto ste odjednom postali tako popustljivi? Dosad ste nam postavili tri ili četiri zasjede. Sve su za nas mogle biti kobne da su se vaše namjere ostvarile.

El Tigre se nasmiješi i odgovori pomalo tajanstvenim glasom:

– Imate anđela čuvara koji je prije nepunih pol sata došao k meni i zaklinjao me svime što mi je drago da vas poštedim. Budući da mi je taj anđeo čuvar obećavao brda i doline, nisam mogao a da ga ne poslušam.

Dobro sam znao tko je taj anđeo čuvar, ali mi je bilo stalo da Jimmyja navedem na krivi trag. Stoga sam mu šapnuo:

– Čini se da Joe ima dobre veze s ovim razbojnicima.

Jimmy me pogleda i dovikne El Tigreu:

– Dopustit ćete da se nas dvojica posavjetujemo prije nego što vam odgovorimo.

Odmaknuli smo se desetak koraka od El Tigrea i Jimmy mi uzbuđenim glasom reče:

– Patrick, valjda niste ljudi da prihvatite tu ponudu! Pobjeći će vam u Meksiko i nikada ih više nećete moći uhvatiti niti ćete vratiti zlato!

– Što mislite da bi bilo pametnije? – upitao sam Jimmyja.

– Pa ne znam bi li to bilo pametnije, ali mislim da bi bilo na mjestu da ne pristanemo, da ustrajemo do kraja.

– I što onda? Vjerujete li da bismo se noću, kad ne vidimo prst pred nosom, mogli obraniti? Ne može biti ni govora o tome da bismo pobjegli. El Tigre poznaje ovaj kraj bar deset puta bolje nego ja sa svim kartama što ih nosim sobom.

– Hej, vi! – začuli smo El Tigrea. – Jeste li se dogovorili? Nemam više mnogo vremena.

Okrenuo sam se prema El Tigreu, koji je nervozno pogledavao na cestu. Jedan pogled uvjerio me da se ondje nešto čudno događa. Ljudi su uzbuđeno jurili s jednog kraja na drugi i ogledavali se prema jugoistoku. Uto sam iz daljine začuo zvuk trube. El Tigre nam dovikne:

– Sad moram poći svojim ljudima. Još ćemo se vidjeti!

Mi smo brzo utrčali u kuću, dohvatili puške i čekali što će biti. Začuli su se pucnjevi i sasvim jasan zvuk trube. Razbojnici su se poređali u širok polukrug i očekivali nekoga tko je dolazio s jugoistoka. Izvadio sam dalekozor i pogledao u tom pravcu. Ugledao sam mnogo konjanika kako ravnicom jure prema nama. Mogli su biti udaljeni oko tri kolometra. Opazio sam da se iznad njih nešto vijori. Malo kasnije sam razaznao da je to zastava. Očito, bio je to odred konjice. I razbojnici su shvatili što je posrijedi i u tren oka su se raspršili.

Većina ih je krenula prema jugozapadu. To je značilo da su nastavili istim pravcem kojim su i krenuli. Manja skupina se vratila prema sjeveru a nekolicina ih je krenula uzbrdo, prema nama.

Cijelo vrijeme sam dalekozorom tražio Janet, ali je nisam ugledao. Bit će da se nekamo sklonila. Brzo sam stvorio odluku i naredio:

– Jimmy i Harry, vas dvojica otjerajte ovu četvoricu što se penju prema nama, da nam ne smetaju, a ja idem u potjeru za El Tigreom!

Još jednom sam kroz dalekozor pogledao konjanike, koji su zaista došli u dobar čas i na taj način me poštedjeli od kapitulacije. Dobro sam vidio: ispred odreda je jahao komandant a pokraj njega civil koji je na glavi imao šešir i na šeširu pero. Sad mi je bilo jasno tko nas je spasio. Joe se probio do prvog garnizona i pozvao konjicu u pomoć.

Dok sam trčao prema prostoriji u kojoj smo držali konje, Jimmy i Harry su počeli pucati. Pogodili su jednog od četvorice i svrha je bila postignuta. Razbojnici su se okrenuli i pošli za onima što su se vraćali na sjever. Osedlao sam konja, odjahao do ceste i naletio na vojsku.

S velikim zadovoljstvom sam ustanovio da su zarobili deset razbojnika. Tražio sam pogledom Joea, ali ga nisam ugledao. Obratio sam se zapovjedniku, mladom majoru, i on je potvrdio moju pretpostavku. Joe je došao u njihov logor i ispričao im što se događa. Major je priznao da mu se baš nije išlo za razbojnicima, ali kad mu je Joe rekao da je to El Tigreova banda, odmah je pošao. Zahvalio sam mu, a onda ga zapitao što je s Joeom. Odgovorio mi je da je krenuo na jugoistok za razbojnicima.

– Rekao vam je da pazite na desnu stranu – nastavio je major – jer ondje ima mnogo govedih lubanja. Zaista ne znam što je time htio kazati.

Major to nije razumio, ali ja jesam. Joe mi je javio da će mi pomoću lubanja pokazati pravac kojim moram ići. Još sam zapitao majora jesu li vidjeli kakvu djevojku među razbojnicima. Nisu je vidjeli, odgovorio je. Onda se trgnuo.

– Slušajte, gospodine, i onaj Indijanac je govorio o nekoj djevojci. Rekao je da je treba tražiti. Ja sam to shvatio kao šalu, mislio sam da mi kaže kako bi trebalo da nadem djevojku za ženidbu.

Kad sam htio poći, major me zastavi:

– Čekajte! Vi idete u potjeru za tim razbojnikom, a on je u skupini od najmanje deset ljudi. Sumnjam da ćete uspjeti. Kako bi bilo da vam posudim vod svojih konjanika? Tada biste se mogli upustiti u veće pothvate.

Dakako da sam pristao.

Desetak minuta poslije jahalo je nas dvadeset konjanika pod ko-

mandom poručnika Parkera. Među tom dvadesetoricom bio je i Jimmy, koji je u posljednji trenu- tak dojahao do ceste i priključio se. Time nisam bio oduševljen, jer se moglo očekivati da će zaljubljeni mladić učiniti najgore ispade kad sazna da je njegova ljubljena Janet uz El Tigrea.

XIII

Jahali smo ostrim kasom sve do noći. Naišli smo na tri lubanje pokraj puta koje su nam pokazivale pravac. To je bilo dobro, jer je put koji su nam lubanje pokazivale nekoliko puta skretao sa ceste. Bilo je i tragova, ali oni su za mene bili kao za nepismenog krijiga. Kad se potpuno smračilo, stali smo. U mraku nije bilo sigurno da ćemo naići na neku lubanju ili makar slomljenu granu koja bi nam pokazala pravac.

Potražili smo zgodno mjesto za noćenje, jer nam drugo nije preostalo. Poručnik je razmjestio četiri stražara, a mi ostali pošli smo na počinak. Dugo nisam mogao zaspati, jer sam bio uzbuđen od događaja toga dana, a donekle i zato što sam osjećao da se nalazim pred ciljem.

Upravo kad su mi se oči počele sklapati i kad sam stao tonuti u zasluženi san, osjetio sam kako me nešto škaklja po nosu. Trgnuo sam se i uhvatio za nos. Međutim, uhvatio sam pero. Odmah nakon toga čuo sam Joeov glas:

– Gospodine, vidio sam da me u noći nećete moći slijediti, pa sam se zbog toga vratio. Ako želite, možemo poći dalje.

– Čovječe – upitao sam ga – kako ste došli ovamo?

– Lijepo. Osjetio sam miris vaše vatre, sjahao i došuljao se ovamo. Stražari su i gluhi i slijepi.

– Ako je tako, onda idemo dalje. No moram zamoliti poručnika da dignu vod na noge – tada sam se nečega sjetio: – Ni vi nećete vidjeti tragove po ovom mraku.

– Nije ni potrebno, znam kamo su otišli.

– Izvrsno!

– Otišli su na Madisonov ranč – objasni Joe.

Ogledao sam se da vidim je li Jimmy dovoljno daleko da nas ne čuje. No on je očito spavao i to me umirilo.

Petnaest minuta kasnije svi smo bili u sedlima i jahali pod Joeovim vodstvom. Ne bih mogao reći da su vojnici bili oduševljeni što smo im prekinuli noćni počinak. Zapravo, i ja nisam bio sretan zbog toga, ali sam imao najviše interesa za tu noćnu šetnju. Da, i još netko. Jimmy! Očito je na neki način saznao da jašemo po tragu njegove Janet. Pritjerao sam konja uz njegovu i htio započeti razgovor o toj temi, kad odjednom začujem povike sa čela voda. Napustio sam Jimmyja i odjahao do poručnika Parkera da saznam što se dogodilo. Nisam morao ništa pitati. Vojnici su dovodili nekoga na konju.

– Vidite – reče jedan vojnik – ovu djevojku našli smo na cesti.

Pritjerao sam konja bliže i odmah prepoznao djevojku. Bila je to Janet. Umiješao sam se među konjanike da me ne bi opazila. Zanimalo me što će izjaviti poručniku. Začudio sam se što su već prvi njezini odgovori pokazali da su moje pretpostavke bile krive. Ona je jahala nama u susret. Na pitanje odakle ide i kamo je namjerila odgovorila je:

– Bila sam u skupini onih razbojnika koje ste progonili. Okrenula sam se i pošla vam u susret.

– Hm – promrmlja poručnik – a kako ste znali da vas progonomo?

– Za to nije trebalo mnogo pameti. El Tigre nije plijen koji bi se mogao samo tako ispustiti iz ruku.

– Zašto ste ga napustili?

– Da sačuvam svoju kožu. Nastao je raskol među razbojnicima. Nakon kilometar puta naići ćete već na prve mrtve.

Poručnik je neko vrijeme šutio, a onda iznenada upitao:

– Kako treba tumačiti to što ste se uopće našli među tim razbojnicima.

– Zadala sam riječ. Rekla sam El Tigreu da ga neću napustiti ako mi učini jednu uslugu.

Parker je htio nešto reći, ali ga preduhitrio Jimmy. Dotjerao je konja do djevojke i zaurao:

– Raskalašena djevojčuro! Pograla si se sa mnom, a onda otišla svom Madisonu i na kraju pobjegla s El Tigreom.

Djevojka iznenadeno podigne glavu i reče bezbojnim glasom:

– Madison i El Tigre su jedna osoba.

Jimmy uvuče glavu među ramena kao da je dobio udarac bičem. Meni su proradili klikeri. El Tigre je dakle bio ugledni rančer Madison, a zapravo je bio razbojnik. – Gospodice, toga idemo na Madisonov ranč.

Uto Parker dode do riječi:

– Gospodice, htio bih vam vjerovati, ali ćete zasad ostati kod nas pod stražom. Objasnite nam kakav je to raskol, zbog čega je do njega došlo!

– Najprije su se El Tigreovi ljudi usudili uputiti prijekor svom vodi. Zatim je nastala oštra svada. U onoj galami nisam mogla točno razabrati o čemu je riječ. Uglavnom, ljudi su se protivili da pođu na ranč, htjeli su nekamo na sjever, a El Tigre im je tumačio da je jedini ispravan put na ranč pa onda dalje u Meksiko. Dvojica su unatoč tome okrenula konje na sjever. El Tigre je povukao revolver i ubio ih. Onda je nastala pobuna. El Tigre je udario moga konja i doviknuo mi: »Bježi! Ne želim te više vidjeti!« Shvatila sam da sam time oslobođena svoje riječi, ali ono glavno radi čega sam ga tražila nisam dobila. Pošla sam u susret vama. Iza mene je još bilo pucnjave, povika i kletvi, ali nisam se osvrnula, jer u mraku ionako ništa ne bih mogla vidjeti.

Uto nas povik prethodnice upozori da se nešto događa. Međutim

nije bila riječ o događaju, već o mrtvacu. Bio je to jedan od onih o kojima je govorila Janet.

Djevojku su dvojica konjanika odvela na začelje i ja sam se približio Parkeru.

– Bilo bi dobro da pronađemo konja koji je pripadao tom ubijenom razbojniku.

– A što će vam konj?

– Htio bih pretražiti sedlo. Vi očitito ne znate o čemu je riječ.

– Riječ je o tome da progonimo poznatog razbojnika El Tigrea.

– To je točno, poručniče, ali riječ je i o tome da je El Tigre opljačkao transport zlata. Oko dvadeset milijuna dolara. Plijen su podijelili i svaki svoj dio nosi u sedlu.

Malo kasnije naišli smo na još tri mrtvaca. Zapalio sam šibicu i zagledao im se u lica. Nijedan nije bio El Tigre. Konja također nije bilo.

– Što se mučite šibicama – reče mi Parker – uzmite radije ovo! – pruži mi baterijsku svjetiljku.

– Oho! Armija se modernizira! – kazao sam.

Tada se kraj mene nade Joe.

– Kad već imate takvo svjetlo, posvijetlite malo po tlu da vidimo tragove!

Joe je pregledao pedesetak koraka ceste uzduž i poprijeko, a onda rekao:

– Zasad su još pred nama. Čini se da nekoga progone.

– Kako to vidite? – zapitao sam.

– Jednostavno. Vidite, ovo su tragovi jednog konja i po razbacanoj prašini vidi se da je jurio kasom, međutim ti tragovi su oštećeni. To znači da je drugi konj išao za njim. Budući da su i njegovi tragovi oštećeni, jasno je da je još nekoliko konja jurilo za njim. Koliko mogu razabrati, šest-sedam jahača progonilo je jednog.

Nisam odgovorio, samo sam razmišljao kako nam je pobuna El Tigreovih ljudi pokvarila račune. Tko zna kuda će se oni sad razići. Joe je međutim nastavio:

— Oprostite što sam radoznao, ali čuo sam da su ti ljudi ukrali mnogo novca, i to u zlatu. Je li to točno?

— Jest — odgovorio sam.

— To je čudno, vrlo čudno! Gdje se to dogodilo?

— Nekoliko kilometara južno od Fort Buttlera — odgovorio sam, prilično začuden što Joe za to pokazuje zanimanje.

— I vi ih cijelo vrijeme progonite?

— To mi je dužnost. Radi toga sam poslan ovamo.

— Čudno, čudno!

— Što time želite kazati? Samo se čudite, a to ne tumačite.

— Smatram da je sve to čudno. Znao sam, dajte mi opet onu svjetiljku da pogledam jesmo li još na pravoj stazi.

— Zar mislite, Joe, da će oni skrenuti na neki drugi put?

— Da vam pravo kažem, ne vjerujem da bi El Tigre odjahao na svoj ranč. Nije mu više siguran.

Osvijetlili smo cestu i Joe reče da možemo nastaviti. Da smo na dobru putu, potvrdio je još jedan mrtvac. Kraj njega je stajao njegov konj. Smjesta sam sjahao i pretražio sedlo. Bilo je prazno.

— Ne razumijem — rekao sam Joeu, koji je bio pokraj mene. — Tu se očito radilo o trci na život i smrt, a ipak je netko stigao da mu isprazni sedlo.

— Aha — promrmlja Joe.

Malo kasnije čuli smo nekoliko hitaca ispred sebe. Sad smo već mogli razabirati neposrednu okolicu, jer mjesec je bio u zadnjoj četvrti i napokon je izašao. Poručnik Parker zapovjedi da se pripremimo za borbu, a onda u kasu pode sa cijelom jedinicom prema mjestu na kojem se očito odigravala neka borba. Kad smo zaobišli jedan humak, ugledali smo odbleske iz cijevi vatrenog oružja. Požurio sam prema poručniku, kako bih ga spriječio da naredi napad. Pretpostavljao sam da banda opkoljava svog bivšeg šefa. Bilo je među tim prekasno.

Konjanici raspoređeni u vrstu jurili su u galopu s isukanim sabljama prema mjestu na kojem su se pojavljivali plamičci i odjekivali pucnjevi. Napad je bio tako munjevit i iznenađan da se banditi nisu ni branili. Onaj kojeg su opsjedali nalazio se na rubu šume, iza nekoliko prevaljenih debala, koja su mu služila kao zaklon.

Pošao sam postrance, da ne budem baš predobra meta, ali kad sam se približio, začuo sam iz šume prasak slomljenih grana. Odmah sam shvatio što se događa: El Tigre je uzjahao i dao se u bijeg. Viknuo sam da je glavni lopov u bijegu i da ga treba progoniti.

Približio mi se samo Joe. Jimmy je sigurno bio negdje uz Janet. Nije ni vidio ni čuo ništa drugo. Pošao sam kroz šumu. Joe je krenuo lijevo od mene. Nadali smo se da bismo El Tigrea mogli uhvatiti u škare.

Ne bih mogao reći da je jahanje kroz šumu bio užitak, jer su me grane gotovo do krvi išibale po licu. Svaki čas sam morao biti spreman da zapnem za neku deblju granu koja će me skinuti sa sedla. Ipak je sve dobro prošlo. Šuma se prorijedila i uskoro smo se našli na livadi. Ispred nas, na svjetlu mjesecine, vidio sam kako netko jaše.

— To je naš čovjek! — doviknuo sam Joeu.

Joe potjera konja u galop i počne se udaljavati, jer je njegov konj bio bolji od moga. To je trajalo nekoliko minuta, a onda Joe naglo uspori.

— Točno je onako kako sam i mislio — reče.

— A što ste to mislili?

— Da onaj čovjek ispred nas nema uza se zlata.

— To je čudno, nikad ga dosad niste vidjeli, a sad s te udaljenosti tvrdite da ne nosi zlato!

— Možda ima nekoliko dolara, ali o nekoj većoj svoti ne može biti ni govora.

Misli su mi strelovito strujile glavom. Odjednom sam trgnuo uzde i stao.

— Joe, vraćamo se!

Joe me pogledao bez riječi i trgnuo svog konja. Vratili smo se do vojnika. Usput sam imao vremena za razmišljanje. Ako kod razbojnika nema zlata, znači da su ga negdje morali ostaviti, a jedino mjesto koje je dolazilo u obzir bio je onaj vrh na kojem su spalili kola. Sad mi je već bilo prilično jasno: zlato se moralo nalaziti ispod onih mrtvaca. Bile su mi jasne i one Janetine riječi kad je govorila da su El Tigreovi ljudi spominjali da kreću na sjever. Htjeli su poći po zlato! Zbog toga nije trebalo juriti za El Tigreom, odnosno Madisonom. Bilo mi je jasno kamo će poći, znao sam da ću ga uhvatiti kod ona dva groba.

Stigavši do poručnika Parkera, rekao sam mu da se naši putovi razilaze. Pitao me o čemu se radi. Odgovorio sam da su nastupili neki novi momenti kojima ne mogu govoriti i da moram poći drugim putem.

— Dobro, ali mogli biste bar pogledati plijen.

— Kakav plijen? — začudio sam se.

— Pogledajte konje i opremu!

Između ostalih konja vidio sam i onog koji je nosio meksičko sedlo. El Tigre dakle nije dospio pobjeći na svom konju. Pretraživao sam sedlo, ali osim nekih sitnica ništa nisam našao. Sve je dakle uistinu bio blef. El Tigre me vukao za nos i sad mi je postalo jasno da nije ni namjeravao prijeći na meksičku stranu. Htio me se na neki način osloboditi, pa je stoga i ostavljao ubojice po putu. Oni, na moju sreću, nisu ništa obavili. Kad bih bio siguran da ga više ne slijedim, vratio bi se na sjever u blizini Fort Buttlera, u miru bi natovarao svoj plijen i nestao.

Dok sam se bavio tim mislima i gledao u meksičko sedlo, začujem Jimmyjev glas:

— Gospodine O'Briene, čujem da nas napuštate.

— Moram. Kako je gospodica Lee?

— Pokušao sam s njom razgovarati, ali nisam od nje čuo nijednu pametnu riječ.

— Dobro — odgovorio sam neodređeno i pri tom se sjetio da bi mi ipak bila dužnost da nešto učinim za Janet. Prije svega da ustanovim u kakvoj je ona vezi sa svim tim događajima. — Pokušat ću ja razgovarati s njom. Samo, molio bih vas da me pustite da govorim s njom nasamu. Moramo nešto učiniti, jer po svemu sudeći, uhapsit će je zbog sudjelovanja u razbojstvu.

Čini se da je ova moja posljednja rečenica umirila Jimmyja, jer je napetost u njemu malo popustila i svečano mi je obećao da se neće upletati u moj razgovor s Janet.

Potražio sam je. Bila je pokraj vatre, između dva vojnika. Sjeo sam uz vatru i namignuo vojnicima da bi se maknuli. Oni su se najprije zbunjeno pogledali, ali kad im je i poručnik Parker namignuo, bez riječi su ustali i otišli.

— Tako, gospodice Lee — počeo sam — sada smo sami pa možemo razgovarati.

— Uživajte li u svom trijumfu? — zapitala me prilično neprijateljski.

— O trijumfu zasad nema ni govora, samo bih htio da se raščisti vaš položaj. Vi i sami znate da niste u najugodnijoj poziciji. Zašto vam je trebalo da se petljate s tim Madisonom?

Ona nešto promrmlja kroz zube, a to je zvučalo kao »nezahvalni pas«. pretvarao sam se kao da ništa nisam čuo, no kako je ona poslije toga zašutjela, morao sam nešto reći. — Čini mi se da ste me proglasili nezahvalnikom. Ne znam zašto bih vam morao iskazati zahvalnost. Možda zato što ste nam pobjegli usred noći? Ili zato što ste pošli da upozorite Madisona na našu prisutnost?

— U prvom redu, moj odlazak nije bio uperen protiv vas. Tražila sam Madisona iz osobnih razloga. Sve to nije bilo ni u kakvoj vezi s vama.

– Gospodice Lee, htio bih vam pomoći, a ne mogu vam pomoći ako mi iskreno ne kažete o čemu je riječ.

– Vi ste zadnja osoba kojoj bih smjela reći zašto sam išla Madisonu. Neka vam bude dovoljno to da je trebalo da od njega dobijem jedan dokument.

– U redu, pretpostavimo da je tako. Samo, nikako mi nije jasno zašto bismo vam morali biti zahvalni – pretvarao sam se da ne znam što bi to moglo biti, iako sam naslućivao što će izaći.

– Eto, pošla sam na Madisonov ranč. Rekli su mi da ga nema i da se svakog trenutka mora vratiti. Pošla sam mu u susret i naišla na njegovu bandu koja vas je opsojedala. Upravo je poslao svoje ljude da vas dinamitom istjeraju iz one kuće. Nije mi trebalo mnogo pameti da pogodim tko se nalazi u toj kući.

– I onda?

– Morate mi dati časnu riječ da nikome nećete kazati ono što čuvam sada reći, iako nisam previše uvjerena u vaše moralne kvalitete, mislim da ćete ipak biti džentlmen.

Pošto sam se zakleo na sve što mi je sveto da neću nikome ništa reći od onoga što od nje čujem, Janet je nastavila:

– Možete zamisliti kako mi je bilo kad sam shvatila da ste izgubljeni. Budući da poznajem Madisona, a on je osim toga uvijek bio pristojan prema meni, počela sam ga zaklinjati da vas poštedi. Nije htio ni čuti o tome. Onda sam ga molila da poštedi bar Jimmyja, ako vas ne može. Rekla sam mu tko je Jimmy i da je ovdje zato što traži brata. Obecala sam mu, ako ga spasi, da ću ostati kod njega i da može sa mnom raditi što hoće. No on je učinio nešto što mi još ni sad nije jasno. Odlučio je da sam pregovara s vama. Što ste razgovarali, ne znam, a poslije toga su se pojavili vojnici i mi smo morali bježati.

– Već sam naslućivao da bi moglo biti nešto takvo po onom što je govorio sam El Tigre kad je bio gore, kod naš.

Prema tome, smatram da bih Collingwooda morao upoznati s ovim što ste mi sad rekli.

– Samo to ne, samo to ne! – gotovo vrisne Janet. – On će sebi umišljati da sam zaljubljena u njega. O tome nema ni govora!

– Dobro, dobro – umirio sam je. – Imate moju riječ. Kad bih još mogao saznati nešto o onom papiru koji ste tražili od Madisona, bilo bi mi mnogo lakše reći za vas neku dobru riječ poručniku Parkeru.

– To vam nikako ne mogu reći, čak i uz opasnost da odem u zatvor.

– Dobro, pokušat ću ipak razgovarati s Parkerom.

Ustao sam i potražio poručnika, ali sam naišao na Jimmyja. Udario sam ga po ramenu i rekao mu:

– Pođite do Janet i razgovarajte s njom kao da ništa nije bilo. Sve je u redu.

Jimmy me iznenađeno pogleda i kao bez duše odjuri prema vatri uz koju je sjedila Janet.

S Parkerom je bilo lakše nego što sam mislio. Objasnio sam mu da je Janet otprije poznavala Madisona i da nije znala da je vođa razbojnika te je zastala da s njim malo porazgovara. Uto su došli vojnici, Madison je povukao njezina konja za sobom i tako je morala s njima bježati.

Parker nije bio policajac, nego vojnik koji je izvršavao naredjenja. Budući da mu je zapovijed glasila da me podupire u lovu na razbojnike, nije vidio ništa strašno u tome da pusti djevojku.

– Jasno, jasno – završio je Parker. – Odvedite tu djevojčicu njezinu ocu i preporučite mu da je dobro ispoljaska, kako drugi put ne bi opet učinila glupost.

– Dakako, učinit ću to – odgovorio sam ozbiljnim glasom.

Parker me pogleda i obojica prasnemo u smijeh.

XIV

Neću opisivati u pojedinoštima naš povratak u Fort Buttler. Prvo mi je bilo, kad smo došli u civilizirani kraj, da šefu pošaljem šifrirani brzojav u kojem sam opširno obrazložio gdje se nalazi zlato. Na taj način sam se osigurao: ako me Madison i pretekne, ništa neće naći.

Janet i Jimmy zakopali su ratnu sjekiru, pa su se barem na izgled podnosili. Djevojci sam preporučio da se vrati ocu, ali ona je rekla da o tome nema ni govora, da ide s nama, jer mora pronaći Madisona. Onda je Jimmy izjavio da i on ide s nama, da mu brat neće pobjeći. Kad sam ga zapitao ima li dovoljno novca za put, odgovorio je da će se snaći. Nisam bio protiv toga da me njih doje prate, jedino sam zamolio Janet da nam ne pravi neprilike.

Napokon se pred nama pojavio humak, odnosno brdo u kojem se nalazilo cijelo bogatstvo. Kad smo se počeli uspinjati, Janet reče:

— Pustite mene naprijed! Ako je Madison gore, vodit ću s njim razgovor koji nije za svačije uši.

Pustio sam joj na volju i za njom sam jahao pun zlobnih misli. Naime, zaboravio sam reći da sam se domogao novina u kojima je bio opširan članak o tome kako je španjolskoj vladi isplaćeno dvadeset milijuna dolara za Filipine, Porto-rico i Kubu. Prema tome, znači da su zlato već podigli i da će El Tigre, ako nas je pretekao, naći prazno skrovište.

Napokon smo ugledali grobove. Jedan je bio netaknut, a drugi napol raskopan. Zastao sam i doviknuo djevojci da se vrati, jer sam nedaleko od grobova ugledao kola bez kočijaša. Tu je po svoj prilici morao biti El Tigre, koji je došao po zlato. Budući da ga nisam vidio, zaključio sam da se prikrrio kad je čuo da dolazimo.

Odjednom je prasnuo hitac, ali se nikome od nas ništa nije dogo-

dilo. Zastali smo i onda začuli glas koji je dolazio odnekud iza grobova.

— Ovo je bila samo opomena. Ako mi se približite, ciljat ću mnogo niže.

— Gospodine Madisone, željela bih s vama razgovarati. Ljudi koji su sa mnom neće vas dirati.

Zapitao sam se otkud djevojka zna da smo tako miroljubivi. Ona potjera konja prema grobovima. Da ne bismo izazvali El Tigrea da puca, rekao sam Jimmyju da sjaše i da ćemo tu čekati.

Djevojka je stigla do grobova. Onda smo ugledali Madisona, koji se pojavio iza humka. Razgovarali su. Sudeći po kretnjama, djevojka je nešto zahtijevala, a Madison na to nije pristajao. Onda nam je djevojka doviknula:

— Odložite oružje i dodite ovamo da razgovaramo! Gospodin Madison će to također učiniti.

Jimmy me upitno pogledao a ja sam kimnuo i rekao:

— Ništa ne riskiramo. Vlasti znaju gdje je zlato, samo su u pitanju sati, a možda čak i minute, kada će ovamo stići policija s transportnim kolima. Osim ako...

— tu sam zastao a Jimmy me upitno pogledao — ako zlato već nisu podigli. Ako jesu, preostaje nam da uhvatimo Madisona.

— Onda podimo! Ne volim gledati Janet u društvu s tim razbojnikom.

Puške smo ostavili na konjima a revolvere smo najprije podigli i onda ih spustili na zemlju, tako da je Madison mogao vidjeti da smo bez oružja. Ja sam čak izvukao i automatski revolver ispod košulje i bacio ga na zemlju. Htio sam biti korektan.

Kad smo došli do njih, Madison nas uljudno pozdravi a onda reče kao da se isrpčava:

— Gospodice Lee traži od mene neki papir koji joj ni pod kakvim uvjetima ne mogu predati. A vi, ako želite, možete mi pomoći da otkopam ovaj grob.

— Ja rado pomažem svakome, ali ne bih želio biti upleten u taj posao. Morat ćete se potruditi sami, neću vas ometati — rekoh.

Madison dohvati lopatu i počne odgrtati zemlju. Odjednom zastane i obrati se Janet:

— Okrenite se, jer ovo što će se ukazati nije za vaše oči!

Janet je prkosno prišla grobu i počela gledati u njega.

— Što je za moje oči, a što nije, to prosuđujem ja sama — rekla je.

Znao sam što će se ukazati, pa sam uljudno zamolio djevojku da odstupi od groba. Malo poslije toga pojavio se leš. Već je počeo trunuti. Madison ga hladnokrvno podigne i baci na zemlju pokraj groba, a onda nastavi kopati. Odmah zatim pojavio se poklopac sanduka, osiguran lokotom. Madison je skidao sloj po sloj zemlje i kad je potpuno oslobodio sanduk, obuhvatio ga je objema rukama i počeo dizati. Sanduk je očito bio težak, jer su razbojniku iskočile žile na čelu i lice mu je pocrvenjelo. Odnio je sanduk do kola. Bio sam razočaran. Nitko dakle nije ozbiljno shvatio podatke koje sam poslao. Kako se moglo dogoditi da je zlato još tu? Madison stane pred nas i reče:

— Ja sam kao i vi odbacio oružje, a sad bih morao podići revolver i opaliti u bravu. Priznajem da sam radoznao da vidim zlato.

Radoznao sam bio i ja. Ali kako se osigurati da nas ne postrijelja? Ipak sam pristao.

— Najprije će gospodica Lee izvaditi pet metaka iz revolvera. Jedan će vam biti dovoljan da razbijete lokot.

Madison kimne a onda Janet uzme revolver sa zemlje, vješto izvadi pet metaka i baci iz na zemlju. Zatim revolver preda Madisonu.

Razbojnik pride sanduku i opali u katanac. U trenutku poklopac odskoči i mi ugledasmo uredno složene vrećice. Madison podigne jednu vrećicu i protrese je, ali nije se čuo zveket. Tada opipa vrećicu i reče:

— Čudno! Zašto su ove poluge stavili u vrećice?

Razdere vrećicu i posegne u nju rukom. Poluga koju je izvadio bila je sivkaste boje, nimalo nalik na zlato. On je počne strugati o metalni rub kotača, jer je očito smatrao da je zlato nečim obloženo. No sivo je ostalo sivo.

— Uzalud se mučite — rekao sam mu. — Struganjem nećete nikada od olova dobiti zlato.

Madison se okrene prema meni a lice mu se izobličilo od bijesa:

— Lopove! — dovikne mi. — Mene još nitko nije prevario! — izdere se i pojuri prema meni.

Na putu mu se isprijedio Jimmy. Madison ga uhvati objema rukama i odbaci od sebe. Malo zatim bio je ispred mene.

Htio sam ga dohvatiti udarcem u bradu, ali od toga nije bilo ništa. Madison se sagnuo i moja šaka je samo prošla kroz zrak, a on me uhvatio za noge, zavrtio nekoliko puta oko sebe i odbacio. Imao sam sreću da nisam udario glavom u kamen. Dok sam pokušavao ustati, on me priklješti. Ipak sam nekako uspio da ga udarim nogom u trbuh i odbacim od sebe. Obojica smo ustali i stali obigravati jedan oko drugog, čekajući da protivnik učini neku nesmotrenost. Madisonu je pao šešir s glave i sad sam ga prvi put vidio u cijelosti.

Odmah su mi se u mislima počeli nametati brojevi A 3-5 1-2 4 3. Što bi to moglo biti? Pa to je bila šifra za pamćenje fizionomija! Gdje li sam već vidio tog čovjeka da sam mu mogao upamtiti oblik lica? Napeto sam razmišljao, ali se nikako nisam mogao dosjetiti. Uostalom, nisam imao ni vremena, jer je Madison očito shvatio da mu se pružila nekakva šansa pa je navalio na mene.

Budući da sam već iskusio da je dobar borac, uzmaknuo sam nekoliko koraka.

— Prebit ću te! — vikao je dok mi je upućivao udarce od kojih sam se jedva branio. — Ovako me još nitko nije prevario!

Postalo mi je jasno da El Tigre smatra mojim djelom to što je umjesto zlata našao olovo. Nije me nimalo čudilo što je toliko pobjesnio. Ubrzo sam shvatio da će me smrviti i da mu nisam dorastao. Sa čežnjom sam pomislio na svoj deringer koji je bio na patentnom opasaču i koji bi me sada sigurno spasio da ga nisam odbacio. Odjednom osjetim kako gubim ravnotežu. Nije to bilo od udarca, već sam stao u nekakvo uleknuće i to mi je bilo dovoljno da se ispružim po zemlji koliko sam dug i širok. Odmah zatim Madison je pao na moja prsa i zgrabio me za vrat. Pokušavao sam ga dohvatiti nogama, ali to mi nije uspijevalo.

Osjetio sam da mi ponestaje zraka i nastojao sam da njegove ruke maknem sa svog vrata. Sve je bilo uzalud. Osjetio sam bol u prsima, a u ušima mi je bubnjalo i praskalo. Čini se da je to stanje povoljno djelovalo na moju memoriju, jer sam se odjednom sjetio gdje sam vidio to lice. Vrat mi je bio tako stisnut da nisam mogao prozboriti ni riječce. Praskanje u glavi mi se pojačalo, ali onda je odjednom stisak ruku popustio i ja sam uhvatio svjež zrak. Zbog smrtnog straha nisam se tome nimalo začudio, jer sam to smatrao potpuno razumljivim. Da stisak ruku nije popustio, ugušio bih se. Tak tada sam vidio da El Tigre svom težinom leži na meni. Htio sam se izvući ispod te tjelesine, ali sam bio preslab da to učinim. Tada je došao Jimmy i izvukao me.

– Bio je krajnji čas – reče mi.

Pogledao sam ga s nerazumijevanjem.

– Kome to govorite?

– Vama. Kad sam se osvijestio i vidio što se događa, odlučio sam da vam pomognem. Znao sam da nemam nikakvih izgleda ako se goloruk okomim na tog čovjeka divovske snage. Ogledao sam se za oružjem i prvo što sam opazio bio je revolver. Podigao sam ga, ustanovio da je prazan i sjetio se da je

to onaj kojim je El Tigre otvorio sanduk. Podigao sam sa zemlje onih nekoliko izvadenih metaka i vratio ih u oružje.

– Očito ste mi spasili život – rekao sam. – Ali da vam iskreno kažem, hitac nisam čuo, jer sam već bio napol mrtav. U kakvom je stanju El Tigre?

Metak mu je prošao kroz prsa i izašao na lijevoj strani. Iako nisam liječnik, bilo mi je jasno da je rana opasna. Svi troje nagnuli smo se nad Madisona i postavili mu zavoj kako smo najbolje znali. Polegli smo ga na ravan teren i pod glavu mu stavili smotane kapute. Opazio sam da se osvješćuje.

Zamolio sam Janet i Jimmyja da nas ostave nasamu jer sam htio nesmetano razgovarati s El Tigreom. On je otvorio oči i zbunjeno me gledao. Pokušao se pridići, ali mu to nije uspjelo.

– Ostanite mirni! – rekao sam mu. – Teško ste ranjeni i svaki napor vam može nauditi.

– Vi ste me udesili – reče ranjenik slabim glasom. – Kako vam je to uspjelo?

– Nisam to bio ja – odgovorio sam. – Žao mi je što se to dogodilo.

– Da se ne biste još i rasplakali nada mnom? – promrmljao je El Tigre. – Sad mi je svejedno, izgubio sam. Hoćete li mi reći kako ste uspjeli zamijeniti zlato olovom?

– Da budem iskren, ja o toj zamjeni ništa ne znam. Možda ste i ukrali olovo!

– Hm, ako je istina to što kažete, znači da sam nasamaren.

– Bit će da je tako. Ali niste nasamareni samo vi nego i ja. Ja sam to olovo tražio i branio koliko sam mogao. Molio bih vas da mi odgovorite samo na jedno pitanje, gospodine Collingwoode: kako se moglo dogoditi da ste postali El Tigre?

Ranjenik me zaprepašteno pogledao i učinio napor da pogleda okolicu. Odmah sam ga umirio:

– Sami smo. Nitko ne zna tko ste, a najmanje vaš brat.

– I to ste otkrili! Svaka čast! Vi ste opasniji protivnik nego što sam mislio.

– Sad vam i nisam protivnik. Prijatelj sam vašeg brata i ne bih htio da on sazna tko mu je brat.

– U tome se slažemo – reče El Tigre slabim glasom. – Zbog toga sam mu i zabranio da me posjeti, a on me nije poslušao.

– Meni je gotovo sve jasno o vašem pothvatu – rekoh. – Poslali ste skupinu svojih ljudi maskiranih u Indijance da odmame prethodnicu vojske, a onda ste klanac digli u zrak, kako biste odijelili kočiju od glavnine. Zatim ste kočiju odvukli na ovo brdo i zakopali zlato. Nije mi jasno samo to odakle vam ona dva mrtvaca koje ste položili na zlato. Da je netko i kopao za vama, ne bi kopao ispod njih.

El Tigre se bljedo nasmiješi.

– Da imao sam sreće. To su bili oni lažni rančeri. Lijepo sam im rekao, kad sve bude gotovo, da odu na sjever i traže od države da im nadoknadi štetu. Na taj način bi sve izgledalo mnogo uvjerljivije. Oni su međutim došli ravno do nas. Nisu izvršili zapovijed i bili su strijeljani.

El Tigreov glas je bio sve slabiji, povremeno prekidan kašljem. Vidio sam da mu se život bliži kraju, pa sam zbog toga postao uporniji.

– Gospodica Lee vas je nešto molila, a vi ste je odbili. Hoćete li biti ljubazni i reći mi o čemu se radi? – bio sam zainteresiran, pa sam brzo dodao: – Možda vam ne otkrivam tajnu, ali Jimmy je preko ušiju u nju zaljubljen.

El Tigre se nasmiješi i prošapće:

– To sam i ja pomislio. Kad je došla k nama, kod one kuće u kojoj ste se utvrdili, bila je gotovo izbezumljena i molila me da vas poštujem. Spomenula je vaše ime i ime vašeg druga. Saznavši da je tu moj brat, došao sam na pregovore da se sam uvjerim je li to točno. Onda su došli vojnici...

Podsjetio sam ga da mi nije odgovorio na pitanje, a on reče:

– Kad sve bude gotovo, naći ćete u mom kaputu kovertu bez naslova. Molim vas da to predate Janet. Ona će vam biti zahvalna. I još nešto! Znam da moj brat nema novaca. U mom kaputu naći ćete i novac, pa mu ga dajte. Molim vas, dovedite sada Jimmyja da ga vidim, ali dakako, nemojte mu reći tko sam.

– To se razumije!

Pozvao sam Jimmyja. El Tigre ga je dugo gledao bez riječi a oči su mu se smiješile. Nešto je govorio, ali tako tiho da sam morao primaći uho njegovim ustima. Razabrao sam samo »porastao je« i to su bile El Tigreove posljednje riječi.

XV

Dva tjedna poslije sjedio sam u naslonjaču preko puta svog Pinkertona.

– Dakle vi niste bili zadovoljni svojim zadatkom? – obrati mi se šef velike detektivske agencije. – Ipak ste svoj zadatak sjajno obavili.

– Ali osjećao sam se kao idiot. Zanima me što će reći vojska kad sazna da je čuvala olovo umjesto zlata.

– Vojska je to znala.

– Međutim ljudi koji su tamo poginuli za to vaše olovo sigurno nisu znali što brane!

– Oni nisu znali. Sve je počelo time da se vlada zabrinula za transport zlata. Saznala je da jedna strana sila pošto-poto želi spriječiti transport, pa su nas angažirali da ga osiguramo. A jedan dan nakon kretanja tog službenog transporta pošao je na put pravi transport zlata bez ikakva vidljivog osiguranja, da ne bude napadan. Strana sila koja je željela spriječiti transport da izazove dalje nesuglasice sa Španjolskom saznala je za transport koji ste vi čuvali i angažirala El Tigrea. Unaprijed mu je bila isplaćena znatna

svota za troškove. Kao što ste i sami vidjeli, ta mjera opreza bila je na mjestu. Da je to uistinu bilo zlato, ne bi stiglo na odredište, u najboljem slučaju bi zakasnilo. Vi ste svoj dio posla obavili na najbolji način. Zbog toga podite što prije kući i presvucite se u najbolje odijelo, jer smo pozvani predsjedniku. Želi nam zahvaliti.

Sjedim u svojoj sobi i upravo završavam opis posljednjeg zaduženja. Pregledavajući još jednom rukopis, opazio sam da nisam objasnio što je dalje bilo s gospodicom Lee i Jimmyjem.

Kad sam joj predao onu kovertu, koja je bila oštećena metkom što je ubio El Tigrea, bila je presretna. Zamolio sam je da mi objasni o čemu se radi, a ona mi je odgovorila osornim glasom:

– Vi uvijek gurate nos u tuđe poslove. Da ne biste mislili da sam bila u dosluhu s El Tigreom, reći ću vam što je posrijedi. Moj otac se također nekoć kretao krivim putevima. Susreo je El Tigrea, odnosno Madisona, koji mu je omogućio da pribavi ranč, ali za tu uslugu otac je Madisonu morao potpisati sve svoje prijestupe, tako da je bio prisiljen da s vremena na vrijeme čini Madisonu usluge. Uglavnom je njegove ljude opskrbljivao hranom i konjima ili im davao sklonište. Kad sam za to saznala, odlučila sam da to prekinem. Zbog toga sam potražila Madisona i molila ga da mi vrati taj papir. Sada, ako

želite, uhapsite mog oca i mene kao El Tigreove saučesnike.

Rekao sam zabrinuta lica.

– Ne znam hoće li to ići tako lako. Htio bih čuti što Jimmy o tome misli.

Janet porumeni i obori pogled, a Jimmy skoči, uhvati je za ruku i reče:

– Dok sam ja živ i zdrav, ništa ti se neće dogoditi!

– Slušajte, Jimmy, imam i za vas nešto – rekoh.

U ruci mi je bila druga koverta. Bila je adresirana na Jimmyja Collingwooda. Jimmy je zaprepašteno okretao kovertu u ruci, a onda procijedio:

– Rukopis moga brata. Odakle vam to?

– To sam našao kod El Tigrea, on mi je rekao da vam to dam. To je našao kod nekog čovjeka kojeg je opljačkao. Čini se da ga je i ubio.

– To znači da je moj brat mrtav!

– Na žalost, da.

Dugo je trajalo dok se Jimmy primirio. U tome je znatnu ulogu odigrala Janet.

– Pogledajte bar što vam piše!

Jimmy poput mjesečara otvori kovertu iz koje ispadne nekoliko novčanica i komad papira. Uzme ga i glasno pročita:

»Brate, zasad ti šaljem samo ovo. Studiraj dalje i budi čovjek na svome mjestu. Ne dolazi mi zasad u posjet. Kad bude vrijeme za to, doći ću sam po tebe. Voli te tvoj brat...«

U PRIPREMI:

U. H. Wilken:
REVOLVERAŠI

naš Strip

Imaš li novi broj revije NAŠ STRIP?

Ako nemaš, potraži ga
odmah!